מספר 1704 כ"ג ניסן תש"ל, 29.4.1970 המחיר 1.50 ל"י

העולם הזה

אחד הסודות הכמוסים במדינה!

מה קרה עם שר-האוצר בבית-החולים "מאיר"?

דו"ח מיוחד

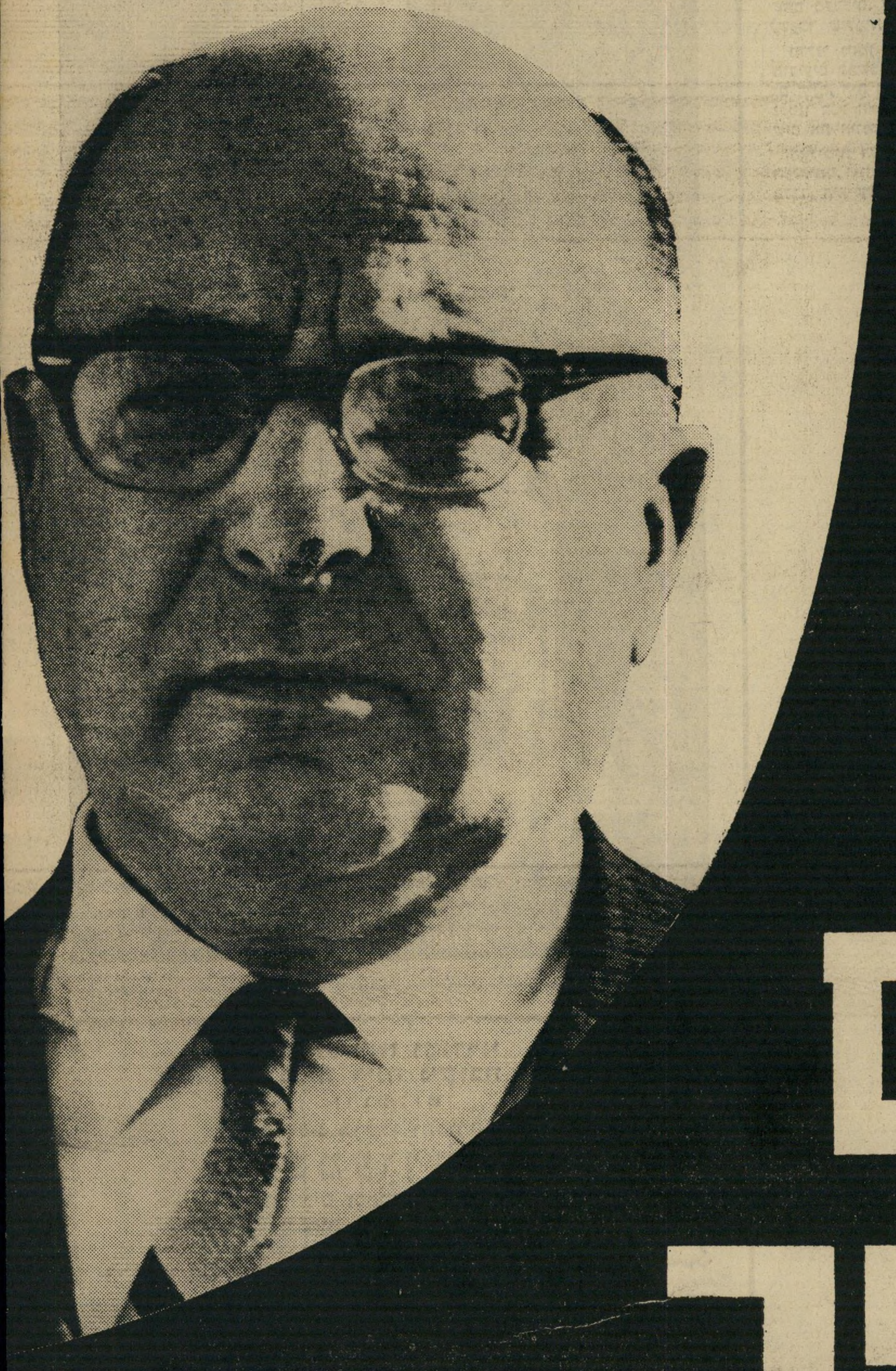

מחלתו של פנחס ספיר

קורא יקר,

בחצות הלילה צילצל הטלפון בביתו של כתב העולם הזה עמנואל דודאי. היה זה יומיים בלבד אחרי הופעת גליון העולם הזה 1701, ובו כתבתו של דודאי על תעלומת יאשה קאזאקוב. מהעבר השני של הקו נשמע קול אלמוני: „אנו נשים קץ לפאשיזם! עוד נגמור איתך את החשבון!"

לא היה זה האיום הטלפוני היחידי שקיבל עמנואל בעקבות אותה כתבה, ועמנואל גם לא היה הכתב היחידי שקיבל איומים כאלה. כעבור שבוע, אחרי פירסום הכתבה על מלחמת הכנופיות בתל־אביב (העולם הזה 1702), הגיעו למשרדי המערכת איומים טלפוניים בנוסח: „תכתבו את הצוואות! אנחנו נפוצץ את כל המערכת!"

אין זו תופעה חדשה. מעולם לא חסרו פסיכופאתים שרשימה זו או אחרת שפורסמה בהעולם הזה עוררה אותם להרים את הטלפון ולהשמיע בו איום מעורר חלחלה. אולם בעוד שבעבר היו איומים אלה נדירים, הרי כיום הם מעשה של יום ביומו. האלימות הגוברת בישראל, המוצאת ביטוי בעליית הפשעים האלימים, פשטה גם לחוגים שאינם קשורים דווקא עם חוגי העולם התחתון.

אין אנו היחידים הנתקלים בתופעה זו. גם עיתונאים בעיתונים אחרים יודעים לספר על עליה מדאיגה בכמות האיומים הטלפוניים שהם מקבלים. לא מזמן פורסם גם דבר האיום הטלפוני על הח"כ לשעבר שולמית אלוני, יושב־ראש המועצה לצרכנות.

חדלנו מזמן להתייחס לאיומים אלה ברצינות. בעבר עוד היינו מודיעים למשטרה על כל איום כזה. אם היינו צריכים לעשות זאת גם היום, היה הדבר מעניק למשטרה טיפול יומי בתלונותינו. מאידך, נקטנו בכל האמצעים שימנעו מאחד מאותם מאיימים אלמוניים להגשים את איומו.

האלימות הפכה כיום לחלק מנוף הארץ הזאת וחלק מעבודתו של העיתונאי. זוהי תופעה שאינה צריכה להישאר עוד בתחום הדיווח בלבד. היא עלולה להפוך לנגע שישנה את דמות החברה הישראלית.

★ זהה את עצמך

„אנחנו נוסעים! אנחנו נוסעים!" — זאת היתה הכותרת שפורסמה מתחת לתמונה זו של ילדים צוהלים, הנוסעים במכונית־שעשועים במרכז השעשועים ביפו.

התמונה פורסמה בדיוק לפני 20 שנה, בגליון העולם הזה 651, שהופיע ב־13 באפריל 1950, הגליון הראשון בבעלות המערכת הנוכחית. בינתיים יצאו לאור 1050 גליונות נוספים של העולם הזה. מרכז השעשועים היפואי, שנבנה על־ידי המהנדס קרניי מניו־יורק ונודע ברבות הימים כלונה־פארק היפואי, שבק חיים. אבל הילדים שכה נהנו בפתיחה, ודאי חיים באיזה מקום בארץ.

אין אנו יודעים מי הם הילד והילדה המופיעים בתמונה. הם היו

התמונה מגליון 651

אלמוניים כאשר התמונה פורסמה, כשם שהם אלמוניים לגבינו גם עתה. אז הם היו בני שלוש. כיום הם בני 23.

היינו רוצים עתה לדעת מי הם, מה עלה בגורלם בעשרים השנים שחלפו מאז, מה הם עושים עכשיו? אם הם בעצמם, או מישהו מבני משפחותיהם או מכריהם יזהה אותם, הוא מתבקש לכתוב על כך למערכת ולמסור את כל הפרטים הידועים לו.

כך אנו פותחים מדור חדש בעיתון, לציון מלאת 20 שנה למערכת החדשה של העולם הזה. מדי שבוע נפרסם תמונה של אלמוני או אלמונים, שהופיעו על דפי העולם הזה לפני 20 שנה, נבקש מהם לזהות את עצמם בתמונות אלה, ואף להוסיף פרטים מרובים ככל האפשר.

בין אלה שיצליחו לזהות את עצמם בתמונות תוגרל בסוף השנה טיסת־חינם לחוץ־לארץ.

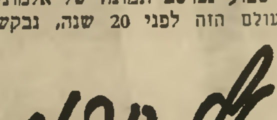

מחול ג'אז ומודרני
בבית רינה ניקובה
ירושלים
בהדרכת הרקדן והכוריאוגרף
שמעון לוי
למתחילים ומתקדמים ומקצועיים
ולכתות ריתמיקה לילדים
בימים א'—ג', טל. 25195

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

פרסום 2000. דוגי בן־ארצי. צלום: צ. הדני

תשבץ העולם הזה 1704

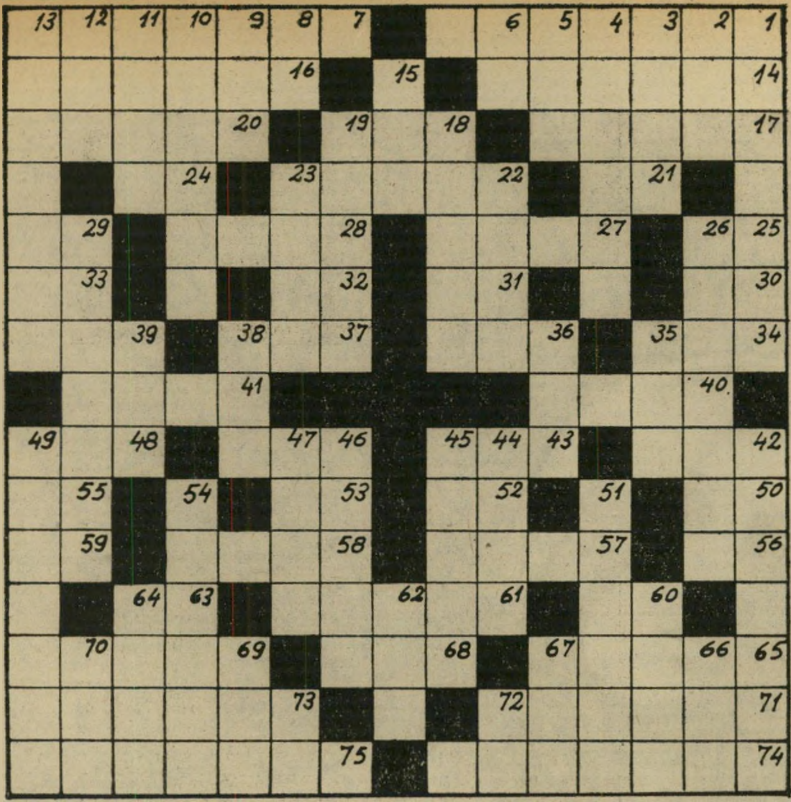

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136 תל־אביב, ולציין על המעטפה „תשבץ 1704“. בין הפותרים יוגרלו 3 פרסי ספרים.

מאוזן:

1. פרודה. 7. מין של מעיל־גשם. 14. ססגוני, מגוון. 16. יפעת המראה מסביב. 17. עשוי גריסים. 18. אבי האב. 20. בן אחד המיעוטים בארץ. 21. צוואר (באנגלית). 22. תואר אצולה אירופאי. 24. חור בלי ראש. 25. תריסר (בגימטריא). 27. יין (באיטלקית). 28. אגוז אדמה. 29. גוף. 30. לשעבר, ראש־ממשלת בורמה. 31. שמו הפרטי של מופאסאן. 32. זעף. 33. סוד. 34. מס. 36. בן־צבע. 37. מין בושם. 39. עוף דורס. 40. פלג. 41. רכס הרים בירדן. 42. לחם הפסח. 43. רצון עז. 46. סופר גרמני נודע (ש״מ). 48. מבלעדי. 50. אלוף שפרש מצה״ל וחזר בו. 52. קידומת הו־לנדית. 53. קרס. 55. אם הפנינה.. 56. לשעבר, נשיא דרום־קוריאה. 57. מלחין אופרות איטלקי. 58. .... וסיפא. 59. האות ה־21 בא״ב האנגלי. 60. שחקנית קולנוע הוליבודית ותיקה (ש״מ). 61. כלי־שיט שטוח. 63. אות הניצחון. 65. יוגשם, יבוצע. 68. יפה. 69. מופיעה בסיוטי־הלילה של הערבים. 71. קיבוץ בעמק. 73. מאכל איטלקי. 74. „... כקול שדי“. 75. קיבוץ בדרום.

מאונך:

1. ממרח צמחי. 2. מלחין רומנטי („הקלע החופשי“). 3. כד. 4. מאכל צפון־אפריקני מסורתי. 5. ..., ויני, ויצ׳י (באתי, ראיתי, ניצחתי). 6. מטבע ישראלי. 8. בהמת־משא טיבטנית על ראשה. 9. יפזר, יזרה לכל רוח (סיפרותית). 10. מונח־יסוד בפילוסופיה ההודית. 11. מיכל מים גדול. 12. מה? ב־אידיש. 13. פילוסוף יהודי־הולנדי נודע. 15. אחורי הברך. 18. סופר ארמני־אמרי־קאי מפורסם. 19. מחזאי נורווגי, אבי ה־דראמה המודרנית. 22. פרי מאכל. 23. התעטש. 26. צייר איטלקי (1447—1510). 29. מגיבוריה הלאומיים של איטליה (1807—1882). 35. לקח כסף במטרה להח־זירו פעם. 36. כינוי לכומר נוצרי. 38. אש־פה. 39. כאב. 42. משורר ומחזאי בלגי („הציפור הכחולה“). 44. לסטים. 45. נקיק צר ועמוק. 46. אפסר. 47. נחתום. 49. עיר שחוברה לה יחדיו. 51. מלחמת שוו־רים. 54. „ויקו לעשות ענבים, ויעש...“ 60. אלמוג ארגמני. 62. מקור למי־תהום. 64. ישיר, ירנן. 66. האות ה־17 בא״ב האנגלי. 67. דיון בין צדדים (ר״ת). 69. יבחר בקפדנות. 70. זיהום של פצע. 72. קידומת שמשמעה שניים. 73. מדף.

...לעולם לא נפרד

כי הונדה בטוח!
הונדה חסכוני!
הונדה חזק!
הונדה יעיל ויפה
הונדה הטוב מכולם

HONDA

האופנוע הנפוץ ביותר בעולם

המפיצים: **תל־אביב:** החברה להפצת אופנועים בע״מ
רח׳ השפלה 1 פנת דרך פ״ת 42, טל. 32971
חיפה: רכב חיפה, ככר ההגנה.
הסוכנים הבלעדיים: אחים לוינסון, מהנדסים בע״מ.

תענוג לגבר עם KINGS MEN

סכיני גילוח קינגסמן
קצף לגילוח Luxury Shave
מי קולון Cool-Off
משחת גילוח Shaving Cream
מי פנים לאחר הגילוח After Shave Lotion
דיאודורנט Cologne Stick
קרם לשיער Hairdressing Cream

* מוצרי קינגסמן זכו בתואר "המוצר הנבחר 1970"
* KINGS MEN השם שכבש את הגבר האמריקני

מכתבים

■ בשורת הציפור

באביב לפני עשרים שנה הגעתי ארצה כדי לבנות חיים חדשים. באביב לפני עשרים שנה נולד העולם הזה. לגבי יש משמעות לשני המאורעות הללו, כי אפשר להשוות את העולם הזה לציפור המשמיעה את צלילה באוויר המזוהם של החיים המדינים שלנו. ויש השומעים את הצליל אך אינם יודעים מאין הוא בא, כמוני למשך שנים רבות.

וישנו הרוב אשר כה עסוק במעשיו היומיומיים שאינו שומע את צליל האביב של אותה ציפור.

ישנם גם הרשעים אשר מיידים אבנים בציפור על מנת להפילה חלל. הם הצליחו לפצוע אותה, אך את קולה לעולם לא ישתיקו, כי עם בוא האביב נשמע קולה ברמה והיא נראית ביתר שאת. אז כשרואים אותה מקרוב והנדון על כתפיה, מבינים הנבונים שהציפור הזאת היא יונת השלום אותה ענדתי על דש בגדי לפני עשרים שנה ואת צלילה אני נושא בליבי מאז ילדותי בימי מלחמת העולם השנייה.

אנו המבינים את בשורתה חייבים לשאת בגאווה את צלילה ברמה. בהערכה רבה על מאמציכם להגשמת המטרה הזאת.

משה בר־עמי, תל־אביב

■ חגיגת האימפוטנטים

מעשה הפשע החלמאי של דחייתו של ד״ר גולדמן על־ידי חברי הממשלה הוכיח שוב כי הללו פוחדים — בפירוש — מן השלום, ומשתוקקים להמשיך לחגוג את האימפוטנציה האישית שלהם כחסידי ארץ־ישראל השלימה.

ממשלת הליכוד הלאומי היא עגלת־בוץ, שאם לא תיטמן בהקדם בעפר כעובר מת, תוליך לשואה הדרגתית ובטוחה.

ת. פ., רמת־גן

■ הממשלה — בלתי אחראית וטפשית

ברצוני להביע את הזדעזעותי מהתנהגותה הבלתי־אחראית והטפשית של הממשלה אשר סירבה להתיר לד״ר גולדמן לנסוע ולהיפגש עם נאצר.

האם זה המקום והזמן לעמוד על גינוני טקס ופורמאליות, כאשר יום יום נהרגים צעירים בגבולות? לאור מקרה זה, מפקפק אנוכי אם גולדה וממשלתה רוצים בשלום בכנות.

ומעניין לעניין באותו עניין: במבט לחדשות בטלוויזיה, בערב השישי לאפריל, רואיינו אזרחים ברחוב בדבר דעתם על

תן כותרת!

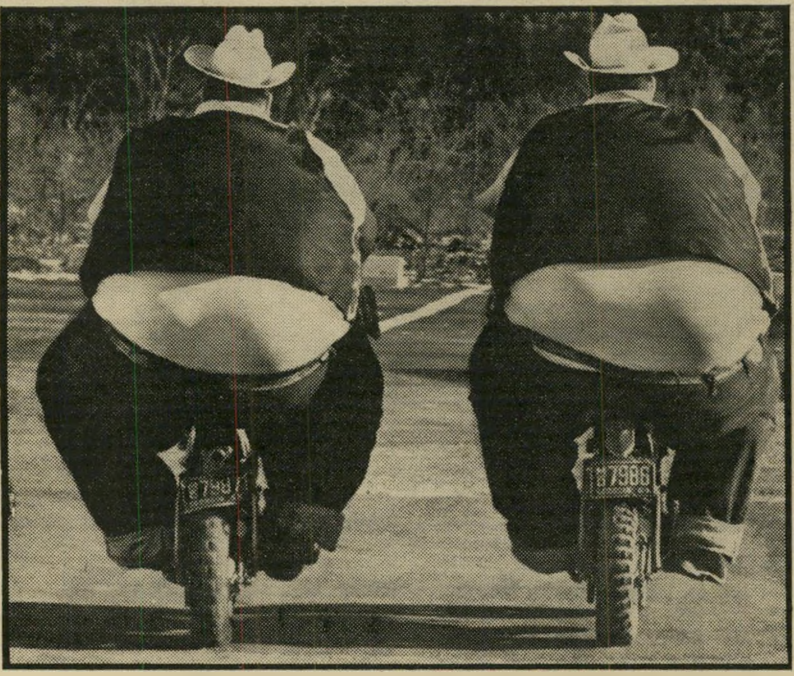

שלח כותרת הנראית בעיניך כמתאימה ביותר לתמונה למעלה. לשולחי הכותרות המוצלחות ביותר יחולקו פרסי ספרים. את הכותרות יש לשלוח על גבי גלוייה בלבד, לתא־דואר 136, תל־אביב, ולציין על הגלוייה „תן כותרת". המועד האחרון למישלוח הכותרות הוא 7.5.70.

זכו בפרסים:

ואלה הכותרות, מתוך הכותרות שנשלחו לתמונה משמאל, שפורסמה בגליון העולם הזה 1701, שזכו בפרסים:

- **„עשה לי טובה, גרד לי קצת בגב!"** — בועז דסאו, דוד המלך 17, בני־ברק.
- **„בחייך, תוציא לי את הקוץ שנתקע לי בישבן!"** ב. צ. יעקב, ת.ד. 29336, תל־אביב.
- **„שמע, זאת היתה הרמה!"** — יחיאל כוגן, חדרה.
- **„הסוף יהיה שהוא יקרע לי את המכנסיים!"** — דוד גינדי, רחוב בן־חסד 8, שכונת־התקווה, תל־אביב.

פרסי הספרים יישלחו לזוכים בדואר.

rent a car

פולקסווגן רנט א קר השכרת רכב

רשת תחנות ההשכרה של פולקסווגן רנט א קר משתרעת מקרית־שמונה ועד אילת: בכל אחת מ־25 תחנות ההשכרה עומדות לרשותך מכוניות פולקסווגן פרטיות, מסחריות ואוטומטיות. פנה אל סוכנות או מוסך מוסמך פולקסווגן הקרובים אליך.

רעיון נהדר, פולקסווגן רנט א קר.

יום הנהיגה

איננה מענגת־ השאר אותה

„אגד"ל

תמונת השבוע

נסיעת גולדמן. העובדה שבלטה לעין: כל הזקנים היו נגד הנסיעה — כל הצעירים, מלבד אחד, דתי במקרה, — היו בעד.

מיכאל בר־אלי, חולון

תחרות הצילומים

מצורפת תמונה לתחרות הצילומים שלכם. היצירה נולדה בתקופת שרות המילואים שלי, כאשר החבר׳ה השתעממו במיקצת.

הכותרת שאני מציע: צוחק מי שצוחק אחרון, אומר חייל המילואים.

אילן להב, הוד־השרון

● וצוחק ומרוצה גם הקורא אילן להב מדרך השרון 27, הוד־השרון, שזכה בפרס השבועי של 10 ל״י.

עד מתי?

מצורף שיר העוסק בנאומים החוזרים ונישנים על גבולות ישראל:

אילון

עד מתי ינאמו גדולינו ושרינו / על עתיד הגבולות? / הן אויבינו עומדים הכן בשערינו / ואוזניהם קשובות.
אמש נאם שר־הסעד במבואות בית־אל / על גבולות ישראל.
בכנס רופאים שנערך על הכרמל / נאם על הגבולות / המנהל הכללי על הפריקה בנמל.
היום ינאם שר־התרבות בכנס־חרשים / על גבולות הקבע! / סגן שר־הפנים הדגיש כי לא נחזור לגבולות / יוני שישים ושבע.
סגן ראש הממשלה מסר פעם נוספת / מפה אין לסגת!
עד מתי?

שמואל אילון, תל־אביב

אין רופא בבית־החולים

ביום שני, ה־23.3.70, בשעה 14.45, הבאתי לבית־החולים הממשלתי בנהריה את בן־כפרי (כפר עראבה בגליל המרכזי), אחמד נאיף בדראנה. האיש הרגיש רע, הקיא דם ולא היה מסוגל לעמוד על רגליו.

לאחר שהאח־התורן בחדר־המיון רשם את פרטיו, נתבקשתי אני לצאת להמתין במסדרון. המתנתי שעה שלמה. כאשר נכנסתי לשאול לשלום החולה, הודיעני האח שהרופא עדיין לא הגיע — הוא עסוק במקרים קשים.

כעבור שלש שעות — עדיין לא הגיע הרופא. בינתיים התאספו חולים נוספים, ביניהם ילד בן עשר. בתשובה לשא־

(המשך בעמוד 8)

חינם לכל דורש

המעוניין לרכוש את

ספר הברית החדשה

להשכלה כללית ולהכרת הדתות בעולם

יתקשר לפי הכתובת ת. ד. 7089, ירושלים, וישלח לו מיד.

מכתבים

(המשך מעמוד 7)
לותי, גילה לי לבסוף אח שני, ששוחח עם האח הראשון: „צילצלנו לרופא כבר לפני שעתיים. הבעייה היא שהרופאים אינם רוצים לעבוד בבתי־החולים. הם מעדיפים את המרפאות הפרטיות."

החלטתי לא להוסיף ולמתין, ולקחתי את החולה לרופא פרטי בכפר יאסיף, במרחק כ־15 ק"מ מנהריה.

להואני מוסטפא,
אוניברסיטת בר־אילן

הסיגנון של רינה גנור

הובאה לתשומת ליבי רשימה שפורסמה אודותי בהעולם הזה 1699, במדור הרכילות.

גנור

אני כולי התפעלות מדימיונה הפורה של רחל המרחלת. אומנם יש לה מרגלים בכל פינה, רק חבל שהם לא מעודכנים כהלכה. אני מתכוונת לציטוט „נשבר לי מהארץ".

גברתי הנכבדה, אין זה סיגנון ההתבטאות שלי. אינני יודעת מי לחש לאוזנך הקטנה את הידיעה המרעישה הזו. או אולי היה זה פרי דימיונך?

על כל פנים, כיוון שלא היו ולא נאמרו הדברים מעולם, אני מציעה לרחל לאסוף את הידיעות שלה ממקור מוסמך.

רינה גנור, תל־אביב

התלות של תושבי גנות

מצורף העתק מכתב למחלקה לעידוד תאונות דרכים ועבירות תנועה:

הנידון: כפיה לעבירות תנועה בכביש גנות.

אנו, תושבי גנות, מודים מקרב לב למשרד־התחבורה ולכל הנותנים יד למפעלו המניח לנו, מדי יום, ברירה בין עבירת התנועה הנוחה, הזולה או המסוכנת — אחת מן השלוש, בהתאם לשיקוליו של כל תושב.

הראשונה כוללת עבירה על תמרור אין כניסה, מתחת לגשר חרפת המאה העשרים, הלא הוא גשר גנות המפורסם. הסמכתו של המהנדס אשר יצר גשר זה מן הדין שתעבור בדיקה מחודשת, או לפחות ועדת חקירה אשר תברר על מה זכה לבצע את המפעל הנ"ל.

עבירה מסוג אחר היא עבירה על איסור הנסיעה דרומה. על־פי צו משרד־התחבורה יקיים כפר גנות את כל שיגרת חייו בישובי הצפון בלבד. לכן נסגרה בפנינו לחלוטין הפניה דרומה, דבר שהביא לניתוק יחסיני הטובים עם חולון, אשדוד, ירושלים וכו'. אם בכל זאת יעלה בדעתו של תושב גנות לנסוע לאחד מן המקומות הללו, יהא עליו לעשות זאת דרך תל־אביב העמוסה ודחוקת הכבישים, ולהוסיף למעלה מ־10 ק"מ נוספים לדרכו. כך הרויחה הממשלה כמה דברים: מחיר הדלק עלה ישירות והכנסות המדינה עלו באופן מוסווה.

אם אין האפשרויות המפורטות לעיל נראות לתושב גנות, רשאי הוא לנסוע דרך מחסומי משטרה ופקקי בוקר עד לצומת־לוד. שם יכול הוא לעקוף שמאלה־שמאלה את הרמזור רווי הדמים בסכנו את חייו ואת רשיונו.

הערצתנו מובעת בזאת למתכנני הכספים האבודים של מדינת־ישראל הצועדת עם הזמן.

תושבי גנות (שבע חתימות)

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקיצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמונות למכתביהם.

ביום ששי ובשבת אין אוטובוסים. אז מה? לשבת בבית? לא — אם יש לך למברטה. בלמברטה אתה מגיע לדיסקוטק. בלמברטה אתה לוקח את החברה הביתה בשעות הקטנות. בלמברטה אתה מגיע לים ולכדורגל. עם הלמברטה היפהפיה שלך אתה אדם חדש — בשבת ובימי החול.

סוכנים בלעדיים לישראל: קפריש, הפצת מכוניות בע"מ

תל-אביב: בית הדר, דרך פ"ת 19, טל. 623441-2 ● חיפה: רחוב העצמאות 98, טל. 537059.
מפיצים ראשיים: תל-אביב: „ס.ג." חברה להשקעות בע"מ, השרון 10, טל. 31755 ● חיפה: ש. בן־דב, הדר־הכרמל, רח' ביאליק 6, טל. 63981 ● ירושלים: מוסך „סילון", מרכז מסחרי, רח' אליהו שמע 15, טל. 26940, 23202 ● רמת־גן: צבי רון, רח' ז'בוטינסקי 48, טל. 727341 ● עפולה: הראל סלע בע"מ, רח' יהושע 52, טל. 22195 ● נהריה: ששון, המיסדים 22, טל. 920169 ● פ"ת: מוסך אלמוג, סטרומה 10, טל. 913635 ● רמתיים: שרות קסנועים, דרך השרון 20, טל. 924353 ● באר־שבע: מוסך „מוטוכל", טרומפלדור 81.

lambretta יש לך הכל אם יש לך

חיש-קל ובהצלחה בטוחה
(ב־8 שעורים של שעתיים)
תלמדו **קצרנות**
עברית ו/או אנגלית
ב„אולפן גרג" (בר־קמא).
ת"א: גורדון 5, טל. 236209
י—ם: „הפקיד", בצלאל 18
חיפה: בית־הספר „במעלה"
קורס חדש ייפתח השבוע

חמנוי
קיבלת חשבונך, פרע נא אותו בהקדם.

סלון רחל לכלה
SALON RASHEL LAKALA
הסלון המיוחד לכלות

שמלות חופה במבחר גדול
הנחה מיוחדת לחיילות
הסלון פתוח מ־1—8 ומ־7—4

תל-אביב, שדרות הר-ציון 10
מול תחנת בת־ים, חולון
Tel-Aviv, 10 Har-Zion Blvd.,
Phone 6 2 1 3 7 3 טלפון

מחלקה מיוחדת להלבשת הכלה (תסרוקות, אפור וכו,,)

מפקדת הח״ן, אל״מ סטלה לוי, מבקרת סוף־סוף בדיסקוטק

גולדה לא לחצה את יד הנשיא

■ רוב משתתפי ועידת ה־סופרים ה־24 שנערכה השבוע, היו מומחים. לספרות כמובן. א־בל אחד מהם לפחות היה גם מומחה למיקרופונים. השר בלי תיק, **אריה דולצין**. למה דוו־קא מיקרופונים? מעשה שהיה, כך היה: באמצע נאומו של ה־משורר **אברהם שלונסקי** התקלקל המיקרופון וסירב ב־עקשנות להעביר את דבריו ב־בהירות והטכנאים ניסו לתקנו. דולצין, שהצטנע בשורה הרא־שונה של האולם ולא בשולחן הנשיאות, נתן הוראות לטכנאים איך לתקן, מה לסובב ומה לה־זיז. והדבר עזר.

■ אגב מיקרופונים: כאשר נתבקשו הסופרים שנתכנסו ל־פתיחת הוועידה לעקוב אחרי ני־סוחיו של שלונסקי, הם החליפו מבטים נבוכים ואחר כך עבר המילמול בין השורות: „אי־אפ־שר להבין, המיקרופונים...״

■ בתחילת הועידה, כשכל חברי הנשיאות ישבו במקומותי־הם ובמרכז ניצב כיסא פנוי בשביל הנשיא **זלמן שזר**, הו־פיע הנשיא בלחיית אשתו ו־שלישו. אז נשמעה לחישתה של המיזנונאית: „אוי ואבוי, עכשיו אצטרך להביא עוד כוס תה.״ אבל אשת הנשיא פתרה את בע־יית התה כשהתיישבה בקרב הקהל.

■ בסוף מושב הפתיחה, כ־שנפרד הנשיא מהמכובדים ב־לחיצת יד, עברה לידו גם ראש הממשלה **גולדה מאיר**. שזר רצה ללחוץ גם את ידה. „לא צריך, גם אני הולכת,״ אמרה גולדה בלי להושיט יד.

■ הפירסום בעיתונות כי מפקדת הח״ן, אל״מ **סטלה לוי**, מעוניינת שיזמינו אותה פעם לביקור בדיסקוטק, לא עזר. לא הזמינו אותה. אך כיאה ל־קצינה, היא לא התייאשה. היא לקחה את קצינות ורס״ליות לישכתה והלכה יחד איתן לב־לות ערב בדיסקוטק טיפאני. למ־רות שהופיעה בדיסקוטק במדים ועם דרגות, ביקשה ממכריה ש־נכחו במקום לא לגלות לאף אחד שהיתה בדיסקוטק.

■ את אבן הפינה לביתו החדש של מבקר המדינה, **יצ־חק נבנצאל**, הניחו כבר לפני זמן רב. השבוע החלו סוף־סוף בבניית הבית. אגב, הבית מוקם מול הכותל המערבי בירושלים המזרחית.

■ השבוע היתה גם עליה לרגל. לא לכותל, לביתו של שר הפנים **משה־חיים שפירא**. עלו אליו רבים מעסקני המפ־ד״ל. הסיבה: למרות השמועות על פרישתו של שפירא מפעי־לות פוליטית מסיבות בריאו־תיות, התאושש השר ומתכונן לחזור לעבודתו בממשלה.

■ כנראה בהשפעת החזרה־בתשובה של מק״י, ניהל מזכיר המפלגה הקומוניסטית הישרא־לית, **שמואל מיקונים**, סדר מסורתי. בסדר, בו נכחו גם עיתונאים, הושמעו ניגונים חסי־דיים והוא נערך לפי כללי ה־הלכה.

■ נאומו של השר **שמעון פרס** בוועידת התאחדות הסטו־דנטים בשבוע שעבר, לוה ב־סערת רוחות. הסערה הגיעה ל־שיאה כשאחד הסטודנטים שאל מדוע לא משדרים ברדיו יותר על צה״ל ועל מלחמת ששת ה־ימים. „כן משדרים על צה״ל ועל המלחמה!״ צעק לעברו פ־רס, והוסיף: „ואל תבלבל את המוח!״

כמה שווה כובע של דידי מנוסי?

■ חייו של המנהיג הציוני ד״ר **וולפגנג פון־וייזל** (74) יכולים היו לשמש נושא לרומן הרפתקאות מרתק. זאת הסיבה, כנראה, ש**יוכבד כ״ץ** ו**נתן שילה**, עורכי תוכנית הרדיו אלה הם חייך, החליטו להכין שידור שיכלול את פרשת חייו המופלאה של הדוקטור. בערב ה־הקלטה, שנערך בבית בני־ברית בתל־אביב, סופר בין השאר כי כשפון־וייזל היה בצעירותו קצין קרבי, הוא טס במטוס שהופל בשעת קרב. אחרי השרות ב־צבא, למד פון־וייזל רפואה, או־תה זנח זמנית כדי לעסוק ב־עיתונות. כעיתונאי הכיר את הסופר הבריטי הנודע **ארתור קסטלר**, אשר הירבה לערוך מסעות. הפתעת הערב היתה שיחה טלפונית בין השניים, ש־בסופה לא שכח קסטלר להודות שהוא חייב לפון־וייזל חמש לי־רות בעד ארוחה, באחד מאותם מסעות.

■ אחרי שהעיתונאית **תמר אבידר** הוציאה לאור את ה־ספר בעל זה דבר מצחיק, קיבלו ידידיה את ההזמנה הבאה: „ידי־דים יקרים, כבר מזמן הרגשתי שאשתי מכינה לי ,תרגיל׳, רק אף פעם לא ידעתי מתי הוא יגיע. עכשיו הוא הגיע בצורת ספר שכתבה, והופיעה בהוצאת מסדה בשם: בעל זה דבר מצ־חיק... לא, אל תדאגו, היא משמיצה בספרה, לא רק אותי, אלא גם אתכם. כדי לא להשיב לה בשיטות שלה, לא כתבתי מייד ספר בשם: אשה זה דבר מזעזע, אלא החלטתי להזמינכם להרמת כוסית לכבודה, במועדון הלילה החדש טיפני, מלון דן, תל־אביב (הכניסה מהטיילת) ב־יום שלישי, 28.4.70, בין השעות 7—9 בערב. אשמח לראותכם בין אורחי, בברכה, הבעל הנצ־חק — עמוס אטינגר.״

■ אגב, במסיבת קוקטייל שערכה לעיתונאיות בביתה של **עדה כהן**, עורכת מדור ה־נשים במעריב, אמרה תמר אבי־דר, ספק בצחוק ספק ברצינות: „בעלי כתב את הספר. אני רק חתמתי בגלל מס הכנסה.״

■ תיאטרון סולן של **מיקי פלד** מארגן בהיכל התרבות חיזיון בשם העולם של מחר. הערב יוקדש לעולם בשנת 2000. כיאה לשנה זו, יחולקו לקהל כדורי ויטאמינים במקום סנדוי־צ׳ים והזמרת **יפה ירקוני** תופיע כזמרת רק שלוש המל־חמות. גם בפוליטיקת העתיד יעסוק המופע: פלד מתכונן להעלות את אורי אבנרי כח״כ הצעיר ביותר בשנת 2000.

■ מה עשתה **מרגוט קלאוזנר** לפני הרבה שנים, כשעוד ניהלה את אולפני הרצ־ליה? בשבוע שעבר סוף־סוף נתגלה הסוד. בראיון שנתנה ל־עיתונאי **רן כיסלו**, סיפרה מר־גוט, כי בגילגול קודם היתה „פרח צהוב ונחמד על ההר ב־יבשת האבודה אטלאנטיס.״

■ כמה שווה הכובע של הפיזמונאי **דידי מנוסי**? אחד האורחים בדיסקוטק טיפאני הע־ריך את אחד מ־25 הכובעים המתחלפים על ראשו של דידי בקצב של שניים ליום ב־50 לירות. זאת בתנאי — שדידי יחתום על הביטנה. דידי סירב עד כה, והוא עדיין מקווה שה־מחיר יעלה...

■ למרות שעברו כבר כמה שבועות מאז פרשת המכר־זים, האווירה בטלוויזיה עדיין עגומה. אחד האנשים הבודדים שליבו קל עליו, היא המגישה **דליה מזור**. דליה, שהיא בת להורים אמידים, אינה מעונינת בגובה המשכורת שהיא מקבלת, מאזנת את התקציב בעזרה ש־היא מקבלת מההורים. כאשר המגישה **ישראלה מור**, ביק־שה ממנה להצטרף לדרישה להעלות את תקציב הביגוד מהסכום המגוחך של 60 לירות לשנה למשהו יותר ריאלי, סר־בה דליה: „אותי זה לא מעניין. לא איכפת לי הכסף״. ישראלה, אשר נאלצה ללוות כסף מידי־דים כדי להתקיים — עזבה את עבודתה בטלוויזיה.

■ **רוז׳ה וויבאסק**, ה־שף של המסעדה היפואית סקוטש האוס, עסוק בימים אלה בחיפוש אחרי... שבלולים. וכל זה למה? מפני ש**אריק איינשטיין, בועז דווידסון וצבי שיסל**, מפיקי וכוכבי הסרט שבלול, הבטיחו שבפר־מיירה של הסרט יתנו לכל או־רח שבלול חי ואמיתי. את 2000 השבלולים הזמינו אצל רוז׳ה, שהתחייב לספק אותם.

■ השחקן המצוי בשחקן־זמר **מוטי פליישר** מפריע ל־זמר שבו. עובדה: מוטי התכו־נן להוציא השבוע תקליט חדש. הכל היה מוכן, חוץ מעטיפת התקליט. למה? כי מוטי, המופיע עתה כשחקן בהצגת הנערים ש־בחבורה, צבע את שערו באדום לצורכי ההצגה ואי־אפשר לצלם אותו בשביל העטיפה. עכשיו מחכה חברת התקליטים שההצגה תסתיים ושהצבע ירד משערו.

■ מקובל שאיש רדיו יודע את החדשות לפני שמשדרים אותן. בדרך כלל זה נכון. אבל **יוני נבון**, אחד מעורכי גלי צה״ל, היה יוצא מן הכלל: אש־תו של יוני נמצאת בחודש ה־תשיעי להריונה. זה לא עזר לו והטילו עליו לסקר את צעדת שלושת הימים. אך בסופו של דבר איש רדיו הוא איש רדיו ו־חבריו של יוני בגלי צה״ל הב־טיחו לו כי אם אשתו תלד, הם יודיעו לו מעל גלי האתר. זאת הסיבה שיוני הסתובב משך כל הצעדה כשטרנזיסטור צמוד אל אוזנו.

אלכסנדר דובצ׳ק שגריר צ׳כוסלובקיה בתורכיה כיום, ומי שהיה מנהיג צ׳כו־סלובקיה בתקופה הליברלית שלפני הפלישה הסובייטית, נזרק לאחרונה לא רק מהמפלגה הקומוניסטית הצ׳כית אלא גם מכל תמונות הארכיב של המפלגה. התמונה העליונה, בה נראה דובצ׳ק (במרכז) ליד נשיא צ׳כיה לודביג סבובודה, פורסמה לאחרונה מחדש, אחרי שבוצע בה זיוף אמנותי שהעלים את דובצ׳ק מהתמו־נה (תמונה תחתונה). בתמונה המזוייפת ניתן לראות את קצה נעלו של אלכסנדר דובצ׳ק — מאחורי דמותהנשיא סב־השיער.

מינה מן היתה דוגמנית אמריקאית ששהתה בישראל ו־מצאה לה כאן בעל — צלם העיתונות יגאל מן. עתה הפכה מינה לרקדנית. היא תהיה הרקדנית הלבנה היחידה בלהקת המחול שהקים החצוצרן ומלך הג׳ז הכושי ליונל המפ־טון. הלהקה, שתהיה להקת מחול ג׳ז, מורכבת כולה, מלבד מינה, מכושים, והיא יוצאת עתה לסיבוב הופעות ברחבי ארצות־הברית. בתמונה נראית מינה מן בחברתו של ליונל המפטון.

תמרורים

נולד • לשחקנית **קתרין אלגרה** (24) ולשחקן **ז'אן־פייר קריסטלדי,** בן בכור. קתרין היא בתה של שחקנית הקולנוע סימון סיניורה ובעלה הקודם מארק אלגרה. סניורה נשואה עתה לזמר־שחקן איב מונטאן.

נחוג • בתל־אביב, בליל הסדר, יום־הולדתה ה־22 של הציירת (שתי תערוכות) האדמונית **שרה אסף.** „הייתי שתוייה

שרה אסף

לגמרי," מספרת שרה, „כי שתיתי ארבע כוסיות בשביל ההגדה וארבע בשביל יום ההולדת שלי."

נחוג • יום־הולדתם של עיתונאית־דבר **מירית שם־אור** (24) ושל אחיה, מגיש תוכניות בגלי צה"ל **יונתן שם־**

מירית שם־אור

אור (20), שנולדו באותו יום בהפרש של כמה שנים. השניים הם ילדיה של עי־תונאית ידיעות אחרונות אורה שם־אור.

נחוג • בתל־אביב, במסיבת רווקות עליזה, יום־הולדתה ה־20 וכמה של סגנית־עורך עולם הקולנוע **מינה קידר.** ילידת פולין, עלתה ארצה בצעירותה, אחר נסעה ללמוד במשך ארבע שנים אומנות באנגליה ובצרפת, חזרה לארץ, התקבלה לעולם הקולנוע ככתבת והגיעה למשרת סגן העורך. הזכר היחיד שנכח במסיבת יום־ההולדת היה כלבה של מינה, לארי.

נחוג • בתל־אביב, יום־הולדתו של בעל המסעדות **ג'קי רונן** שהתפרסם תחי־לה כבעל סטייקיה בה הירבו לאכול אנשי הבוהמה התל־אביבית ושעתה הוא בעל מס־עדת ג'קי.

הועלה בדרגה • ראש ענף התנועה במשטרת מחוז תל־אביב רב־פקד **אברהם אלמן,** לדרגת סגן־ניצב. אלמן בן ה־41 משרת במשטרה מאז קום המדינה והחל דרכו כשוטר מן השורה. ב־1959 קיבל את דרגת הקצונה הראשונה שלו.

נפטר • בתל־אביב, ביגל 82, האיש־עם־הרובשקה, **יוסף קיצים,** שנולד באוק־ראינה, היה חבר מועצת פועלי תל־אביב, ו־נהג לומר: פעם היה הפועל — פועל, וה־עבודה — עבודה; כיום — מי יודע?

הנדון:

געפילטע פיש

סיפרתי בשעתו על התיירת מצרפת, סופרת צעירה, שמכל אשר ראתה בישראל רק דבר אחד עורר את זעמה: בריכות הדגים.

„אתם שוכנים על חוף הים, ואין לכם נהרות," אמרה. „מדוע אתם אוכלים קרפיונים, במקום דגי־ים? מדוע אתם מבזבזים אדמה יקרה, ומים יקרים עוד יותר, על בריכות־דגים הזרות לארצכם?"

אפשר להעביר בדור אחד מיליוני בני־אדם מארץ לארץ, אך הרבה יותר קשה להעתיק את מינהגי־האכילה שלהם מנהרות פולין חסרת־הים לחופי ישראל חסרת־הנהרות.

ניסיתי להסביר לה שמינהגי־אכילה, כמו כל המינהגים שמקורם במסורת, משתנים רק בקושי ובהדרגה.

הקרפיון הפולני, בדמות הגעפילטע פיש היהודי, מחזיק מעמד מול הסתערותם המרוכזת של דגי ים־סוף והים־התיכון.

בכך יש לקח בעל משמעות עמוקה — ואולי אפילו גורלית — לגבי כל מעמדנו בארץ.

הלקח הוא: מציאות חדשה אינה מביאה אוטומטית לשינוי המינהגים שנולדו במציאות הקודמת. התודעה צולעת לעיתים קרובות אחרי ההוויה.

דפוסים של רוח, מסורת ומחשבה יכולים להחזיק מעמד זמן רב אחרי שמתה המציאות שהצמיחה אותם — והם יכולים לסכן את קיומה של המציאות החדשה.

★ ★ ★

זמן־מה אחרי מלחמת ששת־הימים שוחחתי בבית־קפה עם קצין־מילואים, סגן־אלוף בעל תפקיד קרבי חשוב, שחולל גדולות במלחמה.

שיחה זו נחרתה בזכרוני, מפני שהתחלקה לשני חלקים שהקשר ביניהם היה תמוה.

בחלק הראשון סיפר האיש על נצחונותיו. תוך כדי כך דיבר בזילזול על הכושר הקרבי של הערבים ורמתם הצבאית. מכיוון שבשבילו זהו קנה־המידה היחידי למדידת אדם וחברה, התבטא בדבריו בוז תהומי לעולם הערבי כולו.

מדבריו למדתי שיש לנו עליונות צבאית עצומה ונצחית, ושעל כן תהיה זאת שטות גמורה מצידנו להחזיר אפילו שעל אדמה אחד תמורת שלום.

כעבור כמה דקות, התגלגלה השיחה למהות השלום. ופה עלתה מדברי בן־שיחי תמונה לגמרי אחרת. אנחנו אי בודד בים הערבי. מאה מיליון ערבים זוממים לרצחנו, והם משחיזים את סכיניהם יומם ולילה. אם נסוג אפילו קילומטר אחד מגדת התעלה, או מגדת הירדן, יתנפלו עלינו כהרף־עין, וישחטו אותנו כפי שעשו הנאצים.

ניסיתי להסביר לקצין הצעיר שיש סתירה כלשהי בדבריו. או שאנחנו מעצמה צבאית אדירה, המסוגלת להכים בכל עת את כל העולם הערבי ו/או הצבא הסובייטי, או שאנחנו מהדורה חדשה של גטו ורשה, המחכה בכל עת שהצורר יקום עליו לכלותו.

אחרי כמה משפטים, חדלתי מנסיוני זה. הבינותי לפתע כי שתי מערכות־המושגים שוכנות בראשו של בן־שיחי זו בצד זו, בלי כל קשר ביניהן. המערכה האחת היא פרי המציאות כפי שהוא רואה אותה, סיכום נסיון חייו. המערכת השניה היא פרי החינוך והמסורת, סיכום הנסיון של דורות קודמים בנכר.

נדמה לי שבן־שיחי אופייני, במידה רבה, לאומה הישראלית כולה.

★ ★ ★

בשנה שעברה נפוץ בארץ שיר זוועתי, חולה־נפש ממש, שנחל הצלחה רבה.

מילותיו היו: „העולם כולו נגדנו, אבל לנו לא איכפת..."

השיר צייר תמונה של עולם שזומם תמיד להשמידנו, בכל הדורות ובכל מקום, ושגם עתה כל מחשבותיו מוקדשות לביצוע המזימה. אולם אנו, למודי נסיון העבר, נוכל לו. זאת למדנו מאבותינו, וזאת נלמד לילדינו.

איזה עבר?

למדינת ישראל יש עבר של תשעים שנה, מאז העלייה הראשונה. במשך שלושה דורות אלה זכינו למידה של תמיכה עולמית, שהיא נדירה בתולדות העמים.

הבית הלאומי היהודי הוקם בעזרת המעצמה הגדולה ביותר בעולם דאז — בריטניה. משפחת־העמים, באמצעות חבר הלאומים, אישרה את כינונו בעת הענקת המנדאט.

הקמת מדינת ישראל אושרה על־ידי שני־שלישים של האנושות המאורגנת דאז — ארגון האומות המאוחדות. היה זה אקט בלתי־רגיל למדי. אותה שעה שהתחרו ביניהן שתי המעצמות האדירות ביותר בעולם — ארצות־הברית וברית־המועצות — בהושטת עזרה לנו. כמוהן עשו כמעט כל מדינות־העולם.

רק לפני שלוש שנים, עת היה נדמה שצפוייה סכנה לקיום מדינת־ישראל, ראה העולם התעוררות בלתי־רגילה של דעת־הקהל הנאורה — הלא־יהודית — למעננו.

מיליונים ברחבי העולם, שאין להם כל עניין מוחשי כאן, חרדו לגורלנו. אלילי הימין והשמאל החדש, אילי־הון אמריקאיים וז'אן־פול סארטר, קצינים פולניים ואינטליגנטים רוסיים — הביעו בצורה זו או אחרת את הזדהותם עימנו.

אומנם, מאז הפסדנו במידה רבה אהדה זו. אולם לכך יש סיבה ממשית: דעת־הקהל הנאורה אינה מוכנה (בצדק או שלא בצדק) להשלים בימינו עם סיפוח שטחים שנכבשו במלחמה מידי עם אחר.

אם נתמיד במדיניות זו, אנו עלולים להגיע למצב שכל המדינות העיקריות בעולם יתייצבו נגדנו. אך זוהי עובדה מדינית, שבוודאי אינה יכולה להאפיל על נסיוננו החיובי בכל שלבי תקומתנו.

„העולם כולו נגדנו", כמו הגעפילטע פיש, והרעיון שעומדים להשמיד את ישראל, אינו פרי מציאותנו. זוהי סחורת ייבוא.

★ ★ ★

אין כל קושי בזיהוי מקורה של תמונת־זוועה זו. מקורה בניסיונם הנורא של יהודי אירופה במרוצת הדורות, ובמיוחד בדור השואה.

כאשר חיו היהודים בקהילות חסרות־ישע, כאשר היו מופקרים לכל רוח־פרצים, כאשר נרדפו מדי פעם בשל סיבות דתיות, לאומיות או כלכליות, יכלה להשתרש בנקל ההרגשה כי „העולם כולו נגדנו".

כדי להתגונן בפני העולם האימתני, נסתגרו היהודים מאחורי חומת הגטו. הם יצרו לעצמם מערכת רוחנית מפליאה, שאיפשרה להם להחזיק מעמד בתנאים קשים אלה. הם למדו לחיות בעולם מתנכר, להרכין ראש בשעת־הצורך, לדבוק במסורת שהעניקה להם בטחון פנימי, לבוז לבזיהם ולבוזזיהם.

„העולם כולו נגדנו" — בשיר מרוקד בטלוויזיה *

המציאות יצרה את התודעה, והתודעה שמרה על המציאות. הגטו והאנטי־שמיות השפיעו זה על זה, וחיזקו זה את זה. היתה כאן שלמות הגיונית.

אולם הציונות היתה תנועת־מרד. היא התקוממה נגד המציאות היהודית ונגד התודעה היהודית גם יחד. היא רצתה לשבור את שתיהן.

מי שקורא היום את כתביהם של אבות הציונות, יווכח לדעת שהם לא היו קציני־תחבורה אשר ביקשו להעביר אנשים ממקום למקום, אלא מהפכנים שרצו לשנות את אופי העם מיסודו. הם שנאו את הגטו, בזו לתכונות היהודיות האופייניות, חלמו על חברה חדשה ועל אדם חדש.

הציונות לא היתה חזון של טראנספורטציה, אלא של טראנספורמציה; לא של שינוי־מקום, אלא של שינוי־דמות.

אולם כיום אנחנו יודעים שלא היה זה כל־כך קל. היהודים באו לארץ, ולקחו עימם את הגעפילטע פיש, את הסיוט של גטו ורשה, ואת „העולם כולו נגדנו".

---

* למטה: כדור־הארץ שהזמרים בועטים בו תוך כדי שירה.

איך עוברים מינהגים ודפוסים ממקום למקום? איך הם מתקיימים בהעדר המציאות שהצמיחה אותם?

האם שבאה מפולין מכינה את הגעפילטע פיש לבנה שנולד בארץ. חיכו של הנער מתרגל למטעם זה, והוא בונה בריכת־דגים בקיבוצו.

המחנך היהודי שבא מפולין הביא עימו את הספרות היהודית של הגטו, את המסורות ואת המינהגים. באיצטלה של „תודעה יהודית" מוקנים אלה לנפשו של הנער הגדל בארץ. מערכת המחשבות, התגובות, הרפלקסים של בן־הגטו מתפתח בראשו בצד המערכת הנובעת מנסיונו האותנטי במציאות החדשה בארץ.

ביום הוא מפציץ את פרברי קאהיר. בלילה הוא חולם חלומות־ביעותים על הערבים הנוראים שהנה־הנה פורצים לסימטת עיירתו, קוזאקים לבושי עבאייה, מוז'יקים שיכורים מעראק.

מדי פעם אנחנו עדים אצלנו לאורגיות של מאזוכיזם. נדמה כאילו נהנים אנחנו מכך ששונאים אותנו (אפילו קיימת השינאה רק בדימיוננו). כאשר מעצמות גדולות מתנכרות לנו, אומרים גדולי הדור בהנאה גלוייה: „אהה, מה אמרנו לכם..."

השיר „העולם כולו נגדנו" אינו שיר־נכאים. להיפך. הוא מושר בחדווה רבה. בשבוע שעבר ראיתי בטלוויזיה שלנו שרוקדים אותו בעליזות, עם הבעות־פנים של טימטום מלא־חדווה.

מה מקורה של שמחה זו? פשוט מאד: כל מערכת נפשית זקוקה לאישור מתמיד, וכל אישור כזה מחזק את בטחונו הנפשי של בעל המערכת.

★ ★ ★

האם זה רע? מדוע זה רע?

אני מאמין כי המערכת המיובאת מן הגטו מסכנת את עתידנו, לא פחות מן המערכת הנפשית העויינת של הערבים הרואים בנו עדיין פולש זר.

כי הרפלקסים של גטו, שהיו חיוניים לקיום במציאות ההיא, מונעים בעדנו מלפתח את הרפלקסים הדרושים למלחמת־קיומנו במציאות החדשה.

„שפוך חמתך על הגויים" היתה מישאלה של אין־אונים בגטו, נחמה בימי צרה. כיום, כשאנחנו הננו אחד הגויים במשפחת הלאומים, מסרסת גישה זו את כושרנו למצוא שפה משותפת עם גויים אחרים.

כאשר מספרת גולדה מאיר ש„הגויים" אינם יכולים לסבול יהודים מנצחים, ולכן הם מתנכלים לנו כיום — היא חוזרת על רפלקס־מותנה של מקום ועת לידתה, קיוב של סוף המאה שעברה.

כהשקפה של מנהיגה לאומית בישראל של 1970 — זוהי סכנה לאומית, מפני שהיא נוטלת מבעליה את הכושר לעצב מדיניות נבונה ונורמלית.

כאשר מספר משה דיין לכנס הנוער ברמת־הגולן שעלינו לצפצף על כל העולם, כי העולם ממילא התנכל ויתנכל ליהודים תמיד — הריהו מצלצל כמו צבר ג'דה, גבר לאללה, אבל אין זו אלא השטריימל מוסווה בכובע־טמבל.

אומה אינה יכולה להתקיים אלא כשהיא מפתחת גישות בריאות של אומה, פרי מציאותה הגיאוגראפית, המדינית, החברתית.

מי שאוכל געפילטע פיש על חוף אילת, לא יביא לפיתוח דייג בים־התיכון. מי ששר „העולם כולו נגדנו", לא ימצא דרכים לביסוס מדינתנו בעולם זה.

מאת אורי אבנרי

בעולם

בריטניה

פירוק החימוש

הוועדה לפירוק החימוש הגרעיני הלאומי היתה מרכז ההתארגנות של מה שמכונה היום „השמאל החדש" בבריטניה. בשנות ה־60 התקבצו מסביב לוועדה רבבות ואף מאות אלפי צעירים אידיאליסטים. אלפי ועדות־פעולה ספונטאניות קמו לחיים. מיצ־עדי־פסחא, נגד מרכזי הייצור של גאזים מרעילים ונגד בסיסי־הטילים האמריקאיים בבריטניה, הפכו לסימן־היכר של תנועה זו, הצליחו לכנס עד לרבע מיליון צועדים שעשו מן המאורעות הללו פיקניקי־שירה.

גם השנה נערך מיפגן־פסחא של הסי. אן.די.*. השתתפו בו כאלפיים עד חמשת אלפים איש. הגוף הנהדר שריכז את כל צעירי בריטניה האנטי־מימסדיים הציג עצמו לראווה, בשלהי 1970, כגופה מתפוררת ומרקיבה.

גשם דק ומכוער ירד על מאות הצועדים, בעלי הדגלים הקומוניסטיים. צעיר מזוקן, הדוחף עגלת־ילדים עם תינוק, הסתכל על המתרחש מסביבו בהומור וללא רחמים עצמיים. „זהו זה," אמר כשהוא משליך הצידה בדל־שאחטה. „השנה זה נגמר. אפילו השמיים משתינים עלינו."

עם תום חמשת ימי הפגנות־הפסחא של הסי.אן.די. נערך גם מיפגן־שעשועים. הוא נערך בגן־ויקטוריה בלונדון, פארק ציבורי מטופח. השתתפו בו חמשת אלפי איש, שני תריסרים להקות־קצב, והכוונה היתה להוכיח לעולם כי אין בריטניה הבלתי־ממוסדת יכולה ליהנות מן היומיום. כינו את זה „פסטיבאל החיים."

הבובים כפי שמכנים את שוטרי־לונדון — לא היו שם כדי להפריע למישהו לעשן חשיש. לו רצו לעשות כן יכלו לגשת לכל אחת מעשרות קבוצות־הנוער היושבות בפנים על הדשא ולהחרים „סחורה" בכמויות־ענק.

הם שמרו על פתחי־הגן — שלא יפריעו למעשנים הבלתי־ממוסדים.

ראשי העור מול מלאכי הגיהנום. בפנים נערך באלאגן מרתק אך לאו דווקא עליז.

יוקו וג'ון לנון, שהבטיחו לבוא, הסתפקו בשיחה טלפונית שהושמעה דרך הרמקולים. „אנחנו לא יכולים לבוא כי יוקו בהריון ואנחנו מצפים," אמר ג'ון. „אבל חשוב שיבואו לפסטיבאלים כאלה להוכיח שאנו רוצים, כולנו, בשלום".

לפתע הפרעה: קבוצה של ראשי עור, צעירים, בעלי הקרחות והנעליים העצומות והמסומרות, משתוללת. הם מפילים את דוכן־הסיכות וגונבים אותן. הם דוחפים אנשים. בקיצור, מתנהגים כמו פרחחים ישראליים בכל אסיפה.

השוטרים נכנסים מיד לגן. בפעם הראשונה. עוצרים 14 קירחים. מתעלמים ממעשני־החשיש. לוקחים את שרוכי־נעליהם ואת כתפיותיהם של הפרחחים כבדי־המגפיים.

אותה עת עוזרים בעד השוטרים אנשי אירגון־הטרור מלאכי הגיהנום. מלאכי הגיהנום הם האופנוענים, שוחרי־הזוהמה־והאלימות, שהטילו חיתתם על בריטניה ועל אמריקה בשנים האחרונות.

גם כאן, בפסטיבאל החיים, שכרו מארגני הסי.אן.די. כמה עשרות מלאכי גיהנום. הם שומרים על הבמה, במדיהם האופייניים ומשגיחים שאיש לא יעשה יותר מדי צרות. צרות.

השיטות הישנות לא שוות. מה גרם לכך שבתחילת העשור החדש עומדת תנועת השלום האירופית על שוקת שבורה? מסביר ג'ון, אחד האידיאליסטים האחרונים מפעילי התנועה:

„יש לזה כמה סיבות. חלק מן האנשים מקדיש את מאמציהם לדברים דחופים יותר, מגון המאבק במלחמת־וייטנאם. אחריהם סתם התעייפו או התבגרו. שוב אחרים היו בתנועה רק משום שיכלו למצוא בה חתיכות לדפיקה או משום שזה היה אז מודרני.

„אין זאת אומרת שאין תקווה לתנועת־השלום בעולם. אבל יש תקופות כאלו. צריך לדעת להחזיק מעמד, כשגלי השוביניזם והלא־איכפתיות עולות. וללמוד כיצד להתחדש, כיצד להשתמש בשיטות חדשות לגמרי. הישנות כבר לא שוות פרוטה."

לא רק בבריטניה, מן הסתם.

(*) קומיטי פור ניישנל דיסארמאנט.

מבצע מיוחד
לקוני טלוויזיה
METZ
בחדשים אפריל־מאי

5
שנים אחריות
לחלקי חלוף חנם!*

לא נפלנו על הראש

אנו בהחלט יכולים להרשות לעצמנו להעניק לך את תקופת האחריות הארוכה ביותר הניתנת כיום חינם למקלטי טלוויזיה בישראל!

זאת מפני שאנו משוכנעים באמינותה של טלוויזיה "מץ" וביכלתה להאריך ימים יותר מכל מקלט טלוויזיה אחר.

אך אם בכל זאת יתקלקל חלק כלשהוא בטלוויזיה "מץ" במשך 5 שנות האחריות תקבל את חלק החילוף האורגינלי — חינם!

קנה טלויזיה אחראית — קנה טלויזיה METZ ודרוש את תעודת האחריות המיוחדת של "רלפו" בע"מ.

• בתנאי שהתיקונים יבוצעו במעבדות METZ ברחבי הארץ.

להשיג בכל חנויות השק"ם

באיכות, בשירות, בקליטה
ובקול טלויזיה METZ מעל לכל

סקופ

אלג'יר:
„שמועות עקשניות נפוצו כאן לאחרונה לפיהן הצליחה קבוצה של אלמונים לשחרר ממקום מעצרו את נשיא אל־ג'יר לשעבר אחמד בן־בלה"...

* מה מסתתר מאחורי שמועות אלה.
* מה חלקו של ה־ש.ב. הישראלי בפרשה זו.
* מה הקשר בינה לבין שחרור מטוס „אל־על", שנחטף והונחת באלג'יר.

קרא את הספר המרתק
„החטיפה"
להשיג בכל חנויות הספרים בארץ
הפצה ראשית: „מרגליות" ת"א
רחוב מלצ'ט 38, טלפון 241224.

דו״ח מיוחד

על הצי הסובייטי בים התיכון הגדל בהתמדה ועל אפשרות השתלבותו במלחמה נגד מטוסי ישראל

תוך שבוע אחד, משבת עד שבת, ביצעו מטוסי חיל־האוויר המצרי. אחרי הפסקה של שבועות רבים, לא פחות משש גיחות הפצצה לעבר כוחות צה״ל בסיני.

בנצלם את מזג־האוויר האביבי במידבר סיני, המגביל את הראות בצד הישראלי בשל האובך השורר בתקופה זו במידבר, גילו המצרים העזה רבה, ובפעם הראשונה מאז מלחמת ששת־הימים אף שלחו מפציצי־קרב מדגם איליושין 28 להפצצה על אל־עריש.

העובדה שמספר האבידות שלהם בגיחות אלה לא עמד בשום יחס לתוצאותיהם — אובדן 4 מטוסים, מיג־17, סוחוי ושני איל־יושינים — לא שינתה את התמונה. והתמונה היתה של מיבצע מתוכנן המכוון ל־השיג מטרה מסויימת.

מה היתה מטרה זו? מה מסתתר מאחורי גיחות ההתאבדות של המפציצים המצריים?

★ ★ ★

גירוי לפעולת־תגמול

פרשנים בישראל נטו להתיחס ב־זילזול אל חידוש המלחמה האווירית מצד המצרים. ״זהו נסיון להעלות את ה־מוראל המעורער של הצבא המצרי, להוכיח לחיילים המצרים בתעלה כי גם להם יש חיל־אוויר,״ אמרו אחדים מהפרשנים. ״זהו מיבצע שמטרתו להקל את הלחץ של התק־

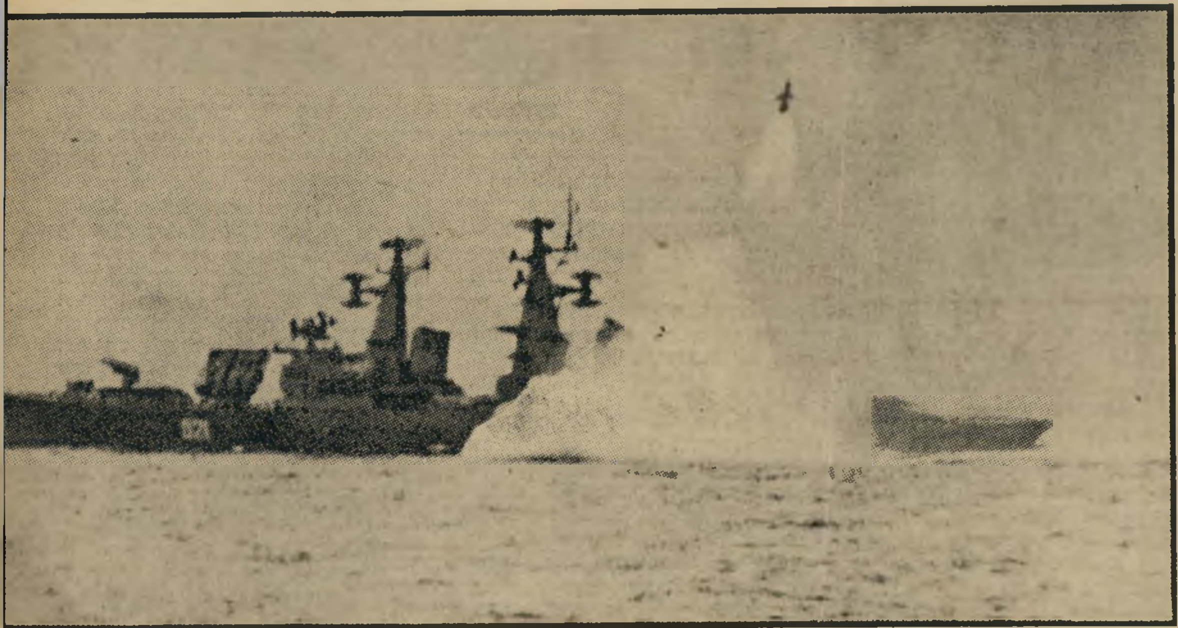

טיל נגד מטוסים

נורה מעל סיפון אוניית מל־חמה סובייטית מדגם **קינדה,** משייטת הצי הסובייטי בים התיכון. האוניות מדגם זה מצויידות במיתקני שיגור טילים מדגם **גואה,** שהוא **הסאם־3.** טילים אלה מ גלים לפגוע במטוסים הטסים במרחק של עד כ־30 ק״מ מכן שיגור, אולם מיומנותם עדיין לא הוכחה במיבצעים קרביים ממ

החזית המערבית

פות חיל־האוויר הישראלי באיזור התעלה,״ סברו אחרים.

אולם דעתם של משקיפים מערביים ב־קאהיר היתה שונה לגמרי. לדעתם, כפי שהתפרסמה בכמה מעיתוני המערב, שולח כיום נאצר את טייסיו להפציץ מטרות ב־עומק סיני מתוך כוונה לגרות את היש־ראלים ולאלצם לבצע פעולות־תגמול אוויר־יות לא רק באיזור התעלה אלא בעומק מצרים.

מתוך ידיעה ששום התקפת מטוסים יש־ראלית באיזור התעלה, אפילו תימשך שעות רבות, לא תעשה עתה רושם של פעולת־תגמול על החדירות האוויריות המצריות, שואף עתה נאצר למשוך את מטוסי חיל־האוויר להפצצות בעומק מצרים.

התקפות אלה דרושות עתה לנאצר מ־תוך שני טעמים.

● נימוק פוליטי — להמשיך לערער את מעמדה של ישראל בעיני דעת־הקהל העול־מית כמי שמבצעת פעולות תוקפניות, פו־געת גם במטרות אזרחיות ומסכנת בכך את השלום.

● נימוק צבאי — אחרי שהושלמה הק־מת מערכת ההגנה האווירית החדשה של מצרים, המורכבת מסוללות סאם־3, סוללות סאם־2 ומספר בלתי מוגבל של קנים אנטי־אוויריים, רוצה עתה נאצר לבדוק את יעי־לותה של מערכת הגנה זו. מאחר וחיל־האוויר הישראלי לא איפשר עד כה את הש־למת המערכת באיזור התעלה והיא מוק־מת עד כה רק באיזור הנילוס, חייב נאצר, כדי לבדוק את כושרה, למשוך את המטו־סים הישראלים לחידוש הפצצותיהם בעומק.

אולם, כפי שטוענים אותם פרשנים, אין זה הכל. עתה, שהרוסים עברו את השלב של ייעוץ והכניסו למצרים חיילים המפ־עילים את סוללות הסאם־3, הם עומדים להכניס גורם חדש למלחמה, שעד כה עמד מהצד. גורם זה, העלול לפתוח חזית חדשה עבור ישראל, הוא הצי הסובייטי בים־ה־תיכון.

★ ★ ★

60 כלי שייט

בשבוע בו החלה ברית־המועצות בתרגיל הימי הגדול ביותר בהיסטו־ריה הצבאית — תמרון משולב של כ־200 אניות מלחמה רוסיות באוקיאנוס האטלנטי, הוסבה תשומת־הלב מפעילות הצי הסובייטי הקטן בים־התיכון.

היתה זו עדותו של האדמירל האמריקאי תומאס מורר, ראש מטה המיבצעים של הצי האמריקאי ומי שעומד להיות ראש המטות המאוחדים של ארצות־הברית בעוד שלו[...] חודשים, שחזרה והיפנתה את תשומת־ה[...] לצי זה.

מאורר טען בעדותו בפני הקונגרס האמו[...]קאי — עדות שניתנה עוד בחודש פברו[...] ופורסמה רק השבוע — כי הצי השי[...] של ארצות־הברית בים־התיכון עדיף עד[...] בכוחו על הצי הסובייטי בים זה ומסו[...] להשמידו במקרה של מלחמה. אולם [...] אין בצי זה, שלפי הידיעות האחרונ[...] מונה כיום כ־60 כלי־שיט מלחמתיים, לס[...] את הצי השישי של ארצות־הברית, יש [...] כדי להוות איום דווקא על הפעילות המ[...] חמתית של ישראל.

עד כה נמנעו הרוסים מלערב את ה[...] הים־תיכוני שלהם במלחמת ישראל—מ[...]רים. מלבד עצם נוכחותן של אוניות מלח[...]

(המשך בעמוד 4[...]

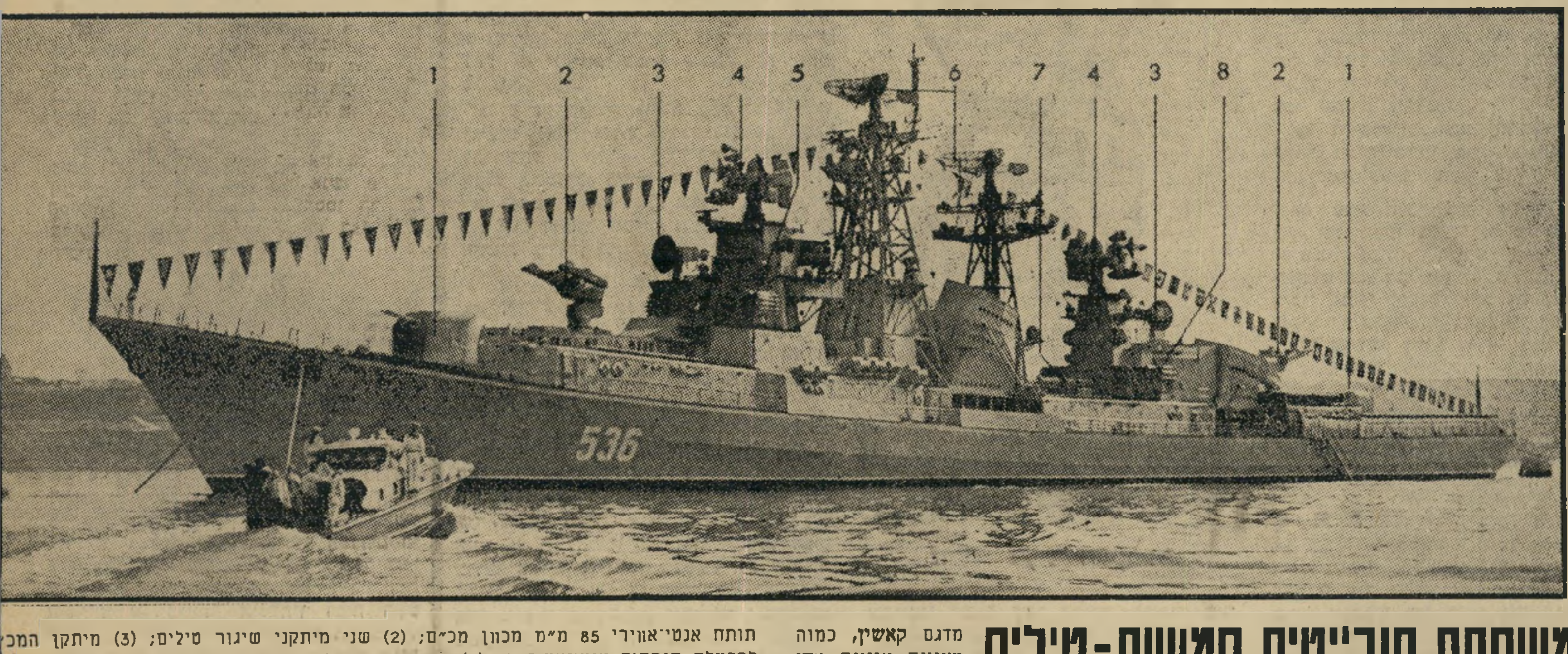

משחתת סובייטית חמושת-טילים

מדגם **קאשין,** כמוה מצויות אוניות אח־דות בצי הים התיכון הסובייטי, מיועדת בעיקר ללחימה נגד מטוסים ונגד צוללות. היא חמושה בשני מיתקני שיגור טילים **סאם־3.** המספרים מציינים את מערכות הנשק שלה: (1) תותח אנטי־אווירי 85 מ״מ מכוון מכ״ם; (2) שני מיתקני שיגור טילים; (3) מיתקן המכ[...] להפעלת תותחים אנטי־אוויריים; (4) מיתקן מכ״ם להפעלת טילים; (5) כוורת טילים נגד צ[...]ללות; (6) מכ״ם מגלה מטוסים; (7) טורפדו נגד צוללות; (8) כוורת טילים נגד צוללו[...] מהירותה המירבית של המשחתת, גורם מכריע בלוחמה הימית, אינה ידועה עדיין במער[...]

בחזית המערבית

(המשך מעמוד 13)

סובייטיות בנמלים מצריים, וסיורי ביון לאורך החופים הישראליים הדרומיים, מחוץ לתחומי המים הטריטוריאליים של ישראל, נשמרו האניות הרוסיות מלמלא כל תפקיד במלחמה.

אולם עתה, כך טוענים הפרשנים המערביים, אחרי שהרוסים מפעילים בגלוי את מערכת ההגנה הנגד־מטוסית של המצרים בעומק מצרים, אין כל סיבה שהם לא יכללו גם את אוניות הצי שלהם במערכת הגנה זו.

מ־60 אניות הצי הסובייטי בים־התיכון, קרוב ל־40 אינן אניות מלחמה ממש. אלה הן אניות־עזר, טרפדות וספינות טילי ים־ים. אולם בצי זה נמצאות גם כ־15 אניות מלחמה ממש, משחתות וסיירות. כולן הן מהסוגים החדישים ביותר של הצי הסובייטי וכולן מחומשות בטילים נגד מטוסים מ־דגם גואה. טילים מדגם גואה הם האב־טיפוס של טילי הסאם־3. למעשה זה אותו טיל עצמו בעל אותן תכונות.

★ ★ ★

דילמה חדשה לגמרי

כתוצאה מכך יכולים למעשה הסובייטים לספק למצרים בסיסים ניידים בים של טילי סאם־3, העלולים — במיקרה שהסובייטים יחליטו על כך — לפעול נגד מטוסים ישראליים הטסים מעל הים־התיכון באיזור הצפוני של התעלה או באיזור הדלתה של הנילוס.

מובן שהפעלתם של טילים אלה מעל גבי אוניות הנמצאות בלב־ים, אינה יעילה כמו הפעלתם מבסיסים על גבי הקרקע. אולם, סבורים משקיפים, בשל אי־יכולתם להקים את בסיסי הטילים החדשים שלהם קרוב לקו החזית, עלולים הרוסים להשתמש באוניות הצי שלהם, אם המצב יחייב זאת.

אם אמנם ייווצר מצב כזה, בו יכניסו הסובייטים את אוניות צי הים התיכון שלהם למערכת ההגנה האנטי־אוירית המצרית, עלולות להיות למצב זה כמה השלכות.

★ ★ ★

מיפגש עם אוניות נושאות דגל רוסי?

בשעתו אמר שר־הביטחון דיין כי למרות אי־רצונה של ישראל לפגוע ברוסים הנמצאים במצרים, לא יהסס צה״ל לתקוף בסיסי טילים, ויהיו אשר יהיו אלה שיפעילו אותם. לא כן יהיה המצב אם יצטרפו אוניות־הטילים הרוסיות למערכה. כי בעוד שבתקיפת בסיס טילים על הקרקע ניתן יהיה לומר כי המטוסים אינם יכולים להבחין מי מפעיל את הטילים, תעמוד ישראל בפני דילמה אם לתקוף אוניה הנושאת דגל רוסי, כאשר זו תפתח באש.

קשה להאמין כי הרוסים אומנם יעמידו את ישראל במיבחן כזה. פירושו של דבר יהיה הפרת הסטאטוס־קוו במאזן הכוחות במזרח־התיכון, דבר שיחייב תגובה או נקיטת עמדה אמריקאית ברורה.

אולם בצורה זו או אחרת אין זה בלתי נמנע כי אחרי שהציבו את אנשי פיקוד־הטילים שלהם במצרים, לא יהססו הרוסים במיקרה הצורך להפעיל גם את הצי הים־תיכוני שלהם לעזרת מצרים.

★ ★ ★

סכנה חדשה מצד הים

אין ספק שבעיקרו נועד הצי הים־תיכוני הרוסי המוגבר להוות גורם מרתיע. באפשרויות של פריצת מלחמה חדשה בין הערבים לישראל, ספק אם אחד הצדדים הלוחמים יוכל התעלם בהערכת המצב שלו מנוכחותו של צי זה, שבוודאי לא ישאר אדיש ולא יעמוד מהצד כפי שאירע במלחמת ששת־הימים, כשנפח אוניותיו וכוח האש שלהן בים התיכון היה מצומצם ומוגבל.

זהו גורם המבשר למעשה פתיחת חזית חדשה עבור ישראל, מצד הים — החזית המערבית.

במדינה

העם

נוקאאוט מוחץ לשלום

השלום במיזרח־התיכון דמה השבוע למתאגרף בזירה שנלחץ לפינה, ספג שם נוקאאוט מידי יריבו, אך גם אחרי שהוכה והופל אל הקרשים המשיך לספוג מהלומות מידי יריבו.

שני הצדדים, הערבים וישראל, המשיכו להנחית מכות־מוות לכל סיכוי של שלום, אפילו כשצל של סיכוי כזה לא נראה באופק.

במצרים יזם עבד אל־נאצר מיתקפה חדשה של צבאו לאורך התעלה ביבשה ובאוויר. שוב חזרו הימים של הפגזות ארטילריה ממושכות, של פשיטות, מארבים וצליפות מגדה אל גדה. משני הצדדים נפלו קורבנות מיותרים על מיזבח מלחמת ההתשה ההדדית. היה ברור כי מיתקפה זו תוליד מיתקפת נגד שבעיקבותיה יבואו עוד ועוד התקפות, משני הצדדים, ללא כל תכלית וללא מטרה. הקזת הדם ההדדית נעשתה בקצב מלא.

חוקיות מטורפת. בישראל עשתה ממשלת גולדה מאיר את כל המאמצים האפשריים למחות מעצמה כל צל של חשד בדבר שאיפת שלום.

בעוד מנחם בגין נושא השבוע נאום תוקפני נגד מבקשי השלום ובעוד הניצים בממשלה מחדדים מקוריהם לקראת הסתערות נוספת על היונים, עשתה הממשלה שוב צעד שנועד לקומם את הפלסטינים שנשארו בשטחים המוחזקים, ודווקא את צלולי־הדעת ומבקשי הפתרונות שבהם.

אחרי שהמושל הצבאי הודיע לראש עיריית חברון, השייך ג׳עברי, על סגירת 3000 דונאם מצפון לעיר חברון לשם מיקום יחידת צה״ל במקום, אי־אפשר היה להשתחרר מהרושם, למרות כל ההכחשות, כי הדבר נעשה כהתחלה להקמת הקריה העירונית הישראלית בחברון.

כנס החירום של עשרות ניכבדי הר־חברון שנערך בתגובה על צו הסגירה החליט לפעול בדרכים חוקיות כדי להסיר את רוע הגזירה.

ספק אם החלטה זו יש בה כדי להמשיך את קיום השקט השורר לאחרונה בהר חברון. ממשלת ישראל, בחוקיות מטורפת שרק לה פיתרונים לפישרה, ממשיכה לעשות הכל כדי להציג את עצמה כשוחרת סיפוח ולספק לפלסטינים סיבות נוספות להתקומם נגדה.

נכבדי חברון בכנס החירום
החוקיות המטורפת של הממשלה

דיעות

אתגר ותגובה

ארנולד טוינבי הוא אחד מגאוני הדור — היסטוריון שחיבר יצירה מונומנטלית, חובקת זרועות מאז שחר דברי־הימים, לדעתו, ההיסטוריה כולה היא שרשרת של אתגרים ותגובות, כשכל תגובה כבר נושאת בחובה את האתגר הבא. ואוי לחברה שאינה מוצאת תגובה מתאימה לאתגר חדש.

לפני שנתיים פנה אליו הרברט מייסון, פרופסור אמריקאי שהגה את הרעיון לפרסם ספר שיכיל מחקרים ומסות של הוגי־דיעות ישראליים וערביים, זה בצד זה, ודבריהם של כמה מומחים עולמיים. מייסון הציע לטוינבי להשתתף.

השיב ההיסטוריון הקשיש: „אשמח להעלות על הנייר כמה הירהורים בלתי־רשמיים, כתרומתי לספר. לא אכתוב כדי לתמוך באחד הצדדים — אם כי, כידוע לך, אני

התחיל הויכוח על ה„נסיגה״

ממשלת־הליכוד בסכנה

הלחץ האמריקאי הרציני על ישראל לא החל עדיין. מה שג׳וזף סיסקו הפעיל, בעת ביקורו בארץ לפני שבועיים, היה רק מבוא למערכת־הלחץ. הוא דרש בסך הכל הצהרה על נכונות לנסיגה.

בין מוסקבה לוואשינגטון הגיע השלב, שבו כל צד דורש מהצד השני מעשה ממשי מהלקוח שלו. הרוסים הודיעו: „הבו לנו הצהרה ישראלית על נכונות לנסיגה — ואנו נביא ממצרים נכונות לשלום.״

ברור, כי הצהרות אלה — אם אומנם יינתנו — אין פירושן הסכם ישראלי־ערבי. אבל כרגע הן ניראות לאמריקאים כנקודת־מוצא לכל הסכם אפשרי. ללא הצהרת ישראל על נסיגה, סבור סיסקו, לא תהיה כל התקדמות.

ברגע זה עומדת גולדה בכל כוחה בצד הניצים (ראה מסגרת בעמוד 17). אבל שלא כבפרשות אחרות — כגון התנחלויות, השקעות בשטחים, הקמת הקריה בחברון — לא די בהחלטתה של גולדה כדי להסיר את העניין מעל הפרק. היונים עירערו על החלטת גולדה, התכוננו לקרב ולהכרעה.

✶ ✶ ✶

בחזית זו, קשה למתוח קו מוגדר. קשה לקבוע שמיפלגה מסויימת נימצאת כולה במחנה היונים או במחנה המספחים. אבל ראשית ההתמרדות איפשרה לערוך השבוע מאזן־כוחות ראשוני:

● במערך המשיכה „קבוצת ספיר״ להתגבש, על אף היעדרו של שר־האוצר. ח״כ אברהם עופר חתר בעקשנות למעמד של מוקד מחנה היונים, הפליג בפולמוס נגד גולדה מאיר. אבא אבן חזר והדגיש שיש צורך להפיס את האמריקאים, הציע כדרכו פשרה מילולית שתספק את שני הצדדים. אבל יתכן ש„יקבל דם״, כהגדרת אחד מראשי קבוצה זו. יגאל אלון החל גם הוא מפלרטט עם הקבוצה, חותר לעמדת־ביניים, ניפגש כמה פעמים עם ספיר החולה.

המצב יזכה לליבון ראשון ביום שבת הקרוב, כאשר תתכנס מזכירות מע״י לישיבה סגורה בבית ברל. חברי המזכירות שהוזמנו לשעה עשר בבוקר, הוזהרו שהישיבה עלולה להימשך זמן רב. לא נקבעה שעת־סיום, ונאמר למשתתפים כי ייתכן שיצטרכו לאכול ארוחת־צהריים תוך הישיבה. „גולדה תאכל חצץ,״ הבטיח אחד מראשי היונים. דיון זה, שיבוא כהקדמה לדיון הכללי במרכז המפלגה, יקבע ללא ספק את ההנחיות שתיתן מפלגת העבודה לראש־הממשלה.

● במפ״ם מתגבשת הדיעה, שאסור להתפשר ולוותר. הלחץ מלמטה, של צעירי השומר־הצעיר המתמרדים בהנהגה הקשישה, דוחף לא במעט את מאיר יערי וחבריו. על כן לא יניחו לפרשה זו, אך ייתכן שיציעו לגולדה נוסח פשרני, שיספק את האמריקאים ויתקבל גם על דעת הניצים.

● הדתיים גם הם מפולגים, אולם הסיכוי הסביר יותר הוא שיושפעו מעמדתו של מנהיגם שר־הפנים חיים משה שפירא. ייתכן שלקראת ההכרעה בממשלה, ישוב כבר שפירא לישיבות.

● הליבראלים העצמאיים יצדדו, גם הם לאחר ויכוח פנימי חריף, במתן ההצהרה המבוקשת על־ידי סיסקו.

● גח״ל תדבר בשני קולות. קולו התקיף של מנחם בגין, נגד כל הצהרה על נכונות לנסיגה, וקולם המטושטש של הליבראלים. הם יטענו, כי כל עוד אין סיכוי ממשי להסכם קרוב עם המצרים, לא ינקטו קו שיהיה בו כדי לפלג את המפלגה. ייתכן שדווקא עמדה זו — בצירוף ההנאה שיש מישיבה בממשלה — תמתן גם את עמדת חרות, וזו תסכים לנוסח פשרה. עד אז ימשיכו בגין ואנשיו להשמיע איומים על פירוק ממשלת הליכוד, ו„הסקת מסקנות אם יוחלטו החלטות מסויימות״.

★ ★ ★

גולדה מאיר, הרגישה מאוד להלכי־הרוח במפלגתה, ואשר סקרי דעת־הקהל הזהירו אותה מפני פער־אמינות בינה לבין הציבור בעניין השלום. תיזהר מנקיטת עמדה עקשנית מדי, שלא יהיה ממנה מנוס.

ובינתיים תמשיך ממשלת־הליכוד להתנדנד, בין איומי פילוג לבין מאמצי פיוס. הסיכוי הסביר: הממשלה לא תתפרק בינתיים, תקבל נוסחת־פשרה שתוצע כפי הנראה על־ידי אבא אבן.

גולדה בעיני המערב*

* קאריקטורה שהופיעה בניו־יורק טיימס.

דו"ח איתן 3

על מצב בריאותו של שר-האוצר המאושפז בביה"ח „מאיר"
ועל האיפול שהוטל על השתלשלות מחלתו

מחלת "האיש החזק"

האיש החזק ביותר של ממשלת־ישראל חולה.

שר־האוצר פנחס ספיר אינו רק האיש החזק של הממשלה מבחינה פוליטית — כמי שהכתיר את גולדה מאיר כראש־הממשלה מיד אחרי מותו של ראש הממשלה הקודם לוי אשכול, וכמי שנחשב למועמד הבטוח לרשת אותה, לפני משה דיין ויגאל אלון.

פנחס ספיר, בן ה־63, הוא אולי גם אחד האנשים החז־קים בממשלה מבחינת הופעתו החיצונית. בגופו החסון, בקולו הרועם, בכושר העבודה שלו ובמנהגי האכילה והמנוחה שלו — יצר פנחס ספיר לעצמו תדמית כשר הנמרץ, החרוץ והפעיל ביותר בממשלת ישראל, בה רבים האנשים הישישים והחולים.

והנה לפתע נעלם פנחס ספיר בחודש האחרון מעל הפעילות המדינית, המשקית והמפלגתית. שמו לא נכלל בויכוחים הסוערים שניטשו במדינה בחודש האחרון. קולו לא נשמע בסוגיות המדיניות והמשקיות שהעסיקו את צמרת המדינה בשבועות אלה.

כי במשך החודש האחרון היה פנחס ספיר רתוק למיטת חוליו בבית־החולים „מאיר" בכפר־סבא, ליד ביתו. לא היה זה סוד כי שר־האוצר אושפז בבית־החולים. אולם אחד הסו־דות הכמוסים ביותר במדינה היה מה אירע לו בבית־החולים.

איפול בבית־החולים

הידיעה הראשונה על ההרעה שחלה במצב בריאותו של פנחס ספיר פורסמה ב־27 בחודש מרץ השנה. נאמר בה כי יום קודם לכן עזב שר־האוצר את בית החולים מאיר בכפר־סבא אחרי שאושפז בו למשך 24 שעות. באותה ידיעה נאמר כי ספיר אושפז אחרי ש־הרגיש חולשה פתאומית בגלל עומס העבודה בו היה נתון בשל הכנת תקציב המדינה החדש וסיום עיסקת החבילה.

לא היתה זו הפעם הראשונה בה אושפז ספיר בבית־החולים מאיר, שרופאיו בודקים את מצב בריאותו של ספיר בקביעות. אולם בדרך כלל, אם סבל ממשהו, היה זה ממחלת השושנה באחת מרגליו.

הפעם היה זה משהו שונה לגמרי. שלושה ימים מאז פורסמה הידיעה על שיחרורו של ספיר מבית־החולים הוא הוכנס אליו שנית. הפעם נאמר כי שר־האוצר נמצא בטיפול בבית־החולים לשם הוצאת פוליפ מבטנו. לדברי אותה ידיעה היה עליו להשאר בבית־החולים מעשרה ימים עד שבועיים.

בראשון באפריל פורסמה ידיעה נוספת על מצב ברי־אותו של שר־האוצר. נמסר בה כי פנחס ספיר נותח בבטנו וכי הוא מרגיש יותר טוב אחרי הניתוח. כשנשאלה הנהלת בית־החולים מתי עשוי השר לצאת את בית החולים ולשוב לעבודה, השיב דוברה: „מוקדם עדיין להגיד."

הידיעה האחרונה על ספיר בבית־החולים פורסמה לפני שלושה שבועות ונאמר בה רק, כי שר־הביטחון משה דיין ביקר את פנחס ספיר בבית־החולים. מאז הוטל איפול מלא על מצבו של ספיר ועל סיכויי החלמתו. שום ידי־עה לא נמסרה לפירסום. כשהתעניינו עיתונ־אים בבית־החולים בשלומו של השר, הם נת־קלו בקיר אטום.

כל מה שיכול היה לומר להם הד"ר עמיאל ינאי, המנהל הרפואי של בית־החולים הוא, שהשר ספיר מרגיש בטוב ובקרוב יעזוב את בית־החולים. הוא סירב להיכנס לפרטים רפואיים של מצבו של השר. לחדרו של ספיר עצמו לא ניתן להתקרב. איש־בטחון מיוחד מופקד על שמירת השר, ישן בחדרו ונמצא שם יומם ולילה, מתיר רק את כניסתם של מוזמנים.

שר־האוצר פנחס ספיר

שמועות ממחנה הניצים

מעטה מיסתורין זה שירד על מצב בריאותו של פנחס ספיר גרם לשרשרת של שמועות שפשטו בחוגים שונים במדינה. אותן שמועות ידעו לספר, כי מצב בריאותו של השר הוא הרבה יותר חמור ממה שנמסר וכי ספק אם יוכל לחזור לעבודתו בממשלה.

היה מי שהיה מעוניין בהפצת שמועות אלה. בימים בהם ניצבת הממשלה בהתמודדות מכרעת בין יונים וניצים וערב כינוס הוועדה המדינית של המערך בו עתידים לצוץ חילוקי דיעות חמורים בין יונים וניצים במפלגת העבודה — היתה חשיבות למצבו של פנחס ספיר. כי ספיר הוא ללא ספק הדמות החזקה ביותר בין היונים הן בממשלה והן במפלגת העבודה. בזכותו העזו יונים אחרות, שמעמדן הוא חלש בהרבה משלו, לצייץ ולהשמיע את דיעותיהן. דיעותיו של ספיר מהוות גיבוי ותמיכה לרבים מהם.

אין ספק כי השמועות שספיר עתיד להיות רתוק למיטתו עוד זמן רב, כוונו להחליש את מחנה היונים ולעורר מורך־לב בקרב אלה שי־מהססים להשמיע בגלוי את דיעותיהם בהיעדר גיבוי מצד אישיות כמו ספיר.

גורמים אחרים שהתיחסו בדאגה לבריאותו של ספיר ולסיכויי החלמתו היו גורמים משקיים. אין זה סוד כי פנחס ספיר הוא הבלם הגדול ביותר נגד הכרזת פיחות במטבע המדינה. בניגוד לדעתם של מומחי הכלכלה, פקידי האוצר וגופים משקיים רבי־השפעה — הטוענים מזה מספר חדשים כי רק פיחות מהיר עשוי לפתור את בעיות מאזן התש־לומים המדאיג של האוצר הישראלי, נלחם פנחס ספיר בכל כוחו נגד הכרזת פיחות כזה.

עצם העלאת האפשרות כי פנחס ספיר עלול, בגלל מצב בריאותו, לצאת לחופשה ארוכה ולמסור את ניהול אוצר המדינה לאחרים — מעורר את התחושה, כי במצב כזה לא יהיה מנוס מפיחות. יבוא מי שיבוא במקומו של ספיר, הוא לא יוכל לעמוד בלחצים להכרזת פיחות.

השמועות על אפשרות כזו מעוררות אי־שקט במשק, גורמות להתרגשות ולניחושים ספקולאטיביים.

חשש לחיי השר

מה מצבו של פנחס ספיר באמת?

הנוהג שפשה בישראל, לשמור כאחד מסודות המדינה הכמוסים את מצב בריאותם של ראשי המדינה — נוהג שאין לו למעשה תקדים בשום מדינה דמוקרטית, בה יודעים האזרחים על כל הצטננות או ניתוח של מנהיגיהם — נוהג זה חל גם ע/ פנחס ספיר.

מתוך התנגדותו למינהג זה אין העולם הזה נוהג להשתתף בקשר השתיקה לגבי מצב בריאותם של המנהיגים. העוב־דות בקשר למחלתו של פנחס ספיר הן כדלקמן.

פנחס ספיר אושפז בבית־החולים „מאיר" לא בגלל הצורך להוציא פוליפ מבטנו, אלא אחרי שהתגלה גידול מסוכן בקיבתו.

אחרי שנותח הסתבר כי הגידול בקיבתו של ספיר אינו גידול ממאיר. כלומר: אחרי שהו־צא הגידול אין נשקפת סכנה להתפתחותם של גידולים נוספים, כפי שהיה יכול לקרות ב־מיקרה של גידול ממאיר.

ימים מיספר אחרי הניתוח חלה, אומנם, הטבה במצב בריאותו של שר־האוצר. אולם לפתע, ביום חמישי ה־16 באפריל, מיספר ימים לפני ליל הסדר, חלה תפנית מדאיגה במצב בריאותו. חומו של השר עלה מעל 40 מעלות והרופאים המטפלים בו חששו לחייו.

מיד הוזעקו רופאים נוספים לקונסוליום על המשך ה־טיפול בשר. היו כמה רופאים שיעצו להעביר את השר לבית־החולים תל־השומר. אולם בסופו של דבר הוחלט להשאירו בבית־החולים מאיר ולנתחו בפעם שניה, על מנת לבדוק מה גרם להרעה במצב בריאותו.

כך בוצע בפנחס ספיר ניתוח שני. הסתבר כי ההרעה במצבו אירעה כתוצאה מזיהום שנגרם כנראה בעת ביצוע הניתוח הראשון. אחרי הניתוח השני שוב השתנה מצבו של ספיר בצורה קיצונית — הפעם לטובה. תוך 24 שעות הוא החלים מסימני הזיהום והחל לאט־לאט להתאושש ולחזור לאיתנו.

כיום נמצא ספיר במצב בו מוכנים הרופאים לשחררו מבית־החולים תוך מספר ימים, אם ימשיך מצבו להשתפר כשם שהשתפר עד כה.

מנוחה ארוכה

אולם בעוד שפנחס ספיר עומד על כך שמיד אחרי שיתירו לו לצאת מבית־החולים הוא יחזור לעבודתו, ממליצים הרופאים על כך שיצא לחופשה ולהבראה ממושכת לפני שיחזור לעבודה.

כמה מהרופאים אף ממליצים על כך שלהבא יצטרך ספיר להישמר ולהקפיד יותר באורח החיים שלו. כלומר — פחות שעות עבודה ביום, יותר מנוחה, ויותר זהירות במנהגי האכילה שלו, שהפכו לשם דבר.

מאמין כי באופן בסיסי הצדק הוא עם ה־ערבים — אלא כדי לעשות משהו שיעזור להציל את הערבים והישראלים גם יחד מסיבלות נוספים."

השבוע הופיע הספר. יש בו מחקרים של פרופסור יהושע בר־הילל ואורי אבנרי ה־ישראלים, הפרופסורים סאמיר ענבתווי ו־עבדאללה לארוי הערביים ואישי־רוח בינל־אומיים כמו הפרופסורים חומסקי היהודי־אמריקאי וז'אק ברק הצרפתי. אך מסמר הספר הוא, בלי ספק, המסה של טוינבי.

היום השביעי. טוינבי חוזר על טענ־תו כי בהימלטם מזרועות הנאצים, עשו ה־יהודים עוול לעם הפלסטיני. הם הקימו להם בית לאומי על אדמתו, מבלי שתהיה להם זכות ממשית על כך. הוא גם מנבא שאם תימשך המלחמה תוסיף ישראל לנצח ול־כבוש שטחים, כמו הפלשתים והצלבנים, אך בסופו של דבר יפסידו את הכל.

טוען טוינבי: יומה הגדול של ישראל להשיג שלום היה היום השביעי של מלחמת ששת־הימים, כשיכלה לעשות מחווה דרמתית כלפי העולם הערבי. „יתכן מאד כי ה־ישראלים יכלו להשיג שלום ביוני 1967, אחרי שהפתיעו את הערבים במלחמת ששת־הימים, אילו הפתיעו את הערבים על־ידי בקשת שלום ביום השביעי, ואילו גילו ל־שם כך את אותן תכונות של יוזמה, מרץ וחזון שהשקיעו בהשגת הנצחון במלחמה."

„אי־צדק עצום". האם איחרה ישר־אל את המועד? טוינבי מאמין כי גם עתה עוד יכולה ישראל לכבוש את לב הערבים. לשם כך חיבר טוינבי נאום דמיוני, שאותו צריכים הישראלים לנאום באוזני הערבים. הנה לשונו:

„ערבי פלסטין, אנו מכירים ומודים ב־עובדה שעשינו לכם אי־צדק עצום. עכשיו אנחנו עומדים לנסות כמיטב יכולתנו לתקן את העוול שעשינו לכם, תוך התייעצות

(המשך בעמוד 16)

וולפגנג לוץ ריגל למען ישראל במצרים,

הוחלף תמורת אלפי שבויים מצריים

עתה פתח את פיו וגילה שיטות פעולתו

המרגל מדבר

רגלים יוצאים מאלמוניותם רק אחרי שהם נתפסים. שני המרגלים ה־ שראלים המפורסמים ביותר, הם השניים נתפסו בארצות בהם ריגלו. האחד היה לי כהן, המרגל הישראלי שהצליח להסתנן ל צמרת הממשלה הסורית, נתפס והוצא הורג. השני הוא וולפגאנג לוץ, שנתפס מצרים.

על אלי כהן כתבו ספרים אחרי מותו. לילותיו של וולפגאנג לוץ רואות אור ב־ ייו. הוא בעצמו כתב אותם והם מתפר־ מים עתה בספרים אשר יופיעו בישראל בכל רחבי העולם. לוץ, שמקום מושבו תה הוא בלתי ידוע, מכר אף את זכויות ההסרטה של ספרו לחברת סרטים אמריק־ ית. כפי שנמסר הוא קיבל עבור הזכו־ ת סכום של 250 אלף לירות ישראליות.

אך בעוד שתעלומת אלי כהן נפתרה אחרי ותו, לא נפתרה תעלומת וולפגאנג לוץ פילו אחרי הופעת ספרו.

★ ★ ★

משדר בחדר האמבטיה

ולפגאנג לוץ נתפס במצרים ב־ 1965 בעת ששידר במכשיר קשר משוכ־ ל שהיה טמון במאזני־מישקל בחדר ה־ אמבטיה שלו, שידור לישראל. ביוני אותה שנה הוא הועמד לדין, יחד עם אשתו וול־ טרוד ועוד מספר אזרחים גרמנים, הואשם י בין השנים 1962 ו־1965 ריגל במצרים לטובת ישראל העביר לה ידיעות בטחוניות חשובות וכן היה זה ששיגר ממצרים את מעטפות הנפץ המפורסמות למדעני הטילים הגרמנים של נאצר.

בשנים בהן שהה במצרים, כגרמני ואיש . ס. לשעבר ומשוגע לסוסים, התגורר וץ בחוילה מפוארת באחד מרובעי העשי־ ים של קהיר, ניהל בית־ספר לרכיבה, קשר קשרים עם גדולי המישטר במצרים, בתוכם מפקדי הצבא, ראשי הביון ומושלי מחוזות.

מהלך המשפט כפי שתואר על ידי סוכ־ ויות הידיעות היה דרמטי. באמצעו קיבלו שופטים לפתע הודעה מיסתורית מגרמניה ה נמסר להם כי לוץ למעשה איננו גרמני לל ולא שירת מעולם בס. ס. וכי אינו לא קצין מודיעין ישראלי. אילו היתה מת־ מתת ידיעה זו היה גזר דינו של לוץ רץ בוודאות למוות. אולם בדרך כלשהי צליח לוץ לערער את אמון בית־המשפט המצרי בידיעה זו. הוא נדון למאסר עולם. שתו, הגרמניה וולטרוד לוץ אותה נשא מצרים, נדונה ל־3 שנות מאסר.

אלא שהזוג לא נשאר בכלא שנים רבות. חרי מלחמת ששת־הימים הסכימו המצרים שחרר את בני הזוג לוץ.

בפברואר 1968 עזבו השניים את מצרים מאז לא הצליח איש לגלות את מקום מו־ בם. עתה, שנתיים אחרי שחרורו, מגלה וץ את פרטי פעילות הריגול שלו במצרים, במיסמך ספרותי מרתק יותר מכל ספרי הריגול הדמיוניים.

★ ★ ★

בסיסי טילים בשלופה

באחד הפרקים בספרו מגלה לוץ כיצד הצליח לאתר את מקום בסיס ה־ טילים המצרי בשלופה שליד תעלת־סואץ. לממונים עליו היה ידוע קיומו של בסיס כזה אך לא היה להם כל אישור לכך. הוא קיבל הוראה במשדר לוודא בביטחון את את מיקום בסיס הטילים.

המיבצע היה קשה במיוחד כיוון שהבסיס שכן בין הכביש הראשי ומסילת הברזל שלאורך תעלת־סואץ, בשטח צבאי סגור שאין כל נקודת תצפית לעברו, ושזקיף מופקד תמיד על דרך הגישה היחידה אליו.

לוץ, שידע להכיר את טבע המצרים, מצא דרך מקורית להסתנן בלי חשד אל הבסיס. הוא יצא עם אשתו לפיקניק מדומה באגם המר במכונית הפולקסוואגן שלו. כאשר הגיעו להצטלבות בה ניצב הזקיף המצרי, ניצלו רגע בו יצא הזקיף לעשות את צר־ כיו, חלפו על פניו במהירות בידעם שהוא יזעיק תוך דקה את המישמר לעצרם.

הם המשיכו בנסיעה כמה מאות מטרים ואז, בעיקול הדרך, הורידו את המכונית מהכביש ותקעו אותה בחול, המתינו שם לבוא השוטרים המצרים.

אלה אומנם באו, לא האמינו לסיפור ה־ תמים של ההיתקעות בחול, לקחו את בני הזוג, כצפוי, לחקירה אל תוך המחנה של בסיס הטילים.

בעזרת קשריו עם מפקדי צבא בכירים הצליח לוץ לנקות את עצמו מכל חשד ולהשתחרר. אבל החקירה הקצרה הספיקה לו לוודא שאומנם המקום הוא בסיס טילים מצרי סודי.

★ ★ ★

הרפתקה במרס־א־מטרוך

סיפור אופייני אחר של לוץ, אינו מעיד כל כך על כשרונות הריגול שלו כמו על טבעם של מפקדי הצבא המצרי.

באחד הימים, מספר לוץ, נסע לפיקניק עם ידידים באיזור מארס־א־מטרוך, שבמידבר המערבי. למרות הפצרות המושל, ידידו, לבוא ולהתארח בביתו, התעקש לוץ להת־ גורר באהל בקמפינג. אבל המושל העמיד לרשותו משמר מיוחד.

על אף המשמר הסתבר כי מאהלו של לוץ נגנבו מספר חפצים אישיים חסרי ערך. כששמע זאת המושל התעוררה בו חמתו להשחית, הוא ציווה לסגור את האיזור ולערוך חיפוש אצל כל תושביו.

שלושה ימים לא העלו דבר. לוץ עזב בי־ נתיים את הקאמפינג ונסע חזרה לקאהיר, כשהוא מזכיר למושל שבלילה ישהה ב־ אלכסנדריה. רק הגיע לבית מלונו באלכ־ סנדריה התבקש להתייצב במטה המישטרה. הסתבר שמושל מארס־א־מטרוך, הגנאל יו־ סף ביי גוהארב. הזעיק את המישטרה לחפ־ שו. למחרת נקבעה לו פגישה עם המפקד, הגנראל בישבישי.

בפגישה סיפר לו הגנראל כי הגנב שגנב את חפציו נתפס. היה זה אלוף השחיה המקומי. הגנראל אף ציין בסיפוק כי סי־ כם כבר עם השופט שיטיל על הגנב עונש של חמש שנות מאסר.

הפרט הפיקאנטי של הסיפור התגלה רק אז. כאשר התגלה הגנב והמושל רצה להודיע על כך ללוץ, הוא גייס את כל משטרת אלכסנדריה לאתרו. גם אחרי ש־ מצאו את לוץ והוא כבר ישב במטה ה־ משטרה נמשכו החיפושים אחריו. מאחר שרק הגנראל בישבישי היה מוסמך להודיע על הפסקת החיפושים, והוא שכח לעשות זאת משום מה, המשיכה משטרת אלכסנ־ דריה לחפש אחר לוץ גם כשכל שוטר ידע כי הוא יושב במשרדו של הגנראל בישבישי.

עלילותיו של לוץ במצרים יוסיפו ודאי לשגע את העולם ולהביך את המצרים. או־ לם התעלומה שלוץ אינו מגלה בספרו היא: מיהו בעצם וולפגאנג לוץ?

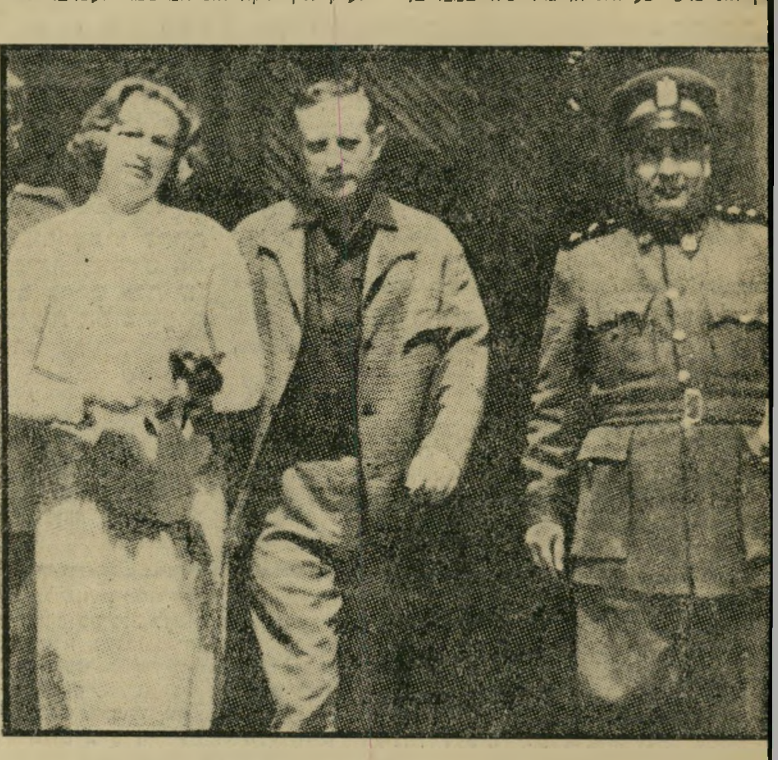

השחרור וולפגאנג ו־וולטרוד לוץ בצאתם מהכלא בקאהיר, בלוויית שוטר מצרי. השניים שוחררו חודשים אחדים אחרי מלחמת ששת־הימים, כחלק מהסכם בו היתה מעורבת ממשלת מצרים. הם הוטסו מקאהיר לגרמניה, ומאז נעלמו עקבותיהם.

במדינה

(המשך מעמוד 15)
עימכם, אם תרצו לדבר עימנו בחסות מתווך נייטרלי.

„תחילה, הרשו לנו להסביר לכם מה הביא אותנו לעשות את העוול הזה. ה־ סיבה המקורית והבסיסית נעוצה באמונתנו, שהארץ ניתנה לנו, היהודים, על־ידי האל שגם אתם הערבים, כמוסלמים כנוצרים, אימצתם אותו לעצמכם כאלוהיכם. אנו ה־ יהודים מאמינים כי הארץ היא ,ארץ־ישראל' על פי החלטת אלוהים.

„אולם אנחנו יודעים כי איננו יכולים להוכיח לכם את האמת שבאמונתנו זו, ש־ בה אנחנו מאמינים בלב שלם. מאידך, אם אתם סבורים כי זוהי רק אגדה יהודית ללא בסיס עובדתי, איננו יכולים להפריך את אמונתכם זו. מכיוון שאינכם מאמינים ב־ זכותנו המקודשת על הארץ הזאת, הרי העובדה שאנחנו מאמינים בזכות זו אינה מצדיקה בעיניכם את העוול שנעשה לכם.

„מנוחה ובטחון". „אולם המיתוס ש־ לנו אינה הסיבה היחידה לכך שלקחנו מכם את ארצכם בכוח. היתה גם סיבה שנייה. מעשית ודחופה. בניגוד למיתוס שלנו, אפ־ שר להוכיח אותה.

„תחת שלטון הנאצים, תחילה בגרמניה ולאחר מכן ביבשת אירופה כולה, בוצע רצח־עם נגדנו. לפי חשבוננו, רצחו הנאצים בדם קר ששה מיליון יהודים. יהודי אירופה, שהצליחו להימלט, היו מיואשים. בריטניה וארצות־הברית יכלו לתת להם מיקלט, אבל הן לא פתחו את שעריהן בפנינו. למען ה־ אמת, גם אילו היה נימצא מיקלט לכל יהודי אירופה בארצות הדוברות־אנגלית, לא היינו חדלים ממאמצנו לפתוח את שערי הארץ בכוח.

„את זאת עשינו. בחרנו בארץ־ישראל כ־ עיר־המיקלט שלנו, בגלל המיתוס שלנו. או־ לם הנסיון הוכיח לנו עכשיו שלא נמצא בארץ מנוחה ובטחון, כל עוד לא תוקן ה־ עוול שעשינו לכם, ערביי פלסטין, שארץ זו היא מולדתכם, לא באגדה אלא במציאות.

„אנו מבקשים מכם לבדוק, יחד עימנו, את כל הדרכים והאמצעים המעשיים לתיקון העוול שנעשה לכם. מצידנו יש רק תנאי אחד: אנא, השלימו עם קיומנו בארץ זו, לצדכם. אל תדרשו מאיתנו לנטוש ארץ שאתם יכולים לטעון, בצדק, שהיא שלכם. נוכחותינו בארץ היא עתה עובדה מוגמרת, ואין לנו לאן ללכת."

יחסים מרחביים

„יהודים — אל תחזרו לעיראק"

הודעתו של המישטר החדש בעיראק, מ־ לפני ימים מספר, היתה מוזרה למדי: הוא פירסם קריאה ליהודי עיראק לשוב לארץ זו, תוך הבטחה שיוחזרו להם כל זכויו־ תיהם, רכושם שהוחרם ומשרותיהם ה־ ישנות.

מה פשר החביבות הפתאומית הזו, מצד הטבחים שזיעזעו את מצפון העולם ב־ תליותיהם ההמוניות?

קובע סגן ראש עיריית רמת־גן, ד"ר ניסים עזרא ניסים, מראשי יהדות עיראק בישראל:

„זהו סתם תכסיס מדיני של ממשלת אל־ בכר, שמטרתו לזכות באהדה בעולם. התקו־ ממותה של דעת הקהל העולמית נגד מעשי הטבח של הכת השלטת, שרצחו מאות אזרחים רק בגלל שהיו יריביה הפוליטיים, מדאיגה את ראש הכת הצבאית השלטת. אחמד חסן אל־בכר, והוא מנסה לתקן את הנזק שניגרם."

ממשיכים בעינויים. ספק רב אם יימצא יהודי עיראקי יחיד שיאמין לקריאתם של המרצחים מבגדד. מחשש שמא בכל זאת יימצא מישהו, שלח נ.ז., מכתב אזהרה ל־ ארץ.

נ.ז. הוא יהודי יליד עיראק, השוהה כ־ רגע בבירה אירופית. הוא שוחרר מכלאו בבגדד לפני ימים ספורים, ממתין לעלייתו לישראל. במכתבו הוא מסיר את המסווה מעל הכת השלטת בעיראק:

כותב נ.ז.:

כדי לשפר את תדמיתם בעיני העולם, הביאו שליטי בגדד את הרב ששון כדורי למסיבת עיתונאי חוץ, כדי שיעיד בפניהם על חייהם של היהודים בגן העדן העיראקי.

אותם עיתונאים לא יכלו כמובן לדעת כי בנו של הרב, שאול, היה עצור כבן־ערובה בשעת השידור, ושוחרר לאחר מסיבת ה־ עיתונאים.

העינויים שהמשטר הנוכחי מענה יהודים
(המשך בעמוד 25)

היא חיבלה בנסיעת גולדמן

דחתה את פניית סיסקו

סיכלה את גישושי נאצר

ומה הלאה?

מה מפחיד את גולדה?

דבר חמור קרה לגולדה מאיר בשבועיים האחרונים: היא נאלצה ללחום — נגד „העם הזה".

היא גייסה את הטלוויזיה, הרדיו, שני הצהרונים וכל הכתבים המקורבים לחצרה, שיסייעו לה במלחמתה.

היא שבה והסתערה על נחום גולדמן, אותו הגדירה כ־„דמות טראגית". היא קבעה בפעם המאה־ואחת כי עבד־אל־נאצר חולם על דבר אחד בלבד: לחסל את ישראל. היא יעצה לידידים זרים מסוגו של ג'וזף סיסקו שלא יתערבו בעניינים שבין ישראל והערבים, מאחר והיא יודעת מה זה ערבים ואיך יש לטפל בהם.

והעיקר — היא שפכה את חמתה ולעגה על כל מי שהעז לומר כי ייתכן שלום עם הערבים.

„רק מי שחייב להחליט יום־יום על הדבר היקר ביותר — על החיים," השתפכה מעל מסך הטלוויזיה, „יודע שצריך להיזהר מכישלון."

מכיוון שדיברה על שאלת השלום, היה ברור כי ביקשה ממאזיניה לשמוע בערך כך:

„אין דבר מסוכן יותר מאשר לדבר על שלום. כי דיבורים על שלום הם רק אשלייה — ואסור להיתפס לאשליות. אני יודעת זאת. אני מחליטה יום־יום החלטות הנוגעות לחייהם של חיילים בחזית. אתם יכולים לסמוך עלי כאשר אני אומרת לכם שאין סיכוי לשלום."

באותו נאום, ששודר מוועידת הסופרים בתל־אביב, לא הזכירה את ד"ר נחום גולדמן. אבל היה ברור, כי התקפתה על מפיצי אשליית השלום היתה תולדה ישירה של פרשת גולדמן. פרשה שהטילה צל כבד על ממשלת ישראל כולה, ועל גולדה מאיר במיוחד. שכן, המוני „העם הזה", שעד לאותה פרשה האמינו להצהרותיה של גולדה מאיר, כי היא עושה הכל כדי לנצל את הסדק הצר ביותר לשלום, נוכחו לדעת לתדהמתם כי היא הכשילה במזיד גישוש מצרי לשלום.

שטיפת־המוח עושה את שלה

אילו ניתנו לגולדה שבועיים של שקט, היתה אולי מצליחה למחוק את הספיקות החמורים מלב המוני העם. היא היתה מתריעה עוד כמה פעמים נגד האשלייה כאילו ייתכן שלום; היתה משמיצה עוד פעמיים־שלוש את נחום גולדמן ומעמידה בספק את יושרו, את שפיות־דעתו ואת נאמנותו לישראל; היתה מעניקה עוד ראיון או שניים ל־צהרונים, בהם היתה מפריחה רמזים על נסיונות־סתרים שהיא עצמה עשתה כדי להגיע להידברות ישירה עם עבד־אל־נאצר.

שטיפת־המוח היתה עושה את שלה, ובאין־ברירה היה „העם הזה" נותן לה ליהנות מן הספק, במה שנוגע לרצח הסיכוי הקלוש לשלום שהיה טמון בהזמנת גולדמן על־ידי עבד־אל־נאצר.

אבל לגולדה לא ניתנו שבועיים ללא־הפרעה. עוד בטרם שככו הדי פרשת גולדמן — הגיע ג'וזף סיסקו לביקור. וכשם ששופרות התעמולה של ראש הממשלה יצאו מגדרם כדי להוכיח שפרשת גולדמן היתה רק בלון נפוח, כך גם לגבי ביקורו של סגן שר החוץ האמריקאי במרחב: שופרותיה של גולדה הלעיטו את קוראיהם ומאזיניהם בהצהרות, כי הביקור היה כישלון חרוץ; כי עבד־אל־נאצר לא הותיר בפני האמריקאים שום פתח להסדר.

למעשה, הסבירו שופרות אלה, לא נותרה ברירה בפני האמריקאים אלא לקבל את הקו הישראלי, להפסיק לדבר על הסדר מדיני כפוי, ולספק בעתיד הקרוב את הפנטומים שישראל ביקשה לא־מכבר.

האמת היתה שונה, והיא מצאה את ביטויה בהכרזתו של סיסקו עצמו בהגיעו לרומא, בדרך חזרה לוושינגטון. הוא הכריז, כי ייתכן הסדר מדיני בין ישראל והערבים — אך הדבר יצריך זמן ממושך.

על מה שוחח סיסקו עם גולדה מאיר ואבא אבן?

- בראש וראשונה דרש מתינות בתחום הצבאי. הוא חזר והזהיר מפני הסתבכות ישירה בין צה"ל לבין הרוסים.
- הוא גם דרש מישראל שלא תיצור עובדות מוגמרות בשטחים, שיש בהן משום פעולות סיפוח. הדאיגה אותו תוכנית הקמתה של קרייה יהודית בחברון, נרגע רק במעט לשמע הבטחותיו של אבן כי לא הוחלט על קרייה כזו, אלא רק על תוספת חסרת משמעות מדינית של 250 משפחות למחנה המתנחלים הנוכחי.
- הוא יעץ לגולדה להיות גמישה יותר, לנקוט ביוזמות ובמחוות שיפגינו את נכונותה של ישראל לשלום; והעיקר — לפרסם הצהרה שישראל מוכנה לסגת תמורת שלום.

עד כה דיברה ממשלת ישראל על „היערכות כוחות מחדש" ולא על „נסיגה" במיקרה של שלום. ודווקא עצה אחרונה זו, היא שעוררה ויכוח גדול בקרב שרי הממשלה — ובעקבותיו החריף עוד יותר חוסר־האמון של האזרח בטיב שאיפות־השלום של הממשלה.

חוסר־אמון באפשרות של שלום

מה עמד מאחורי ההצעה שישראל תכריז על נכונותה לסגת תמורת שלום?

היא הועלתה על־ידי שני אנשים, תוך פחות משבוע ימים. הראשון היה סיסקו. אחריו הלך שר החוץ של הולנד, יוזף לונס. שניהם עשו זאת אחרי שיחה עם עבד־אל־נאצר בקאהיר. ושניהם מאותה סיבה: אחרי שנשיא מצרים התעקש בדעתו, כי אין ממשלת ישראל מוכנה לעשות את הצעד הקטן ביותר לקראת שלום, הוא הסכים לשקול עמדתו זו מחדש אם תצהיר ממשלת ישראל בצורה חד־משמעית שהיא מוכנה לסגת תמורת שלום.

סיסקו — כמו שר החוץ ויליאם רוג'רס לפניו — הבהיר לנציגי ישראל, כי ישראל לא תידרש לסגת אפילו סנטימטר אחד ללא הסכם שלום רשמי, שיושג ישירות בין הצדדים.

הוא גם הבהיר, שאין כל ביטחון כי הכרזת ישראל על נכונותה לסגת אמנם תהווה נקודת־מיפנה שאחריה יבואו ה־מגעים המעשיים בין ישראל והערבים. אבל הוא הבהיר, כי אחרי שנשיא מצרים העמיד דרישה זו כמיבחן כוונותיה של ישראל, טוב תעשה ישראל אם תשמיע הכרזה כזו — ובכך תעמיד במיבחן את כוונותיו של עבד־אל־נאצר עצמו.

בדיונים על השיחות עם סיסקו, היו שצידדו בהכרזה על נכונות ישראל לסגת תמורת שלום. אך לא גולדה מאיר. היא התנגדה לכך בתוקף, עמדה כרגיל בראש מחנה הניצים. „איך בהודעה כזו כדי לקדם את השלום," הצהירה, „מפני שלא העדר הודעה כזאת מטעם ממשלת ישראל הוא המעכב את השלום, אלא כוונותיהן של מדינות־ערב להשמיד את ישראל."

את התנגדותה להצהרה זו היא נימקה גם בהנמקה טאקטית: „אחרי שתודיע ישראל כי היא מוכנה לסגת, לא תבוא הודעה מצד מדינות ערב שהן מוכנות לעשות שלום. אלא אחרי שיתקבל עיקרון הנסיגה, תבוא תביעה חדשה: עד איפה תיסוג ישראל? החיכוח לא יהיה בכלל על שלום!"

דברים אלה כללו את כל תורתה המדינית של גולד[ה] מאיר. נשקף מהם חוסר־אמון מוחלט באפשרות של שלום באשר מדינות ערב „שואפות להכחיד את ישראל". ותו[ך] קפיצה לקיצוניות שניה: אסור לעשות את הצעד הראשון שיאפשר פתיחת דו־שיח עם הערבים על מפת השלום.

כי פחדה הגדול של גולדה מאיר הוא לשרטט מפת שלום, שכן מפה זו פירושה נסיגה כמעט מוחלטת מכל השטחי[ם] הכבושים. והיא אינה מוכנה שיירשם בהיסטוריה של „העם הזה" כי בימי כהונתה של גולדה מאיר נסוג צה"ל, וחי[...] פילוג בעם — ומי יודע? אולי כל זה יהיה בשביל להשי[ג] הסדר זמני, או אשלייה של שלום?

היא מעדיפה לשבת בחיבוק ידיים, רואה במלחמה המת[...] משכת את הרע במיעוטו, מחיר שכדאי לשלמו כדי להימנ[ע] ממישגה היסטורי אפשרי. היא החליטה לקבוע עובדות מוג[...] מרות, שאולי יתקבלו על־ידי העולם בכלל והעולם הערב[י] בפרט. והיא רוצה, כמובן, לשמור על ממשלת הליכוד ה[...] לאומי ולמנוע קרע בין אזרחי ישראל.

פרשת גולדמן עירערה את האמינות

אבל גולדה יודעת, שאי־אפשר לחשוף מחשבות כ[...] אלה בפני העם — אותו· עם המבכה מדי יום את בני[ו] הנופלים בחזית. היא ידעה כמה עמוקה כמיהתו של הע[ם] לשלום — והחליטה לפרוס על נימה זו עד תום. „אנחנ[ו] רוצים בשלום; אין עם מי לדבר," הפכה מנגינת־קבע בפיה.

המיקרה המצער של ד"ר גולדמן פגע בתדמיתה. עתה בא[...] דרישת סיסקו — ועימה החיכוח — והוסיפו שמ[ן] למדורה. היו זמנים, שדי היה להשמיע בטלוויזיה את ה[...] מליצות הנדושות על „העם הזה" כדי ש־92% ממאזיני[ה] יתנו אמון בלתי־מסוייג בהנהגתה המדינית. אולם חקר דעת הקהל הוכיח, כי בעקבות פרשת גולדמן עורער אמון זה. שוב לא היה די בהופעה או שתיים בטלוויזיה. היה צורך בשטיפת־מוח מאורגנת ורצופה. היה גם צורך בקו תעמו[...] לתי חדש, שלא יסתפק בחזרה על הכרזות השלום הנושנות.

הקו נמצא — ושטיפת־המוח החלה. אם קודם לכן ניצלו התעמולה את התקווה לשלום, פרט הקו החדש על נימות אפלות — בעיקר הפחד. לא רק הפחד מפני אוייב חיצוני — אלא גם מפני אוייב פנימי. ביום שישי האחרון נשמע[ה] הנימה החדשה מפי שניים ממבטאי התמיכה העיקבית ביות[ר] בשאיפות הסיפוח. כתב אברהם שוייצר בהארץ:

„מצב זה טומן בחובו סכנה בחזית הפנימית, להבדיל מ[...] הסכנות הגדולות האורבות לנו בחזיתות עם ארצות ער[ב] והמחבלים. ההקבלה עם מה שהתרחש בדעת־הקהל האמריק[א]ית בקשר למלחמת וייאט־נאם מתבקשת מאליה."

עורך ידיעות אחרונות, ד"ר הרצל רוזנבלום, כדרכו, הר[...] חיק־לכת עוד יותר. תחת הכותרת הקומץ המשתולל, כתב „בכל העולם כולו נהוג, שבשעת חירום משתדלים שופרו[ת] התיקשורת הלאומית לחזק את רוח העם, ובכך אין הבדל בין הדמוקרטיה והדיקטטורה... כי הבעייה החלה בוערת ויתכן, שחיזוק מערכות הפנים שלנו דחוף הרבה יותר כרגע מחיזוק מערכות החוץ שלנו."

כל המדבר על האפשרות להשיג שלום נקרא היום תבוס[...] תן; מחר יוקע כבוגד.

אבל לא רק כותבי־המאמרים יירתמו למסע החדש. גולד[ה] מאיר מתכוננת לעשות חלק גדול מן המלאכה בעצמה. הי[א] תעשה זאת בשני המישורים בהם היא שולטת: בצמרת ה[...] מפלגה והמערך, ובממשלה.

- בתוך מפלגתה תנסה גולדה לשבור את חזית ה[...] יונים. ההזדמנות: הוויכוח המדיני הגדול, שנקבע לשבו[ע] הבא. תחילה התנגדה לעריכת הדיון, אולם אחרי מרד היוני[ם] בעקבות פרשת גולדמן, הודיעה למזכ"ל לובה אליאב שהי[א] תקדם דיון כזה בברכה. היא משוכנעת, שיהיה בכוחה להע[...] ביר את הקו הניצי, אם יהיה צורך, תוך איום בהתפטרות. גם את מפ"ם, שותפתה במערך, היא מתכוונת להכני[ע] לרצונה, אולי תוך איום בסילוקה מן הממשלה.
- בממשלה תתן גולדה גיבוי לברית דיין—בגין, תסכי[ם] ליצירת עובדות בשטחים, תדחה כל הצעה ליוזמת־שלו[ם] מפורשת מצד ישראל. היא אף תתנגד להצעת כמה שרים כי ממשלת ישראל תחזור על הצהרת נציגה באו"ם ב־במאי 1968, שהיא מקבלת את החלטת מועצת הביטחון.

איומיו של מנחם בגין, כי במיקרה של פירוק ממשל[ת] הליכוד הלאומי תהפוך מפלגתו לאופוזיציה קיצונית, וכ[י] אנשיו יתחילו בקרוב אף הם להפגין ברחובות, לא הי[ו] מכוונים נגד גולדה מאיר. להיפך: הם נועדו לתמוך ב[ה] ולחזק את מעמדה במפלגתה, נגד מחנה היונים המתחזק.

השאלה שקשה היה לתת עליה תשובה היתה: מה תעשו[ה] גולדה במישור הבינלאומי? כיצד תגיב ללחץ האמריקאי ו/א[ו] סובייטי — אם וכאשר יבוא לחץ זה?

דף תשקיף

המצרים יוזמים „פרשות גולדמן" נוספות

צפה לצעדים מצריים נוספים ברוח פרשת הד"ר גולדמן, שכוונתם תהיה להציג את ממשלת־ישראל כמי שאינה מעוניינת בהסדר אפשרי בדרכי שלום עם המצרים.

אחרי שזכו ביתרון עצום בדעת־הקהל העולמית בעיקבות פרשת גולדמן, עומדים המצרים לנקוט בעוד כמה צעדים המיועדים להביך את ממשלת גולדה מאיר ולהעמידה בפני החלטות שיציגוה כממשלה שואפת סיפות ומתנגדת לשלום.

המצרים עצמם ממשיכים לנפח את פרשת גולדמן. לפני שבוע פירסם השבועון המצרי אל־מוצוור 5 עמודים על הפרשה, כשבמרכזם עומד מאמרו של עורך השבועון בהיי א־דין, הנושא את הכותרת: גולדמן נגד גולדה, ונכתב בצורה אוהדת ביותר לד"ר גולדמן.

יאשה קאזקוב לפעילות מפלגתית ?

שתי מפלגות מחזרות אחר הסטודנט העולה מרוסיה, יאשה קאזקוב, בנסיון לרתמו לפעילות מפלגתית, בעיקבות הפופולאריות לה זכה אחרי שביתת־הרעב שלו ליד בניין האו"ם בניו־יורק.

שתי המפלגות הן גח"ל והמפד"ל, המקוות כי בעזרתו של יאשה יוכלו לגייס לצידן בעתיד קולות של סטודנטים ועולים מארצות מזרח אירופה. מחוגי צעירי המפד"ל אף נרמז ליאשה כי אם יצטרף אליהם יש סיכוי להצבתו ברשימת המועמדים בבחירות לכנסת הבאה.

מחריפים חילוקי־הדיעות בצמרת מק"י

חוסר האמון ההדדי וההחשדות בצמרת מק"י גברו לאחרונה נוכח הופעותיו של ח"כ מק"י משה סנה בכנסת. כתוצאה מכך קיימים במק"י גורמים המאשימים את סנה בכך שהוא חותר לפירוק המפלגה.

מנהיגה השני של מק"י, שמואל מיקוניס, נוטה להסתייג מכמה הצהרות שהצהיר לאחרונה הד"ר סנה ואף דרש לעבור על נאומיו של סנה לפני שהוא נושא אותם.

אריק רולו יתבע את בגין לדין ?

עורך „לה מונד" לענייני המרחב, אריק רולו, שוקל אפשרות של הגשת תביעה משפטית נגד מנחם בגין. העילה: הוצאת שם-רע.

בכנס של מועצת חרות בתל־אביב, הגדיר בגין את רולו כאיש המודיעין המצרי, אמר שהוא יהודי מן הסוג שבזמן הכיבוש הנאצי היה מסדר את היהודים בגטו, כדי לשלחם לאושוויץ.

רולו, יהודי יליד קאהיר, שמילא תפקיד מרכזי בפרשת הזמנתו של ד"ר גולדמן על־ידי עבד אל־נאצר, רואה את עצמו כידידן של מדינת־ישראל ושל מצרים כאחת, אם כי מתח ביקורת על מדיניותה של ממשלת־ישראל.

אם אומנם יחליט רולו להגיש תביעה נגד מנחם בגין לפי חוק לשון הרע, יצטרך בית־המשפט לשקול אם במיקרה זה חלה חסינות של חבר־כנסת על בגין. אם יחליט בית־המשפט שהדברים שאמר בגין נאמרו במיסגרת תפקידו כח"כ — יהיה על הכנסת לשקול הסרת חסינותו של בגין.

גם אם לא תשלול הכנסת את חסינות בגין, תיוותר לרולו אפשרות של הגשת תביעת פיצויים אזרחית, לפי חוק לשון הרע.

שם חדש למעצרים מינהליים

המערכה הבינלאומית נגד המעצרים האדמיניסטראטיביים בישראל מדאיגה את הממשלה, ובעיקר את הממונים על ההסברה בחו"ל.

גל המחאות, שהחל בארץ בעיקבות מעצרם של משכילים ערביים ישראליים, התפשט לחו"ל — בעיקר לאירופה המערבית. פרופסורים, אנשי־רוח ואישי־ציבור חתמו על עצומה נגד מעצרים אלה.

משרד־המשפטים שוקל אפשרות לבטל את המונח מעצר אדמיניסטראטיבי, אולם לא את הנוהג עצמו. גם לאחר הביטול יימשכו מעצרים מינהליים ללא משפט, אולם יימצא להם שם אחר.

שר־החוץ יפרסם ספר

שר־החוץ אבא אבן עומד להוציא בקרוב לאור ספר שכתב, בו יגן על צעדיו ועמדותיו לפני מלחמת ששת־הימים, לאור הביקורת שנמתחה עליו בפירסומים שונים.

לצורך זה קיבל אבן מצד כמה מאנשיו מכתבים חתומים המאשרים את גירסתו שלו במקום הגירסות שהושמעו בספרים שונים על המלחמה. את הספר של אבן יסגנן ויערוך הסופר אהרון אמיר.

יהודה גיא יתמנה עוזרו של שר־התחבורה

יהודה גיא, מי שהיה בזמנו המפקח הארצי על התעבורה ולאחרונה עמד בראש המינהל לבטיחות בדרכים, עומד להתמנות כעוזרו האישי של שר־התחבורה עזר וייצמן לענייני תחבורה יבשתית.

אחד מצעדיו הראשונים של וייצמן בתפקידו החדש היה לפרק את המינהל, אולם הוא הכיר בתכונותיו והכשרתו של גיא, שהוא אחד ממומחי התחבורה היבשתית בארץ, ומינהו לתפקיד שהוא אחד הבכירים ביותר במשרד־התחבורה.

המינוי נעשה למרות שגיא הוא בלתי מפלגתי, דבר ששימש לו לרועץ בימים בהם היה משרד־התחבורה בידי אחדות העבודה.

סבידור רוצה לחזור לרכבת

מנחם סבידור, שנכשל בבחירות לראשות עיריית תל־אביב כמועמד מטעם גח"ל, ושהיה בזמנו מנהל רכבת ישראל, חותר לחזור למשרד־התחבורה ולקבל לידיו שוב את ניהול רכבת ישראל.

כפי שהתבטא אחד ממקורביו של השר עזר וייצמן, הרי „מה שוייצמן יכול להציע לו זה את ניהול רכבת־השדים בלונה־פארק."

תחרות סוסים בינלאומית נערכה לראשונה בישראל בין נבחרת־פרשים ישראלית לנבחרת־פרשים של הצבא הבריטי בקפריסין. בתמונה נראים שופטי התחרות. אחד מהם הוא איש הצבא הבריטי, והשני, במגבעת הלבנה, הוא מומחה הסוסים הישראלי זאב גור־אריה.

פרש עם עניבה הפרשים הבריטיים הופיעו לתחרות שנערכה באיצטדיון בגבעתיים כשהם לבושים במיטב המסורת הבריטית, עם כובעים עגולים ועניבות. בתמונה נראה אחד מאנשי נבחרת־הפרשים הבריטית כאשר הוא מדלג — עם סוסו — מעל אחד המיכשולים. בסיכום התחרות ניצחה נבחרת הפרשים הבריטית בהפרש של ארבע נקודות בלבד, את הנבחרת הישראלית. רבים מן הצופים התמרמרו על שנעדרו מן התחרות המירוצים, שלא ניתן היה לבצעם בגלל מימדי המיגרש הקטנים מאד.

קטעים מתוך הדו״ח החדש של מבקר־המדינה

„ה הוצאות לביטחון המדינה", כותב מבקר המדינה הד״ר נבנצאל, בהקדמה לדין וחשבון השנתי העשרים, „הן הסיבה העיקרית לכך שכיסוי התקציב הממשלתי עודנו דורש חלק גדול במיוחד מן ההכנסה הלאומית וכל אזרח בישראל חש במשקלו. חסכון, יעילות ותקינות בניהול הפעולות הממשלתיות חשובים בזמני חירום לא פחות אלא אף יותר מתמיד, כדי להבטיח שההוצאה לא תעלה על הדרוש באמת ותהיה לתועלת מירבית."

חסכון ויעילות. האומנם ?

קריאה בדו״ח העבה (9000 עמוד) מוכיחה, כי המשק כולו אינו מנוהל בהתאם לכללים המנחים בדרך־כלל מדינה הנמצאת במלחמה עקובה מדם זה שלוש שנים.

הביקורת הקטלנית של המבקר אינה פוסחת כימעט על אף משרד ממשלתי. החל במשרד־הביטחון וכלה במשרדי השיכון והעבודה. בכל מיקרה עומדת הביקורת על תופעה חמורה אחת: עיסקות כספיות ומינהליות מסובכות, נעשות על דעת גורם או אפילו אדם אחד בלבד, שיקולי אדם זה אינם תואמים תמיד את טובת הציבור.

„העולם הזה" הקפיד תמיד להתריע על גילויי בזבזנות ושחיתות במינהל הציבורי. פרשיות רבות שהסעירו לאחר־מכן את המדינה כולה נתגלו לראשונה על־ידי צוותי חקירה של „העולם הזה". מתוך אלפי מימצאי הביקורת בחרנו הפעם בקשת נושאים, הנוגעים לעצם קיומו וחייו של האזרח הקטן. „העולם הזה" נמנע מהעלאת פרשיות כלכליות סבוכות המוזכרות בדין־וחשבון. צימצמנו עצמנו בגילוי פכים קטנים של ביזבוז, מחדלים משוועים וזילזול באזרח — זילזול בעצם זכותו ליהנות משרותי המדינה. זהו זילזול שאינו נובע לרוב מכוונות רעות אלא מהזנחה, טיפשות, והגרוע מכל — שאננות לגורל כספי הציבור.

מבקר־המדינה, ד״ר נבנצאל

ביזבוז, מחדלים וזילזול

יהול וארגון פסטיבל־המחולות

בדליה במסגרת חגיגות שנת ה־20 ל־מדינה, מהווה גילוי מדהים של חלמאות וחוסר ארגון.

כשהחלו הדיונים על ארגון הפסטיבל המ־ליצה ועדת חגיגות שנת־העשרים לערכו ב־חולדה שבמרכז הארץ. בלחץ ההסתדרות, שעמדה בתוקף על קיום הפסטיבל בקיבוץ דליה, ומאחר ולא תוכנן כל אירוע מרכזי לצפון הארץ, הוחלט לקיים את הפסטיבל במשק דליה. ולצורך כך הוקם מטה בו היו חברים נציגים של שלשת השותפים ב־אירוע: ראש־הממשלה, המרכז לתרבות של הסתדרות העובדים הכללית וקיבוץ דליה וכן משרד לחינוך־והתרבות והמועצה ה־איזורית מגידו. סוכם כי הוצאה תכוסה ב־רובה מדמי הכניסה למופע ואילו הוועדה וההסתדרות יקציבו סכום של 50,000 ל״י כל אחד. משרד החינוך הודיע אף הוא על השתתפות בסך 20,000 ל״י. התוכנית ב־כללה התבססה על אומדן הוצאות של 410,000 ל״י.

לאחר שנתברר, שלא יהיה במקורות ה־מימון הצפויים כדי כיסוי אומדן הוצאה של 410,000 ל״י והואיל והשותפים נקבו בסכומי השתתפות מוגדרים, החליט המטה לצמצם את היקף ההוצאה ולהעמידה על אומדן של 350,000 ל״י.

לסוף שנת התקציב 1968/69 הייתה רשו־מה בספרי משרד ראש הממשלה הוצאה ב־סך 410,000 ל״י. מלבד זאת תלויה ועומדת בבית המשפט מאז אמצע 1968 תביעה של קיבוץ דליה מהמשרד על סך 36,547 ל״י לכיסוי הוצאות הקיבוץ, במיוחד שכר סדר־נים.

דמי הכניסה שנתקבלו הסתכמו ב־134,000 ל״י בלבד. ממשרד החינוך נתקבלה השתתפות בסך 20,000 ל״י, ומהסתדרות העובדים הכללית 50,000 ל״י. יתר ההוצאה בסך 206,000 ל״י נזקפה לחובת הפרט ה־תקציבי „חגיגות שנת ה־20" של משרד ראש הממשלה, בעוד שההקצבה לפסטיבל מפרט זה, כפי שקבעה הוועדה, היתה 50,000 ל״י בלבד. הסתדרות העובדים ה־כללית לא נענתה לדרישת משרד ראש הממשלה לשאת בחלק היחסי מהגרעון.

הכרטיסים הופצו באמצעות סוכנות פר־טית. הביקורת העלתה, שהכרטיסים נמסרו להפצה 20 יום לפני המופע — זמן קצר יחסית בהתחשב, בכך, שהמדובר הוא ב־הפצה ברחבי הארץ. משנתברר, שהיקף ה־מכירה של הכרטיסים במחיר הגבוה מצו־מצם, החליט מטה הפסטיבל שבוע לפני המופע למכור חלק מהכרטיסים במחיר יו־תר נמוך. נמכרו 3,868 כרטיסים במחיר מוזל לחיילים ולנשי ההתיישבות העובדת. בעוד שבאמפיתיאטרון היו 25,000 מקומות ישיבה, ז.א. 50,000 מקומות לשני ערבי המופע גם יחד, לא נמכרו לשני ערבי ה־מופע אלא 27,550 כרטיסים בלבד.

המסקנה: כל צופה בפסטיבל עלה למדינה למעלה מ־15 ל״י!

זילזול בזכויות איש המילואים

בהתאם להוראות רשאית יחידה לקרוא את חייליה לשירות רגיל לשם ביצוע תכנית העבודה, שאושרה על־ידי ה־מטה הכללי או המפקדה הממונה, ובמסגרת מיכסת ימי המילואים שהוקצבו לה. גיוס לשירות מיוחד טעון אישור של אגף ה־מטה הכללי או אגף כוח אדם במטכ״ל. ב־כל מקרה יש לשלוח לחייל הודעה מוקדמת על מועד השירות, לפחות שישה שבועות לפני תאריך ההתייצבות. במקרים יוצאים מן הכלל מותר — באישור מפקד חיל או ראש אגף במטה הכללי — לקרוא לחייל להתייצב תוך תקופה קצרה יותר.

כל היחידות, שבהן נערכה הביקורת, החזיקו בלא רשות חיילי מילואים בשירות ב־משך תקופות ארוכות מאלה שנקבעו בחוק, או מאלה שאושרו בהיתר לשירות מיוחד. הביקורת העלתה מקרים, שחיילים שירתו עד עשרה ימים מעל התקופה המותרת, ו־108 ששירתו 11 עד 26 ימים ואף יותר מעל המותר.

ארבע יחידות פיצלו את השירות של חיילים לשלוש עד ארבע תקופות.

חלק ניכר מהיחידות, שבהן נערכה ה־ביקורת, קראו לחיילי מילואים לשירות ב־הודעה מוקדמת קצרה בהרבה מהתקופה, שנקבעה בפקודות המטכ״ל, בלי שקיבלו אישור מגורם מוסמך. יחידה אחת קראה 12 חיילים בהודעה מראש של שלושה ימים בלבד — ולתפקידים שגרתיים לא־מבצעיים.

יחידה אחת קראה לשירות שלושה חיילים ויחידה אחרת חמישה חיילים, שלגביהם ניתנה הוראה על־ידי מטכ״ל/אכ״א, שאין לגייסם באותה תקופה, בגלל היותם חיוניים במקום עבודתם.

בדרג היחידה לא תמיד נעשה הוויסות, אף כי לא הייתה סיבה סבירה, שלא ייעשה. בחמש מהיחידות שנבדקו שירת חלק מה־חיילים מעל המכסה הרגילה או יותר מ־תקופת שירות אחת, אם כי היו מוצבים בהן חיילים אחרים במקצועות זהים, שלא שירתו באותה שנה או ששירתו מספר ימים בלבד.

לפי תקנות שירות מילואים, תשכ״ד — 1964, אין לקרוא חייל מילואים לשירות לפני תום שישה חודשים מיום השחרור משירות סדיר. בשתי יחידות העלתה ה־ביקורת, שנקראו לשירות 16 חיילים לאחר חודשיים ושלושה חודשים ממועד השחרור.

צינוק בלתי־חוקי

בביקורתו על שירות בתי־הסוהר, קובע מבקר המדינה: אחד ממפקדי בתי־הכלא העניש בניגוד לפקודות הקבע בכליאה במבודד עם תזונת עונשין. יש להתייחס בחומרה לעובדה של הענשת עצורים בכליאה במבודד בניגוד לפקודת המשטרה.

בדיקת מעקב העלתה, כי מפקד בית־הכלא ממשיך להעניש עצורים בכליאה ב־מבודד עם תזונת עונשין.

לא היה נוהל אחיד לקבלת אוכל מהחוץ. בחלק מבתיהכלא ניתן לעצורים לקבל אוכל מהחוץ פעמיים בשבוע; ובאחרים — פעם בשבוע בלבד. בעקבות הביקורת הוציא ה־מטה הארצי של המשטרה תיקון פקודות הקבע, שלפיו יש לאפשר הבאת מזון מ־החוץ לעצור לפחות שלוש פעמים בשבוע.

בבתי־המעצר שנבדקו מאפשרים הבאת מזון מהחוץ לעצור לפחות שלוש פעמים בשבוע, פרט לבית־הכלא המחוזי ביגור, שבו מאפשרים להביא מזון מהחוץ רק פעם אחת בשבוע.

יש להתייחס בחומרה לכך, שאחד מבתי־הכלא המחוזיים אינו מקיים את פקודות הקבע בנוגע להענשת עצורים ולהבאת מזון מן החוץ, שנועדו להבטיח את זכויות ה־אזרח בעת מעצרו. כדי למנוע הישנות מיקרים כאלה, על הדרגים הממונים להגביר את הפיקוח על ביצוע פקודות הקבע בבתי־הכלא.

קנסות בלתי־חוקיים בגרירת רכב

איזה בעל־רכב אינו מתלונן על שיטת גרירת המכוניות החונות במקום אסור על־ידי המשטרה? אולם האם ידעת כי סכום הכסף שהנך משלם עבור הגרירה אינו חוקי?

יתירה מזו: הנתונים מוכיחים כי משעה שעברה הגרירה לידי קבלן פרטי, נגררו מכוניות במספר העולה פי שלוש על מספר המכוניות שנגררו על־ידי המשטרה עצמה.

עד יוני 1968 נגרר הרכב במרחב מחוז תל־אביב באמצעות מכוניות גרר של ה־משטרה. לאחר הטלת אגרת גרירה לפי ה־תקנות, נמסר ביצוע גרירת הרכב לידי קבלן, הקשור בחוזה עם משטרת ישראל. לפי החוזה הוא חייב לפעול על פי הוראותיה של המשטרה בכל הנוגע לגרירת רכב, ביטוחו ומסירתו לבעליו החוקיים.

בשנת 1966 נגררו באמצעות מכוניות ה־גרר של המשטרה 2,876 כלי רכב (240 ל־חודש בממוצע); בשנת 1967 — 2,478 כלי רכב (207 לחודש בממוצע); ואילו באמצעות מכוניות הגרר של הקבלן נגררו, בשנה הראשונה להפעלתן (מ־14.6.1968 עד 30.6.1969) 8,701 כלי רכב (825 לחודש בממוצע). באותה תקופה שולם לקבלן הגורר סך של 181,240 ל״י. ההכנסות המשוערות מאגרת הגרירה מסתכמות בכ־260,000 ל״י.

לפי פקודת התעבורה (סעיף 70 א(3)), הוצאות הפעולות בקשר לגרירת רכב מוטלות על בעל הרכב, „והוא יהיה חייב להחזיר אותו סכום לאוצר המדינה." מאחר שהמשטרה משלמת לקבלן האזרחי בעבור הגרירה 17 ל״י בלבד, עמד מבקר המדינה על הסטייה בין גביית אגרה בסך 30 ל״י, כפי שנקבע בתקנות התעבורה, לבין הוראות הפקודה. בעקבות הביקורת ביקשה משטרת ישראל ממשרד התחבורה לעיין מחדש בעניין גובה האגרה.

בעקבות תלונות, שנסבו על הגרירה על־ידי קבלן, מינה ראש אגף האירגון במטה הארצי של המשטרה, במאי 1969, צוות־מחקר מורכב משלושה קציני משטרה לבדיקת הנושא. הצוות המליץ לקיים את הסדר הגרירה על־ידי קבלן אזרחי; לבדוק לעיתים מזומנות את ההנחיות לגרירת רכב כדי לייעל אותן ולהתאימן למצבים המשתנים; לחדש החלפת אנשי המשטרה המועסקים בגרירה לפחות אחת לחודש ולהרחיב את ההסברה בקרב הציבור, בכל אמצעי התקשורת, בנושא גרירת רכב.

גרירת רכב מהווה שימוש בכוח, בתוקף מעמדה הממלכתי של המשטרה; היא נועדה לצורך השגת מטרה ציבורית, ועם זה רגישים כלפיה בעלי הרכב במיוחד. על כן עדיף היה, לדעת הביקורת, אילו ביצעה ה־

(המשך בעמוד 22)

כלב לכל

שילה ואמור

אחרי התחרות נערכה הופעה של כלבים מאומנים, בה בלט ה־קולי היפהפה אמור, שנשמע לבעליו שילה בלי היסוס. כלבים אח־רים שהדגימו את ידיעותיהם היו ממושמעים הרבה פחות, עוררו לעיתים רעמי צחוק בקהל.

קליאו וג'ניפר

מרמת־גן, שתיהן עולות מאנגליה. ל־אחרונה גדל מספר כלבי הקולי ב־ארץ, למרות שהאקלים החם אינו מתאים להם, והם סובלים קשות.

אורית ודין

אורית לב[...] שלה, שזכ[...] במקום כלבי־תפנוקים, בחרו רוב[...]

ה**מדשאה הענקית** של גני־התערוכה המתה מרוב כלבים. חלקם טיילו, חל־קם היו שרועים על הדשא לצד בעליהם, ואי אפשר היה לדעת מי מהם עייף יותר. אחרים סתם בהו באדישות בחלל, והניחו לבעליהם להבריש את פרוותם בפעם האלף. דוכן הווימפי הפך מזנון לכלבים. והבריכה במרכז המדשאה ל„פאב". כולם חיכו לתו־רם להיכנס לאחד בארבעת הביתנים, בהם עמלו השופטים לדרג את רמתם של ה־כלבים, כל אחד בהתאם לגזעו.

הכלבים הגיעו לתערוכת הכלבים הבין־לאומית ב־7 בבוקר, ונישארו במקום עד 5 אחרי הצהרים, השעה בה חולקו הפרסים לזוכים. הם נאלצו לסבול את הרעש, החום הנביחות, ואת כל הטילטולים, ועמדו ב־מבחן בכבוד, כי בסופו של האירוע לא נושך איש.

בעליהם המאושרים של הזוכים החזיקו בגאווה בגביע, אך הזוכים עצמם היו מוכ־נים לוותר על הכבוד.

זהו סיפורה הבלעדי של הכלבה, אשר זכ־תה בפרס הראשון בתחרות זו:

★ ★ ★

יפים אך מטומטמים

א**ני אומרת לכם,** קשה להיות כלב בארץ הזאת. במיוחד אם לבעלת־הבית שלך יש אמביציות בקשר לקאריירה. זאת אומרת בקשר לקאריירה ש ל ך.

כבר התרגלתי לזה שבעלת־הבית קוראת לי פוצי. ושהבת שלה קורת לי קוקי, למ־רות ששמי יולאנדה אוף מאטיניון. כבר התרגלתי לכך שלא מניחים לי לנהל את חיי האהבה שלי כרצוני, למרות שאני בת 3, וחיה במדינה דמוקראטית. כבר התרגלתי לנשיקות וחיבוקים, ואפילו לרצועה המרגי־זה שקושרים לי מסביב לצוואר. אבל לקחת אותי לתערוכת כלבים, זה עובר כל גבול.

הנחמה היחידה שלי היא שהצרה הזאת היתה צרת רבים. כך התברר לי ברגע שהגעתי לגני־התערוכה. השעה היתה 7 בבוקר, ועשרות מאחי לצרה עמדו כבר בתור לבדיקת הווטרינר. הכלב שעמד לפני היה אפגאני יפהפה, שבצד השני של הרצועה שלו קשור מין טיפוס משונה עם שיער ארוך ומשקפי שמש. בירכתי אותו בנימוס, והוא ענה במיבטא ייקי בולט: „בוקר טוף."

„אתה תייר?" שאלתי, פשוט מתוך אדיבות.

„אני מנצח תחרויות מקצועי, זה הכל," ענה האפגאני בשחצנות והיפנה אלי בגסות את אחוריו. החלטתי ללמד אותו קצת דרך־ארץ, ותשפתי את שיני בהבעה מאיימת. האפגאני נסוג בבהלה ויילל: „אם היית יודעת מאיזו משפחה אני, לא היית מעיזה להתנהג אלי ככה".

בטח שאני יודעת מאיזו משפחה הוא. כולם יפים, אבל מטומטמים אחד אחד. „סנוב מחורבן," הפלטתי לעברו, והפניתי את תשומת ליבי לשכני מאחור — צ'או־צ'או חום וסימפטי שהתנשם בכבדות.

„חם היום" נאנח הצ'או־צ'או. „הארץ הזאת לא בשבילי". ניענעתי את זנבי לאות הש־תתפות בצער. צ'או־צ'או מסכן, זה ממש אכזריות להביא אותו לאקלים חם, אחרי שהוא רגיל לחיות באירופה הצפונית. בשע־תו הכרתי כמה מבני סוגו. אך כולם מתו בגיל צעיר, בגלל החום. כנראה שגם בעל־הבית שלו קארייריסט.

בינתיים הגיע תורי להבדק, ומשם עברנו לתחרות עצמה. עמדתי עם בעלי־הבית שלי ליד שאר הבוקסרים, ונאלצתי להקשיב ל־שיחה שבעלי־הבית שלי ניהלו עם בעל־הבית של בוקסר מגעיל בגיל העמידה, שכל הזמן נעץ בי מבטים עוגבים. ועל מה אתם חושבים שוחחו, אם לא על שידוך ביני ובין הדון ז'ואן המזדקן הזה? הכל בגלל שהוא ממשפחה טובה. חשפתי את

דמיון משותף

אשר ונילי הראל, באו[...] בפרס. מספר הפקינזים [...] טיבטיים, **דאקלים** ו**דאלמטים.** שלא כמו בעלי כלבים א[...]

ביקור הרמטכ"ל

עם הגיעו לתערוכה הוקף רב־אלוף בר־לב בקהל עצום, בגללו קיצר את ביקורו. לבר־לב עצמו כלב **דני** ענק. בצאתו פגש הרמטכ"ל בחיילות אילנה ואריאלה שוואדרון, ואת הכלב **האפגאני** שלהן דנדי.

לב - אדם

תמי, בוני וחברה

הוא סטר אירי נוסף שזכה בפרס. בין הגזעים אשר השתתפו בתחרות בלטו הכנענים, שהם גזע שפותח בארץ על־ידי הפרופסור רודולפינה מנצ׳ל. הם הוצגו לראשונה אשתקד, בתחרות בירושלים.

בלי פוליטיקה

מזהירה ליליאן טאריקא בת ה־17 את כלבתה ג׳וי לפני הראיון. ליליאן היא דוגמנית, וג׳וי טרייר יורקשיירי, אשר זכה בתואר „מנצח".

בת ה־15 גאה בסטר האירי ... אף הוא בפרס. מעניין ש־ ...גברות בכלבים גדולי־ממדים.

הזאב של זוהר

כלבים שאומ־ נו על־ידי בע־ ליהם מתייחסים לכל העניין כאל מישחק, ממלאים את הפקודות בהנאה, וניכר הבדל רב ביניהם לבין כלבי הצבא והמשטרה. עם סיום ההופעות, ניסו המארגנים לחלק את הפרסים לזוכים בין הגזעים השונים, אך למ־רות עזרתם של חברי תנועת הצופים, ש־גויסו למטרה זו, לא הצליחו להשתלט על הקהל — והחלוקה התקיימה באמפיתיאטרון.

שלנו על סף הגשמתה המעשית, אך בעלת־הבית שלי הגיעה בדיוק ברגע המכריע, ובעזרת בעליו של הסטר הפרידה בינינו. „להתראות," קראתי לעברו בעת שסחבו אותנו לכיוונים מנוגדים. הוא החזיר לי מבט עצוב, שלא היה מבייש גם קוקר ספאניול.

ככה זה כשאתה כלב. כל אחד מנהל את חייך. לאף אחד לא איכפת מה שאתה חושב, או מה שאתה מרגיש. העיקר ש־תהיה יפה וממשפחה טובה. כאשר חזרנו הביתה, בערב, החלטתי להראות סוף סוף לעולם מה דעתי על העסק. נכנסתי לסאלון ועשיתי פיפי על השטיח. שיידעו להם.

הדלמטי המפונק

שייך לסטודנטית כלילה המפל, שקיבלה אותו ...שר מאנגליה.

כך הלכתי לראות את תחרויות האילוף, אבל היה כזה באלאגאן שלא ראיתי כלום. אשה אחת התלוננה שמה שהולך זו שע־רוריה, והשופטת אסתר כהן ענתה לה: „גברת, את כלב? אם את לא כלב, אז תעמדי מחוץ לגדר, כי אין לך מה לעשות פה."

תיכף ראיתי שזה לא עסק בשבילי, ו־הלכתי לצד, לשבת ליד סטר אירי חביב. תוך שתי דקות עמדה הסימפטיה ההדדית שיני והודעתי לו שישכח מזה, אבל הוא חייך בלעג ואמר: „ניראה...".

* * *

פרצוף של „בוקסר"

בינתיים הגיע תורנו להישפט. הוכנסתי לזירה המאולתרת, וניתבקשתי להסתובב. כמובן שלא היו לי שום כוונות לשתף פעולה, ותקעתי את רגלי חזק ב־אדמה. בעלת־הבית שלי ניסתה למשוך או־תי, אבל אני לא זזתי. השופטים ויתרו על הסיבוב והתחילו לבדוק אותי מכל ה־צדדים, כשהם נותנים לכל אבר מאברי ציונים: „שיער — חום כהה נוטה לקוני־אק. עיניים — יפות וכהות. חזה יפה ומשוך לאחור, אך יכול להיות יותר נמוך". (מה הם מבינים בזה. שיישאלו את רקסי).

בחוסר טקט משווע בחנו את רגלי ה־שמאלית, זו שהיתה שבורה פעם. „רגל שמאל נימשכת מעט," הודיעו בקול רם. „ואת? בתולה זקנה אחת. אפשר לחשוב שאת מושלמת, האי?" נבחתי בזעם לעבר השופטת, אך היא לא הבינה.

„ראש יפה. אף מספיק רחב. שפתיים גדולות מדי," המשיכה להכתיב למזכירה, והוסיפה: „זוויות אחוריות קצת פתוחות". נעצתי בה מבט מאיים. אך היא בשלה: „הבעה טיפוסית של בוקסר". זה היה הקש ששבר את גב הגמל. „ואיזו הבעה את רוצה, לעזאזל, שתהיה לי," נבחתי בזעם, „של בריג׳יט בארדו?".

בעלת־הבית הוציאה אותי מהזירה, וניס־תה להרגיע אותי בדיבורי נועם. אך לי נישבר באופן סופי, וברחתי. הוצאתי את כעסי על שני טריירים ופודל גנדרן, ואחר

...נה תלבושת, כשבזרועותיהם שני הפקינזים שלהם, שזכו ...שהשתתפו בתחרות היה קטן מאוד, לצידם של טריירים ...רים — לא הירשה הזוג הראל לאיש ללטף את הפקינזים.

(המשך מעמוד 19)
שטרה את פעולת הגרירה שלא בעזרת
רם עסקי.

לבוא במגע בתוקף תפקידם, כדי לעודדם להשתמש בשירותיה של חברה פרטית מסויימת.

לאן נעלמו הסמים?

דו"ח על משרד־הבריאות, מעורר מבקר המדינה את פרשת הסמים ה־ סוכנים:
בכמה בתי חולים לא חתמו הרופאים על רישומים, שניהלו האחיות במחלקות על שימוש בסמים מסוכנים. חתימה זו הכר־ ית, כדי שרוקח בית החולים יוכל לוודא, השימוש בסמים נעשה על פי אישורו של ופא. במיקרים רבים אין הרופאים מקפי־ ים לאשר בחתימתם את השימוש בסמים ל־ידי המחלקות.
אחד מבתי־החולים הגדולים הנהיג שיטה שוסה לפיקוח על השימוש בסמים במח־ קות, ואילו בבתי החולים האחרים לא היה יעוד על ביצוע הפיקוח במחלקות מטעם וקח בית החולים. הביקורת הציעה, ש־ שרד הבריאות יתן את דעתו על ההסדר נהוג בבית החולים האמור, ואם ייווכח, יש בו כדי לענות על צרכי הפיקוח, ינ־ יג אותו בכל בתי החולים.
משרד הבריאות לא נתן הוראות מחייבות בתי החולים הממשלתיים בתחום זה.
בכמה בתי מרקחת ובכמה מחלקות של י החולים לא התאים מלאי הסמים בעין לאי הרשום, לגבי פריטים אחדים. בבי־ת רקחת של בית חולים גדול נמצאו הפ־ ים ניכרים ביותר בין המצאי של מספר ים לבין הרשום בכרטסת המלאי ולבין שום בספר הסמים. במחלקות שונות של ה בתי חולים נמצאו הפרשים קטנים בין אי הסמים לבין הרשום בספר הרישום סמים מסוכנים.

אי־סדרים במשרד־הביטחון

אחד הפרקים החמורים ביותר בדו"ח מבקר המדינה. מתייחס למערכת הנהלת החשבונות של משרד־הביטחון, שתקציבו הוא הגדול במשרדים הממשלתיים.
כותב המבקר: במשך שנת 1968/69 ול־ אחר סיומה לא הצליח משרד־הביטחון להד־ ביק את הפיגור בניהול חשבונותיו, ואף הצטברו פיגורים גדולים מאלו שבעבר בבדי־ קות חשבוניות וברישום הפעולות. כתוצאה מכך החמיר המצב המתבטא בכך, שאין ל־ משרד־הביטחון אמצעים יעילים לקיום של מעקב תקציבי ושל בקרה על היחסים הכס־ פיים השוטפים עם ספקים וקבלנים. המש־ רד מתקשה לסכם את חשבונותיו גם מחמת פיגורים בהשגת דו"חות כספיים וחשבונות הספקה על־ידי גופים, שהוא קשור עימם, וזאת בשל מהות מערכת היחסים הכספיים שבינו לבינם; המדובר בעיקר בתעשייה ה־ אווירית בע"מ, ואלתא בע"מ.
בנובמבר 1969 הודיע משרד־הביטחון ל־ משרד מבקר המדינה, שהדו"ח הכספי לשנת 1968/69 יסוכם רק במארס 1970. לפי זה גם לגבי שנת הכספים 1968/69, לא נתאפ־ שרה בדיקת חשבונות מערכת הביטחון, ו־ בזה נפגעה שלמות הביקורת על חשבונות הממשלה בכללותם. יתר על כן, אף הסכו־ מים הכוללים הנוגעים לתקציב הביטחון ש־ בדו"ח הכולל של האוצר אינם מבוססים על דיווח סופי ומחייב של המשרד האחראי ל־ הוצאה, אלא על הערכה.
מבקר המדינה רואה בחומרה רבה את ה־ מצב, שנוצר עקב חוסר העדכניות של מע־ רכת החשבונות של משרד־הביטחון, בשל השפעתו על קיום סדרי ביקורת תקינים ב־ רוח הוראות חוק מבקר המדינה, והוא הצ־ ביע על כך בדו"חות מספר בעבר, לאחרונה בדו"ח שנתי 19. נפגעת לא רק הביקורת על ביצוע התקציב, כפי שהוא משתקף בדו"ח הכספי השנתי של המשרד, אלא אף הביקו־ רת על פעולות המשרד — על תקינותן ו־ משמעותן הכספית.

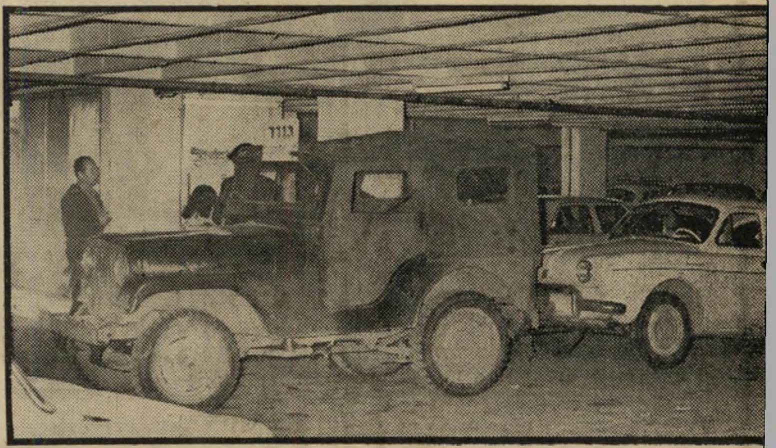

נס בלתי־חוקי

בביקורתו על משרד־המשטרה קובע מבקר המדינה, כי הקנסות שמטילה משטרת מחוז תל־אביב על בעלי רכב מכוניותיהם נגררו בשל חניה במקום אסור, הוא בלתי־חוקי בחלקו. בעוד החוק מתיר וטרים לגבות 17 ל"י, גובה המשטרה 30 ל"י, כלומר — 13 ל"י בלתי־חוקיות. ועשה, יכולים הנקנסים לתבוע את המשטרה לדין על גביית 13 הלירות הבלתי־חוקיות.

המלצות של עובדי־מדינה

חד מגילויי השחיתות המעטים המתפרסמים בדו"ח החדש של מבקר דינה, הוא המיקרה הבא:
שני עובדי מדינה בכירים, העוסקים ב־ קידי בינוי, פנו בדצמבר 1968 במכתב מי זהה אל כ־50 יצרנים של מוצרי יה, ובו המלצה, שהיצרנים יפרסמו את צריהם בקטלוג של חברה פרטית מסויי־ . בפנייה הדגישו, שפירסום באמצעות טלוג של החברה הפרטית יסייע להפצת יצרים, וציינו, שבמידה שיתגלו קשיים, יהיו מוכנים להגיש את מלוא עזרתם.
העובדים הסבירו למשרד מבקר המדי־ שמטרת פנייתם היתה להבטיח את מו של קטלוג שלם ומעודכן ככל ה־ שר, שהוא כלי־עזר חשוב בידי כל ה־ וקים בנושאי בינוי.
משרד מבקר המדינה הודיע לנציב שירות דינה שיש לראות טעם לפגם בכך, ע־ די מדינה בכירים פונים בצורה רשמית יצרנים, שאיתם הם באים או עשויים

הפסד של 700,000 ל"י

שיא הביזבוז לפי דו"ח מבקר המדי־ נה החדש, הושג על־ידי המועצה ל־ שיווק פירות וירקות. כותב המבקר:
ציוד חקלאי, שנרכש על ידי המועצה ל־ שיווק פירות וירקות ונמסר לתחנות, עלה כ־675,000 ל"י; מזה היה בשימושן ציוד שעלה כ־600,000 ל"י. עד למכירתו של ה־ ציוד עברו כשש שנים, והריבית על השק־ עה זו מסתכמת בלמעלה מ־360,000 ל"י; יחד עם מחיר הציוד הסתכמה ההוצאה בכ־ מיליון ל"י. יוצא, איפוא, כי הטיפול הלקוי בהזמנת הציוד ובמסירתו למפעילים גרם למועצה הפסד של כ־700,000 ל"י.

במדינה

גורלות

מכות במקום כסף

פיס בכפר פיס בעיר, פיס הופך עני ל־ עשיר. מי לא מכיר את סיסמת הפירסומת הזו? כולם. גם תושבי שכונת פג׳ה בפתח־ תקווה.

בתקווה שהסיסמה תתגשם, הקציב שמעון שוקרון, תושב פג׳ה שעלה לארץ ב־1962 מאלג׳יר, 18 ל"י לשבוע, לרכישת ששה כרטיסי־פיס. שמעון, אב לשבעה ילדים, ה־ עובד כפועל בניין, השתכר בדוחק לקיום משפחתו. למרות זאת המשיך וקנה כרטי־ סים. גם לפני חודש. אז פגש ליד דוכן ה־ פיס את חברו אברהם שרלי. "תן לי כרטיס מספר אחד אחרי שרלי," ביקש שמעון.

40 אלף תמורת 30 אלף. ביום שי־ שי, ה־28.3.70, יצא שוקרון את ביתו כרגיל לעבודה. הוא קבע פגישה עם אשתו מרגו, בכיכר המרכזית של פתח־תקווה לשעה יו־ תר מאוחרת. הזוג נפגש והלך למשרדי ליש־ כת העבודה בפתח־תקווה, שם השיג שוקרון עבודה בקוי טלפון. כשיצאו מהלישכה ראו השניים את אברהם שרלי רץ לקראתם. "שוקרון, מגיע לי מאה לירות. אתה זכית ב־30,000 ל"י בפיס," קרא שרלי בהת־ רגשות.

מאושר על זכיתו, קנה שוקרון כמה בק־ בוקי קוניאק והזמין את חבריו לשתייה. בינתיים עברה השמועה על הזכייה בכל השכונה. כמה מתושביה האמידים של פג׳ה באו לביתו של שוקרון, בדקו את הכרטיס והציעו לבעל הזכיה לקנות ממנו את כרטיס הפיס תמורת 40.000 ל"י. שוקרון סירב. חשד שמנסים לסדר אותו. כי מדוע יחפוץ אדם נורמלי לקנות דבר השווה 30.000 ל"י ב־40.000 ל"י? מישהו ניסה להסביר: כדי להלבין כסף שחור.

שוקרון החליט לא לעשות עסקים בכר־ טיס, להפקיד את הזכייה כמו שהיא בבנק.

שבועיים במעצר. למחרת ניגשו שמ־ עון ומרגו לבנק הפועלים, שם יש לאשה חשבון. מסרו את הכרטיס וביקשו להפקיד 20.000 ל"י בחשבון סגור ואת השאר ב־ חשבון עובר ושב. כמה מפקידי הבנק בדקו את הכרטיס, בירכו את בני הזוג על הזכייה ומסרו להם קבלה על הסכום.

ביום רביעי ה־1.4.70 בשעות הבוקר הו־ פיעו מרגו ושמעון בבנק. נאמר להם לה־ מתין. הם חיכו עד הצהריים בבנק. ב־12.30 נסגרו שערי הבנק והופיעו שני שוטרים בלבוש אזרחי. "הכרטיס הזה שלך," שאל השוטר את שוקרון והציג בפניו כרטיס מוד־ בק בצורה גסה. "לא," השיב שוקרון. "אתם עצורים," הודיע אחד השוטרים לשוקרון ואשתו. לא עזרו לבני הזוג הטענות: "מדוע, למה, מה עשינו?" הם נלקחו לחקי־ רה.

שבועיים נשאר שוקרון במעצר. על מה שעבר עליו שם סיפר שוקרון לכתב העולם הזה: "אתה רואה מה קרה לשיניים שלי? כך הם ניסו להוציא ממני שהכרטיס הקרוע הוא שלי. במכות." אמר והצביע על פיו בו נראו מספר שיניים רופפות. "אבל ה־ כרטיס לא היה שלי. אני חותם על כל כרטיס שאני קונה. בכרטיס שהראו לי לא היתה חתימה," הוסיף.

בינתיים חלה התפתחות נוספת: בעל חנות־ירקות מפתח־תקווה, שלמה קלדרון, פ־ נה למשרדי מפעל הפיס והציג כרטיס שמס־ פרו זהה למספר של שוקרון. מפעל הפיס שילם לקלדרון תמורת הכרטיס.

עכשיו מחכה הזוג שוקרון לקיום משפ־ טו בעוון זיוף כרטיס פיס. אך נשארו כמה שאלות המאירות על הפרשה באור משונה:
- איך זה שעובדי הבנק לא הרגישו ב־ זיוף, אם אמנם היה?
- מדוע נראה הכרטיס מושלם לאנשים שרצו להלבין את כספם באמצעותו?
- האם טעה בעל הדוכן?
- איך זה שלאברהם שרלי יש כרטיס קרוב במספר אחד למספר הזוכה של שו־ קרון? האם גם הוא טעה?
- מדוע לא ערכה המשטרה חקירה ריש־ מית לשרלי, שהודיע כי הוא מוכן למסור עדות כי הכרטיס נמכר בנוכחותו והוא ידע איזה מספר יש לשוקרון?
- ואחרון־אחרון, מדוע לא עיכבה הנהלת מפעל הפיס את תשלום הזכייה עד אחרי המשפט?

על שאלות אלה תצטרך התביעה להשיב בבית המשפט. ושוקרון? שוקרון החליט להפסיק בינתיים לקנות כרטיסי־פיס.

חנה מרון — הכאב

חנה מרון — הסבל

חנה מרון — הסקרנות

חנה מרון — החיוך

ליל-הסדר עם חנה מרון

בדרכו לוועידה שנערכה לכבודו באקדמיה הנוצרית בברלין המערבית, התעכב אורי אבנרי בערב הסדר במינכן, כדי לבקר אצל חנה מרון.
אבנרי הביא לחנה ולבעלה חבילת מצות ובקבוק יין אדום ישראלי. בעמודים אלה הוא מתאר את ההווי בליל־הסדר בחדר בית־החולים.

מאת אורי אבנרי

פנים הם של אשה שסבלה הרבה. פנים של אשה שהתגברה.

זהו הרושם הראשון. כאלפית השניה אחרי שהקשתי בדלת, שמעתי „יבוא!" ונכנסתי, מול פניהם המופתעים של חנה ובעלה.

העיניים צהובות, עור־הפנים צהבהב גם הוא — סימנים לצהבת הקשה ממנה סבלה בשבועיים האחרונים.

צהבת זו — מחלה מתישה מאוד — באה כתוצאה מעשרים עירויי־הדם שקיבלה חנה מרון מאז האסון.

בית־החולים רכטס דר איזר („מימין לנהר איזור") אינו מזכיר שום מוסד דומה בארץ. חסר בו ריח התרופות ותכשירי הניקוי. מסדרונות מרווחים, חלונות גדולים. מלבד החלוקים הלבנים המעטים זה יכול היה להיות גם בניין משרדים.

אין איש מפריע לנכנס. השוער הוא רק פקיד מודיעין. היכן גרה הגברת חנה מרון? „גברת חנה מרון־רכטר!" הוא מתקן בדייקנות גרמנית, „קומה ד' מימין."

על כל דלת — מסגרת ובה שם החולה. על חדרה של גב' מרון־רכטר שלט נוסף: „נא לא לבקר בלי הסכמה מוקדמת של הרופא."

המיטה נמצאת במרכז החדר. בינה לבין החלון הגדול — שולחן־שירטוט של אדריכל. שם יושב הבעל יעקב רכטר שלא זז מצידה מאז למחרת האסון. הוא מרים את עיניו מעל שירטוט של אחד מבנייני האוניברסיטה שצריך להיבנות על הר־הצופים, כשיהיה הכסף לכך.

ציורים על הקיר

אחרי האפתעה הראשונה ובחינת המצות („הרסת את שלום המשפחה שלנו! החלטנו כבר שלא נאכל מצות!") קולחת השיחה. מפעם לפעם מתפשט צחוק ספונטאני על פניה של חנה.

על מחלתה היא מדברת בסיגנון ענייני, ללא אשליות. הצהבת מחייבת מנוחה נוספת. לפני כן כבר ירדה קצת מן המיטה, התגלגלה על כסא־הגלגלים לקומה תחתונה, לתרגילים פיסיותראפיים.

שאלת השאלות — מתי לחזור הביתה? חנה רוצה לנסוע במהרה. מזג־האוויר כאן מדכא מדי. לא נעים לשכב חולה בארץ זרה — למרות שחנה נולדה בארץ זו, בברלין. (היא מדברת גרמנית מושלמת. רכטר, הצבר, למד קצת גרמנית בארץ, והשתלם יפה בשהותו כאן מאז האסון.)

האם אפשר לנסוע? אפשר, אבל את הפרוטזה רוצים להתאים במינכן — מקום הידוע באיכות האברים התותבים. כדי להתאים פרוטזה מושלמת, יהיה צורך בניתוח קטן נוסף, שגם אותו יש לבצע במינכן, בעוד חודשיים־שלושה.

חנה היתה רוצה לחזור הביתה בעוד כמה ימים, לקבל פרוטזה זמנית, לחזור למינכן בבוא העת. להישאר בגרמניה עד גמר כל התהליך — היא סולדת מן הרעיון.

הבית, הידידים, מזג־אוויר חם, הילדים. הילדים שמכתביהם וציוריהם מודבקים בדבק על הקיר מול עיניה — הציורים הילדותיים של דליה בת ה־5, כולם עם שמש זהובה ענקית (הגננת הוסיפה בכתב־ידה את אשר אמרה הילדה: „זאת אני דליה".), הציורים המופשטים של עופרה, השירטוטים המעשיים של אמנון בן ה־11, עם מגיני־דויד.

לחזור הביתה. את הפיסיותראפיה תוכל לעשות בצריפין. „כמו כל החיילים," היא אומרת. את המסמרים התקועים בעצם הירך יהיה צורך להוציא רק בעוד שנה. ליד המסמרים יש מנגנון עדין, שהומצא לא מזמן על־ידי בית־חרושת לשעונים.

לחזור הביתה. הביתה ולתיאטרון.

מדיאה צולעת

כאילו בצחוק אני מספר לה על הסיפורים והבדיחות המתהלכים בארץ. „אמרו שלא היית מסוגלת לשחק את מדיאה. שהיה חסר לך העומק הדרמאתי. ועכשיו, אחרי כל הסבל, תוכלי לשחק את זה."

חנה צוחקת. „מה שחקנית לא עושה למען התיאטרון! אפילו מארגנת לעצמה התנקשות!" ואחרי רגע: „מדיאה צולעת?"

התנקשות. באחד הרגעים, בלהט השיחה, היא מתחילה לספר: „ראיתי שזה בא. נשכבתי. אילו שכבתי הפוך — הראש איפה שהיו הרגליים — הייתי נהרגת. הרסיסים."

ופתאום היא משתתקת. „פעם אספר את זה. עכשיו לא. בבקשה."

בעלה מתערב: „היא לא יכולה עדיין לדבר על זה. זה מחזיר את הכאבים..."

רכטר הפך שם־דבר במינכן. הבעל האידיאלי. הבעל שלא זז ממיטת אשתו הפצועה. בטלוויזיה ראו שהוא יפה־תואר.

הוא לא אוהב לדבר על עצמו. גם לא להצטלם. צריכים לשכנע אותו. (חנה שולפת בינתיים תיבת־איפור קטנה. כמו תיבת־צבעים של ילד בבית־הספר, ומכינה את עצמה קצת למצלמה.)

רק שלוש פעמים יצא יעקב רכטר מבית־החולים בערב, לקונצרטים.

על הארץ הם יודעים את הכל. העיתונים מגיעים תוך יומיים־שלושה. הם יודעים על „מלכת האמבטיה" בקאמרי, מקשיבים בדריכות לסיפור על התקריות בהצגת הבכורה, ועל תוכן השירים. „חשוב מאד שדבר כזה מוצג בארץ," אומר רכטר. „שהקהל מרגיש שהתיאטרון נוגע לחיים, שהוא אומר לו משהו."

הם רוצים לשמוע על פרשת גולדמן. „זה הזיק מאד לשמה של ישראל כאן," אומר רכטר בדאגה. „ממילא כבר מתחילים כאן למתוח ביקורת על ישראל."

ויכוח קטן בינו ובין חנה על מידת ההסתייגות בחוגים הליברליים בגרמניה.

מפעם לפעם נכנסת נזירה, במדים לבנים. פעם נכנס הרופא לכמה דקות, לבדיקת הצהבת. הפיסיותראפית מתעכבת בחדר, כדי לקבוע מועד לתרגילים. „היום לא," אומרת חנה. „היום פסח".

מה זה פסח? הרכטרים משתדלים להסביר לגרמניה את משמעות החג, מה זה מצות („אה, מאצעס," היא אומרת, נוגסת, „זה לא כל־כך רע!") איך אופים אותן, ולמה. בין שלושתנו קיימות כמה גירסות שונות.

חנה מתעייפת. עוד מעט יטלפנו הילדים מהבית, שיחה של ליל־סדר.

ישו, שתמונתו תלויה מעל לדלת, מזכיר את נצרת. הפסוקים נגד לשון־הרע, בעברית מסולסלת, מזכירים את ירושלים.

„להתראות בבית. אולי בעוד שבועיים־שלושה."

„המונים יבואו לקבל אותך. יהיה פסטיבל לכבודך. אין לך מושג כמה אוהבים אותך."

חנה מחייכת, חיוך עייף במיקצת.

„היה דרוש אסון כדי שתדעי זאת. זה בכל זאת מחיר גבוה מדי בשביל הידיעה."

צל של סבל חולף על פניה, לרגע.

המחיר היה יקר.

ציורי הילדים על הקיר בחדרה בבית־החולים במינכן תלויים תמונותיהם וציוריהם של שלושת ילדיה של חנה מרון, כשבעלה, האדריכל יעקב רכטר, ניצב לידם. הציור על הקיר משמאל הוא של אמנון, עופרה ודליה.

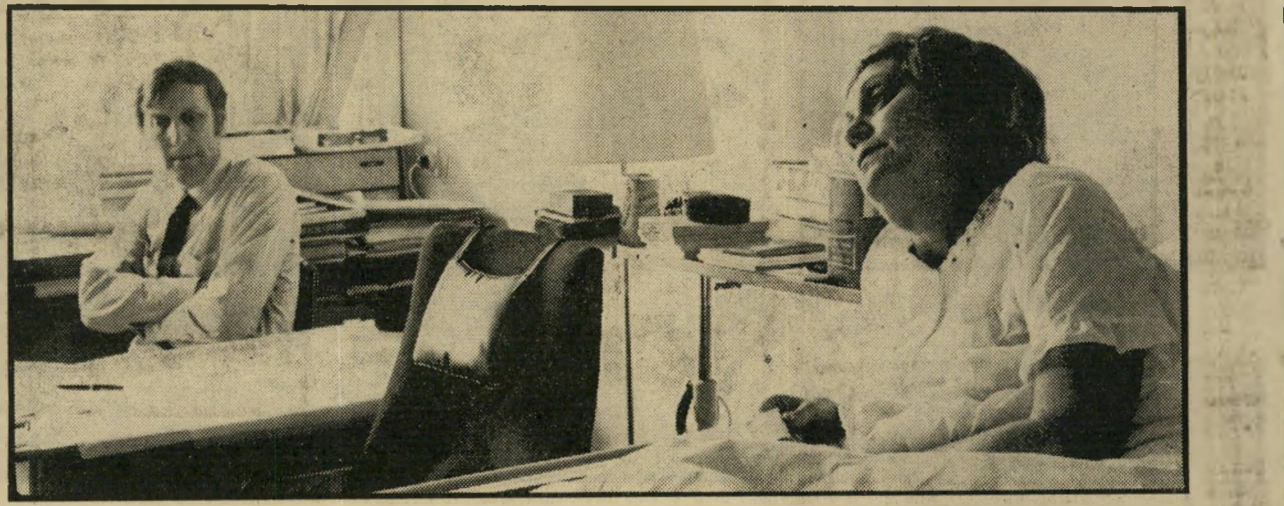

שולחן השירטוט של האדריכל יעקב רכטר ניצב במרכז החדר בבית־החולים במינכן, בין מיטת חוליה של חנה לבין החלון. על שולחן זה מתכנן יעקב רכטר את תוכניות האוניברסיטה החדשה אשר תיבנה על הר־הצופים. הבעל אינו מש מחדרה של חנה, ממשיך בעבודתו לידה. רק שלוש פעמים יצא מבית־החולים, לקונצרטים.

צחוק בחדר החולים למרות סיבלה וכאביה פורצת חנה מרון מדי פעם בצחוק ספונטאני לבבי, בו קנתה את לב מעריציה. ליד מיטתה נראה ח"כ אורי אבנרי, כשעל השולחן ניצבים בקבוקי יין.

★ מיכרה זהב נתגלה בנס־ציונה — כדורגל של נשים

הגידי זאת בבעיטה

האוצר של נס־ציונה אלה הן חלק מ־50 הכדורגלניות הפעי־לות של סקציית הכדורגל בנס־ציונה. אלה הלבושות בלבן שייכות לקבוצת בנימין ואלה הלבושות בשחור לקבוצת עמוס. שתי הקבו־צות מתחרות זו בזו, מקוות להקמת קבוצות נשים נוספות, כדי שתוקם ליגה מסודרת. במרכז ניצב מאמן שתי הקבוצות מוני עטר.

נס קרה בנס־ציונה. 22 מנערות העיר חוללו מהפכה ב־עיר. ואם לא יעצרו בעדן, תתפשט המהפכה אל כל חלקי הארץ, ותעמיד בסכנה את המופעים מושכי־הקהל הגדולים ביותר ב־ארץ — מישחקי הליגה הלאומית בכדורגל.

המהפכה התחילה לפני מספר חודשים, כאשר בפתיחה למישחק כדורגל של ליגה א׳ שנערך בנס־ציונה, עלו על המגרש של סקצית הכדורגל המקומית שתי קבו־צות נשים שהחלו לשחק ביניהן את ה־מישחק הגברי. מנהלי האגודה המקומית לא האמינו למראה עיניהם. אפילו אם היו עורכים מופע סטריפטיז על המיגרש, ספק אם היו מושכים קהל כה רב כשם שבא למישחק זה.

בדרך כלל מופיעים למישחק באיצטדיון המקומי כ־1400 צופים. הפעם מילאו את האיצטדיון יותר מכפליים ממספר זה. בעוד שבשבת רגילה, בה משחקים גברים בלבד, מסתכמות הכנסות האגודה בכ־1500 ל״י, הרי הפעם הכניס המישחק לא פחות מ־6000 ל״י.

רק אז הבינו מנהלי סקצית הכדורגל בנס־ציונה איזה אוצר בלום עומד לרשו־תם. אפילו אלה שהתיחסו עד אז בזילזול גלוי אל הרעיון להקים קבוצת כדורגל של נשים ליד האגודה, הבינו שהם עומדים על פתחו של בור שומן העשוי לחולל מיפנה. כל ההסתייגויות הוסרו. כל האישו־

(המשך בעמוד 26)

גול! אורלי יצחקי, הכדורגלנית הצעירה ביותר של הקבוצה, בת ה־11, בועטת לעבר שערה של השוערת מרים ג׳נח, שוערת קבוצת הבנות הבוגרות — ומבקיעה אותו. אורלי הקטנה היא האטרקציה של קבוצת הנשים, מגלה כשרון מבטיח בשטח זה.

באימון משה ורניק, מזכיר סקציית הכדורגל נס־ציונה, משתתף בעצמו באימון קבוצות הבנות של האגודה. כאן הוא נראה שעה שהוא נותן הסבר לבתו דוידה בת ה־14, המשחקת כחלוצה מרכזית בקבוצת הבנות, ואף מבקיעה שערים לרוב.

במדינה

(המשך מעמוד 16)

— ולא רק יהודים — אין להם דוגמה ב־עולם. ישנם כמה בתי סוהר, כגון זה שב־אלוזיריה שבבגדד, שרק מעטים יודעים על קיומם.

נתלה על מאוורר. לעולם בחוץ אין מושג על מה שנעשה בבתי־סוהר אלו, הם תלו שם פעם יהודי על מאוורר גדול, כזה שתלוי מהתיקרה, ושכחו להוריד אותו ב־זמן. כשנזכרו בו הוא היה כבר מת. גופ־תו הוכנסה לקירור, ונמסרה למשפחתו רק כעבור ארבעה חודשים ו־21 יום.

מקרה אחר: כאשר יהודי בשם דוד זבי־דה מת גם הוא מעינויים, הזמינו את אשתו לכלא, החתימו אותה על ערבות, כאילו הוציאוהו לחופשי, ורק אחרי שחתמה נמס־רה לה גופתו.

יהודים רבים נוספים מתו שם מעינוייהם — נוסף להרוגי המלכות הרשמיים, כמו אלביר נונו, אשר הואשם בהשתתפות בנסיון ההפיכה לפני כחודשיים — למרות שישב עצור כל השנה האחרונה; ושני עולי ה־גרדום, יחזקאל יעקב רפאל בן ה־72 (שמת למעשה שעה לפני תלייתו, (והעיראקים תלו את גופתו) ויצחק צלאח בן ה־43.

מהארמון — לבית הקברות. אכז־ריותה של הכת השלטת אינה מוגבלת ל־יהודים בלבד. אין זה נכון שבעת הפיכת הנפל נורו למוות רק 48 ממנהיגי המורדים. האמת היא שלמעלה מאלף איש הומתו אז. ארמון רחאב, משכנו לשעבר של יורש־העצר, הפך לתחנתם האחרונה של אלפים, שהובאו אליו ללא משפט, נחקרו ועונו, ו־יצאו משעריו המפוארים רק בדרך אחת — לבית־הקברות. הארמון נקרא היום בפי ה־עם קצר אלנהאיא — ארמון הסוף.

עוצרים את מי שרוצים. חיי היום־יום בעיראק אפופי פחד. מלבד שוטרי־תנועה, אין שוטרים ברחוב. במקומם סור־

נשיא אחמד אל־בכר
היהודי נתלה על המאוורר

קים את הרחובות צעירים חמושים לבושים אזרחית. אלה הם אנשי המישמר הלאומי — חברי מפלגת הבעת כולם.

הם עוצרים כל מי שנראה להם — יהודים, נוצרים, ומוסלמים. כללי המעצר והמשפט הנהוגים במדינת־חוק — אינם חלים עליהם. סמכויותיהם האבסולוטיות נובעות מכך ש־הם המגינים על המשטר מפני הפיכת־נגד — פחדה הראשון במעלה של כל כת שלטת בעיראק. הכת הנוכחית הכינה אפילו ל־עצמה תחנת־שידור לשעת־חירום בארמון ה־רפובליקה, למקרה שהפיכה חדשה תשתלט על התחנה הרגילה.

אל תפלו בפח! ההכרזה בדבר שיבת היהודים לעיראק היא בלוף אחד גדול. אם העיראקים מוכנים לקבל את היהודים חז־רה, למה הם מענים אותם? היהודים שנותרו עדיין בעיראק ושאינם אסורים אינם חופ־שיים. הם עובדים אומנם בעסקיהם, אולם מוגבלים בחופש התנועה שלהם ובמשיכת כספים מחשבונותיהם בבנקים.

כל עניין ביטול החוקים האנטי־יהודיים נשאר ברובו המכריע על הנייר בלבד. רק שמץ מהרכוש היהודי שהוחרם — הוחזר. וגם מעט ההקלות שניתנו, הן זמניות בלבד. הן הושגו, בין היתר, בהשפעתו של יאסר עראפאת, המאמין כי ככל שירבו יהודים לחזור מישראל לארצות ערב, יקטן הרוב היהודי בישראל.

משום כך, אל תתפתו להכרזת ממשלת עיראק.

זוהי רק מלכודת.

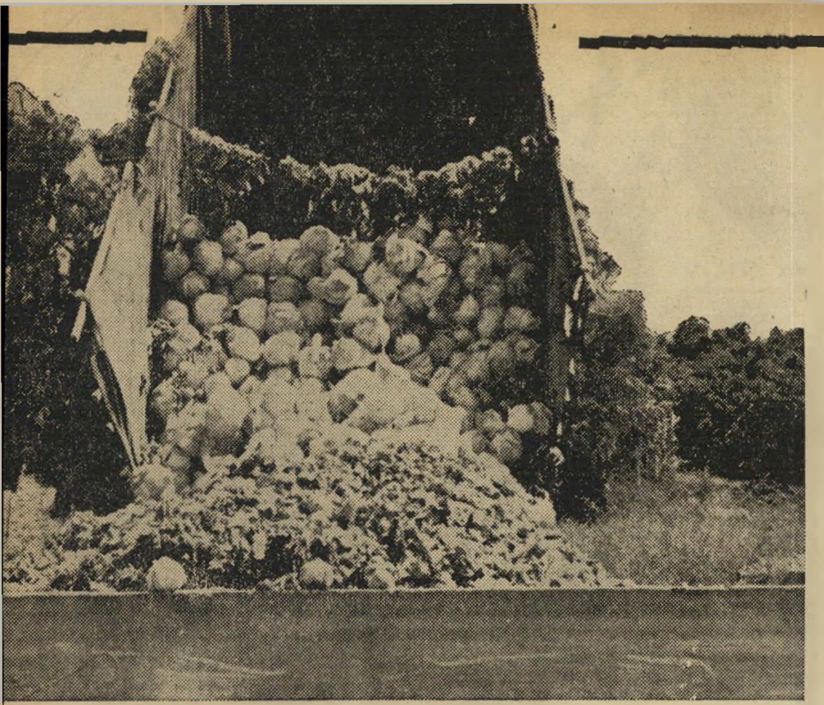

בגלל מחדלים
בירוקרטיים נמשכת
זריקת עודפי ירקות
ופירות משובחים
למזבלות ולרפתות
במקום
למסרם
לילדים רעבים

אנשים רעבים — בהמות שבעות!

שלמה ועקנין, מרחוב שופטי יש־ראל 89 ביפו, הוא אזרח עני.

לשלמה ואשתו 13 ילדים — ואילו הכ־נסתו מסתכמת ב־285 ל״י לחודש. משום כך מורכב תפריטה של משפחת ועקנין מ־לחם, בצל, וזיתים — וגם אלו בצמצום. לא אחת, בעיקר לקראת סוף החודש, חשים הילדים את טעמו של הרעב.

אולם ילדיו של שלמה — כאותה ילדה אלמונית מבית־שאן, שזיעזעה בזמנו את המדינה כאשר הכריזה ברדיו: „אני רעבה״ — וכאלפי ילדים אחרים בישראל החיים סמוך לסף הרעב, וגורלם נגזר לגדול כחושים וחלושים כתוצאה מתת־תזונה — כל הילדים האלו היו יכולים להיות שבעים — למרות שלהוריהם אין כסף להאכילם לשובע.

הסיבה היחידה לכך, שהם ממשיכים לר־עוב:

אדישות, חוסר־יוזמה, אוזלת־יד וטימטום מצד המנגנון הממשלתי.

★ ★ ★

לילדים לא — לפרות כן

שכן בשנה האחרונה, בה לא טעמו ילדיו של שלמה ועקנין אפילו תפוח או אגס יחיד — השמידה המועצה לשיווק ירקות 200 אלף טון עגבניות משובחות. השבוע בלבד היא השמידה 39 טון ירקות. המועצה לשיווק פירות השמידה בשלוש ה־שנים האחרונות 20 אלף טון פירות.*

השמדת הירקות והפירות נעשית בשתי דרכים: האחת — זריקתם למזבלות סוד־יות. השנייה — מסירתם חינם לחקלאים, המאכילים בהם את משק החי שלהם.

וכך, בעוד ילדיו של שלמה ועקנין ואלפי ילדים אחרים סובלים מתת־תזונה, אינם זוכים לאכול פרי או ירק, ואלפי משפחות נוספות נאלצות להסתפק בתוצרת זולה, סוג ב׳, נהנים סוסים ופרות ברחבי ישראל מאגסים, תפוחי־עץ, אפרסקים, עגבניות — כולם סוג א׳ א׳.

מדוע אפשר לתת את עודפי הירקות ו־הפירות האלו חינם לבהמות — אך אי־אפשר לתיתם חינם לילדיו של ועקנין, ל־אלפי משפחות נזקקות הסעד בישראל, למח־נות הפליטים ברצועה?

★ ★ ★

מוכנים לתת — ואין לוקח

התשובה מדהימה בסיכלותה. אומר אחיעם בן־יעקוב, מנהל המועצה לייצור ושיווק ירקות:

„אני רק מחכה לטלפון ממשרד הסעד או ממושל רצועת עזה כדי לתת להם עשרות טון של עודפי ירקות, אותם אנו שולחים כעת מחוסר ברירה לרפתות.״

מדוע אין בן־יעקוב, ועמיתו יוסף גרוס, מנהל המועצה לייצור ושיווק פירות, מקב־לים טלפון זה?

תשובת משרד הסעד: „אנו דנים במצב, אולם אין לנו עדיין פיתרון.״

מה פירוש „עדיין דנים,״ כאשר מצב זה, שבו מצד אחד ילדים רעבים, ומצד שני עודפי מזון חינם — נמשך כבר שנים? מה פירוש „אין פיתרון״ — כאשר הפיתרון מוגש על מגש? מה יש כאן לדון כל כך הרבה?

תשובת משרד הסעד ראוייה להירשם ב־היסטוריה של הבירוקרטיה:

„אין לנו המנגנון הדרוש.״

* המועצה קונה את עודפי הפירות ו־הירקות מהחקלאים, משלמת להם עבורם, ומשמידה אותם, כדי למנוע הצפת השוק בעודפי סחורה, דבר שיגרום לירידת ה־מחירים.

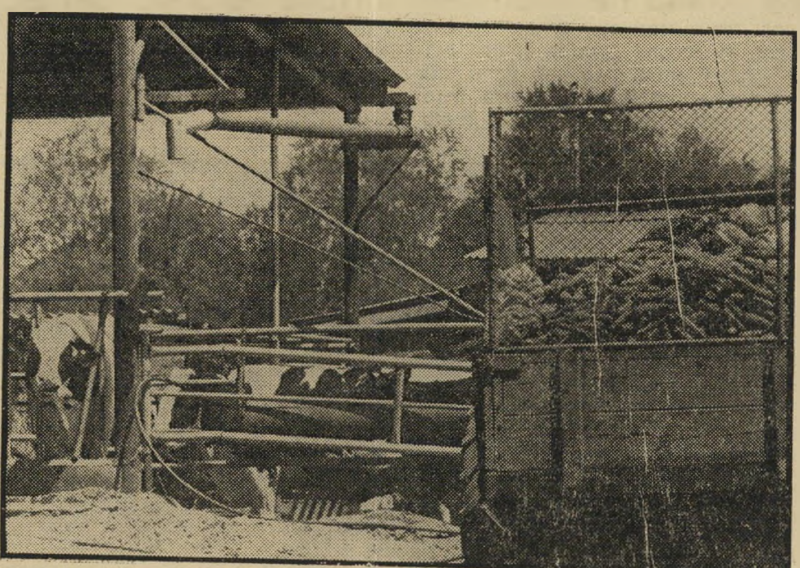

ירקות לפרות משאית עמוסה עודפי ירקות חונה ליד רפת, פורקת ירקות סוג א׳ כמזון לפרות. בתמונה למעלה: משאית טעונת עוד־פים פורקת את מיטענה במיזבלה — סימן מובהק ואופייני של חברת־השפע המודרנית.

אשקלון

מסע נגד הרב

לתושבי אשקלון אין מבחר של מקומות בידור. מרביתם מבלים את זמנם הפנוי בבתי־הקפה אשר בעיר. השבוע, בחג הפסח, רגשו כל יושבי בתי־הקפה, כאשר צעי־רים חובשי־כיפות עברו ביניהם וחילקו כרוזי פלסתר.

הכרוזים לא היו אנונימיים. היו חתומים עליהם כל מוסדות הדת בעיר, החל מוועד ארגון המורים הדתיים, המשך בחברי מו־עצת סניף המפד״ל בעיר וכלה חברי ה־מועצה הדתית.

האיש ששימש נושא לחיצי התקפתם היה לא אחר מאשר הרב מאיר וולנר, רב העיר, יוצא הונגריה ואב לחמישה ילדים.

הרב נגד המנהל. המשמיצים האשימו את הרב וולנר ביצירת אוירה של חוסר־אונים בעיר, מריבות, שנאת־חינם בין עדות והורדת קרן הדת, תבעו להקים גוף ציבו־רי שיפעל להרחקת הרב ממשרתו.

במכתבים ששיגרו למערכות העתונים, האשימו מתנגדיו של הרב את וולנר בשורה שלימה של האשמות, שכל אחת מהן דיה להוות לשון הרע.

(המשך בעמוד 35)

ריקי בן־בסט

גם כתר וגם טבעת

ה מתנה היפה ביותר שהמלכה הבינלאומית הראשונה של ישראל מ־זה אלפיים שנה, הביאה איתה הביתה אי־נה הכתר, התואר, או מיבחן־בד הוליבודי.

המתנה אינה החופשה במרוקו שהועברה לקיסריה, או מכונית הספורט שהובטחה ולא ניתנה לריקי בן־בסט, שזכתה לפני שבוע בתואר „מלכת נמלי־התעופה 1970".

„כל זה לא חשוב" היא אומרת בהת־רגשות, כשהיא יושבת בין ערימות המת־נות הממלאות את חדרה. „מה שחשוב זה שאני מתחתנת".

היחידי שהפסיד מכל העניין הוא הצלם הישראלי אברהם ירון. לפני שנסעה לתח־רות הבטיחה לו ריקי, בתמורה על התמו־נות שהכין לה, שעון מיוחד במינו. היא חזרה בלי השעון. „כשהחלטנו להתארש," סיפרה, „נתתי את השעון לדויד."

המאושר הוא דויד בלאטנר, סטודנט יש־ראלי בן 25, גבוה, ושחרחר, הלומד בלונ־דון הנדסת טכסטיל. כאשר ריקי, יחד עם שאר המועמדות, הגיעה למלון בלונדון, הוא כבר חיכה לה שם. ומאז, במקום המלווים החתיכים המיקצועיים שהוצמדו לשאר המועמדות, היה לריקי מלווה משלה. „הפעם החלטנו שזהו זה, ויומיים אחרי הבחירה הודענו שאנחנו מאורשים."

מאז הגיעה הביתה, אין לריקי רגע של מנוחה ומרגוע. הטלפון אינו מפסיק לצלצל, הפרחים ממשיכים להגיע בקצב מסחרר, ו־חברותיה ממשיכות להגיע כדי לשמוע חוו־יות ולראות את המתנות.

השאלה הראשונה שהן שואלות היא, מה עם מכונית הספורט שהובטחה לזוכה?

מתברר שאנשי חברת הסרטים יוניברסל, שאירגנו את התחרות, פשוט... טעו.

„בתחרות מוקדמת, שנערכה לפני חודש בפאריס," מספרת ריקי, „סיפרו לנו ה־מארגנים על המכונית. כל המועמדות, כו־לל אותי, שמחו על הבשורה, ושאלתי אפי־לו אם החברה תשלם גם את המיסים. ה־תשובה היתה חיובית. הם ישלמו הכל. אחרי חודש, בתחרות הגמר בלונדון, הת־חילו להתעניין בסוג המכונית ובמודל.

„איזה מכונית? מה פתאום מכונית? אין מכונית!" אנו לנו המארגנים. „בכלל לא שמענו על דבר כזה. הפרס הוא נסיעה להוליבוד. מבחן־בד, וחופשה במרוקו". כשהתעקשנו על כך שהמכונית הובטחה לנו, אמרו לנו שזו היתה כנראה טעות."

וכך הפך מיבחן הבד לפרס הגדול.

לריקי אין בינתיים כוונות להשתמש בו. אין לה שאיפות להיות כוכבת קולנוע, ולעשות סתם טיול היא יכולה ממילא, כ־דיילת קרקע של אל־על.

ובכלל, התואר שזכתה בו, על כל הכרוך בו, לא סיחרר את ראשה של המלכה, היא לא רכשה לה גינונים של נערת־זוהר, ונש־ארה אותה נערה מקסימה, בעלת אישיות והתנהגות כובשת לב, שהיתה מקודם. היא חזרה לעבודה כרגיל, ממשיכה לכתוב מכ־תבים ללונדון, ומחכה לרגע המאושר, בו במקום כתר, תונח על אצבעה טבעת.

המלכה בבית בדירתה בתל־אביב נראית הדיילת ריקי בן־בסט בשמלת חתונה מ־בית כריסטיאן דיור, אותה קיבלה במתנה כאשר זכתה בתואר „מלכת נמלי־התעופה". משמאל נראית ריקי משחקת כדורסל עם יל־דים בשכונתה, בבית־הספר **הקליר** — הסמוך לביתה. ריקי בת ה־23 טיפוס של נערת־זוהר, מסתכלת על החיים באורח מעשי לחלוטין.

אמרי זאת בבעיטה

(המשך מעמוד 24)
רים ניתנו. כיום יש לסקציית הכדורגל של נס־ציונה לא פחות משתי קבוצות נשים עם 50 כדורגלניות, שהצעירה בהן היא בת 11 והגדולה בת 21.

בינתיים הן מתמודדות בינן לבין עצמן, אחרי שהקימו להן כבר קהל מעריצים מקו־מי. אבל הן משוכנעות כי לא ירחק היום וקבוצות כדורגל נוספות תקפוצנה על ה־רעיון ותקמנה קבוצות של נשים. אולי בעקבות כך תקום בארץ ליגת כדורגל של נשים, שתפתור את הבעיות הכספיות של הרבה אגודות.

★ ★ ★

לא הופעות קרקס

הפאטנט של מישחקי כדורגל בין נשים אינו המצאה בלעדית של נס־ציונה. עוד לפני עשר שנים כבר שיח־קו נשים בארץ כדורגל. אלא שאז היו אלה חיילות בשירות־חובה, שנאלצו לעשות זאת כתחביב במיסגרת מישחקי הספורט של צה"ל. להתחלה זו לא היה כל המשך.

עתה המדובר אינו בהופעות קרקסיות אלא בכדורגלניות של ממש, שתלמדנה את המישחק ותתאמנה כמה פעמים בשבוע, כמו כל קבוצת כדורגל גברית.

גיבור הרעיון בנס־ציונה הוא מוני עטר, 24, צעיר שחרחר ושקט, עקשן שאינו מסיר לעולם את החיוך מעל פניו.

לפני חמישה חודשים התייצב מוני בפני מזכיר האגודה משה ורניק, סיפר לו על רעיונו להקים קבוצות נשים. ורניק — אביה של דוידה, אחת החלוצות בקבוצת הבנות — לא איבד עדיין, בגיל 38, את הקשר עם ה־דור הצעיר.

★ ★ ★

ההיסטוריה חוזרת על עצמה

ורניק התעמק בבעייה. הוא ידע היטב שמכבי נס־ציונה, בעלת העבר המפואר עוד מלפני קום המדינה, ירדה פעמיים מ־גדולתה. אחרי שניטשה על־ידי שחקנה ה־מהולל דניאל ילובסקי (שעבר לבית"ר תל־אביב), ירדה הקבוצה אל הליגה השנייה. בשנות ה־60, ועתה בשמה החדש, הסקציה, העלו צעירי המושבה את הקבוצה אל ה־ליגה הלאומית, שם החזיקה מעמד שנתיים בלבד.

אולם בשנה שעברה הסתלק אברמלה שטמברג למכבי תל־אביב, גברי בן־שמעון קיבל שיחרור לבית"ר תל־אביב ומבקיע ה־שערים אליעזר צווייג חזר במפח־נפש לאר־צות־הברית, אחרי שלא נמצא פיתרון לבע־יותיו האישיות. ורניק החליט לומר: כן.

מוני החל מקבץ בנות. בשבוע הראשון הופיעו עשר, מהססות ונבוכות. בשבוע ה־שני כבר היו לו 22, ובשלישי — ארבעים. היום יש לו 50, בנות 11 עד 21, פייטריות אחת אחת, נלחמות על הכדור עד טיפת זיעתן האחרונה, ונהנות מזה יותר מקהל ה־צופים. ולאגודות הספורט בארץ יש מיכרה זהב חדש, שימשוך רבבות למיגרשים.

★ ★ ★

סוציאליזם ברגליים

לא רק הבנות נהנות. גם ההורים מרוצים. כשהבנות מתרוצצות על המג־רש, הן אינן מתרוצצות ברחובות — וזה כבר שוה הרבה.

להרפתקה הנס־ציונית יש גם משמעות חברתית: בתו של משה ורניק הפרולטר מחככת מרפקים ומחליפה בעיטות עם דפנה ואורנה פלדמן, בנותיו של הפרדסן עתיר־ההון. בדרך כלל לא קיים קשר בין בנות עשירים לבנות שכבות אחרות. אך על ה־מיגרש הירוק, מאבד המעמד את משמעותו. פה מדברות רק הרגליים.

איזה מין בת הולכת לשחק כדורגל? בטח אחת גברית כזאת, שלא הולך לה עם בנים, ושמחפשת תשומת־לב, לא?

לא. לא דובים ולא יער. צריך רק לראות את הכדורגלניות של נס־ציונה, כדי להיוכח שהן חתיכות.

כמו דוידה ורניק, יפהפייה בלונדינית ו־כחולת עיניים בת 14, שעשתה היסטוריה כשהבקיעה את שער הנשים הראשון בישר־אל. או מרים ג'נח (17), שחרחורת ארוכת־שיער ובעלת עיניים רושפות. או אחותה אביבה בת ה־14. או אורלי יצחקי, בובה בלונדינית קטנה ועדינה, זריזה על המגרש כשד, שלראותה משחקת זו חוויה: משחקה דומה יותר להופעת ריקוד.

כולן צעירות, כולן חתיכות, כולן נשיות. אז בכל זאת, בשביל מה זה טוב, ה־כדורגל?

בפי הבנות שתי תשובות — נורא פשו־טות. האחת: המשחק התובעני, המעייף, נה־דר לפיגורה יותר ממאה דיאטות והתעמלו־יות. והשנייה: „אנחנו יכולות לעשות כל מה שהבנים יכולים. אנחנו שוות להם."

מה מפריד בין עזר ללסקוב?

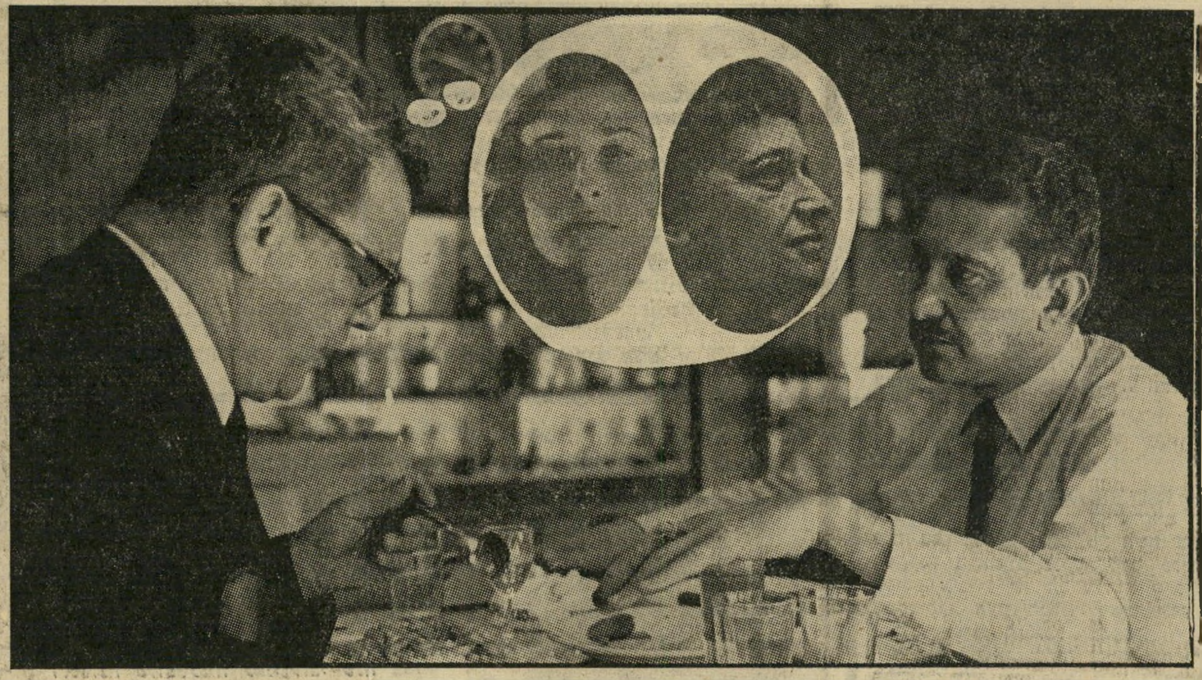

עזר וייצמן סועד עם חיים לסקוב (בעיגול — תמונת יעל וייצמן־אלינגהם כיום ובצעירותה)

כל הארץ היתה בטוחה כי כאשר יתמנה **עזר וייצמן** כשר־התחבורה, הוא יצליח סוף סוף להסתדר עם האנפן־טריבל של כל שר־תחבורה — ראש רשות הנמלים **חיים לסקוב.**

אבל עזר התמנה כשר־התחבורה והעניי־נים עוד לא מסתדרים כל כך טוב. אומרים שגם עזר, שהיה פעם פיקודו של לסקוב, עדיין לא מוצא איתו שפה משותפת. אבל במיקרה זה לא עזר אשם. ללסקוב, כך אומ־רים, יש מעצור פסיכולוגי מכל מה שקשור עם משפחת וייצמן.

תחילת הסיפור נעוצה באיזה מקום בסוף שנות השלושים או בתחילת שנות הארב־עים. חיים לסקוב, שהיה אז אחד מאנשי הפו"ש של ההגנה, היה אז מאוהב באחת היפהפיות של חיפה, יעל וייצמן, אחותו של עזר, שהיתה אז בשנות העשרה שלה ובגיל 15 כבר היתה חברה בהגנה. הרומן ביניהם הגיע לשלב כזה שיום אחד אזר לס־קוב הצעיר עוז והלך לבקש את ידה של יעל מידי אביה האגרונום יחיאל וייצמן, אחיו של הנשיא הראשון של מדינת ישר־אל חיים וייצמן. הוא נענה בשלילה.

לסקוב לא שכח לעולם את הפגיעה ש־פגע בו יחיאל וייצמן. כשפרצה מלחמת ה־עולם השנייה, התגייס לצבא הבריטי, בו הגיע לדרגת מייג'ר. ואילו יעל, היא עברה לירושלים ללמוד כימיה אורגאנית באוני־ברסיטה, פגשה בקצין בריטי שנפצע בקרב טוברוק, בשם קונל אלינגהם, ונישאה לו ב־1943, אצל מושל המחוז הבריטי בירו־שלים. ב־1945 עזבה יעל את הארץ, הת־גוררה מאז בבריטניה, ילדה לבעלה בן ו־בת.

לסקוב עצמו נישא גם הוא בינתיים, ל־שולמית חן. אבל הפצע שנפצע בלבבו ב־אהבת נעוריו לא נרפא.

לאחרונה, אחרי 25 שנים, חזרה יעל ו־עלתה לארץ עם בעלה הבריטי. היא עוב־דת כמדענית במכון וייצמן וילדיה משר־תים בצה"ל.

היא כיום בת 49. לסקוב הוא בן 51. מה שהיה בנעוריהם נשכח. אבל אם יש משהו שמונע מלסקוב לדבר חופשית עם עזר וייצמן, הרי זה אותו משהו שהת־רחש לפני כשלושים שנה.

טרקטור ורהיטי לואי ה־14

כמה בנות אתם מכירים שחולמות לע־שות קאריירה של שחקנית? אם חסרים לכם כמה ברשימה, אני יכולה להוסיף לכם. מספיק שתספרו את אלה הצובאות על פת־חי התיאטרונים ומחתימות שחקנים וחוש־בות שלהיות שחקנית זה לכבוש את כל העולם.

אז בשביל אלה יש לי סיפור עם מוסר־השכל. **אסנת שדה** עלתה לארץ לפני עשר שנים מפולין. בפלין היא שיחקה בתיאטרון של אידה קמינסקה וגם בארץ המשיכה להיות שחקנית.

עד שיום אחד החליטה שלבחורה בלונ־דית נאה ואלגנטית כמוה, מישחק זה לא סחורה בארץ. במשך תקופה ארוכה ניהלה אסנת רומן עם קבלן שיכול היה להרשות לעצמו להעניק לה במתנה דירה ברחוב שלומציון המלכה בתל־אביב.

אבל רק נגמר הרומן, נגמרה גם הדירה. אסנת הגיעה למסקנה שדירה זה דבר טוב, אבל לא מכניס כל כך. היא מכרה את ה־דירה שהשאיר לה הקבלן וקנתה תמורתה טרקטור העובד אי־שם בביצורים בסיני. עכשיו יש לאסנת הכנסה נקיה של כ־5000 ל"י בחודש והיא לא צריכה להתאמץ ו־להיות שחקנית, לנדוד בדרכי הארץ ולחזור מאוחר בלילה הביתה.

השבוע חזרה אסנת מטיול בקונגו, לשם נסעה עם מיליונר גרוש. לחברותיה, שהיו בטוחות שהמיליונר ישתגע להתחתן עם אחת שיש לה טרקטור מכניס, נכונה אכ־זבה. „זה לא זה," אמרה אסנת.

עכשיו היא נמצאת בלי מיליונר וגרה ב־דירה שכורה ברחוב כ"ט בנובמבר. הדירה אומנם לא שלה, אבל רהיטי לואי ה־14 שבה הם כולם שלה.

אז אני שואלת אתכם, לכמה שחקניות בארץ יש טרקטורים ורהיטי לואי ה־14?

חזרה אל הבמה

מרגלית אנקורי

חמש שנים בילתה **מרגלית אנקורי** בגלות. אם מישהו לא זוכר בדיוק את ה־שם, כדאי להזכיר לו שמרגלית אנקורי היתה בזמנו זמרת ושחקנית קומית די ידועה. היא עזבה הכל בשביל בעל טוב.

הבעל הטוב חי בארצות־הברית והיה ספר־נשים ידוע ומצליח, וכל פעם שמרגלית באה לביקור בארץ, היו לה המון פיאות לא רק פיאות היו לה מהבעל. היה גם ילד. נוכריות שעוררו קינאה אצל כל חברותיה. אבל כמו כל הדברים הטובים, גם זה נגמר.

מרגלית חזרה לפני כמה שבועות לארץ, גרושה, וחזרה מייד לבמה. היא התקבלה לצוות שחקני המחזמר **שיער.**

מי שחושב שמרגלית תתפשט בהצגה, חי בטעות. בהצגה הזאת לא מכריתים אף אחד להתפשט ולא עושים חזרות על זה. נכון שמי שנכנס לאכסטזה תוך כדי הצגה מתפשט, כמו שזה קורה בכל מקום בעולם כמעט, ולא אומרים לו שום דבר רע ולא מורידים לו מהמשכורת.

אבל קשה להאמין שזה יקרה דווקא ל־מרגלית אנקורי.

חתונה במספרה

ספר האופנה התל־אביבי, **דייב אבר־ג'י,** נגמר. נערות־הזוהר של תל־אביב יכולות עוד לטפח אצלו את שערן ול־הוציא מתחת ידיו את המודל האחרון של התיסרוקת הבינלאומית, אבל לק־בוע עימו פגישה, או לצאת לבלות אי־תו! זה כבר לא בא בחשבון.

כי דייב, שהיה אחד הרווקים המבוק־שים בתל־אביב, התחתן. סופית ולגמרי. הכלה המאושרת אינה דווקא אותה יפהפיה בריטית, זו שעבדה כמארחת ב־דיסקוטק „מאנדיס" והיתה החברה הכי ממושכת של דייב. האשה שזכתה בו היא **דיאנה,** דוגמנית גרמניה צעי־רה ובלונדינית, שקישטה בחודשים האח־רונים את חיי־הלילה של תל־אביב.

דייב ודיאנה

דייב נסע עימה לגרמניה, כדי לבקש את ידה מהוריה, כמו שכתוב וחזר משם לא רק עם האישור אלא גם עם הטבעת. מה שבטוח הוא שלדיאנה יכלו להיות התיסרוקות היפות ביותר בעיר, אבל היא מעדיפה שיער גולש וחלק.

כמו ב„אפולו 13"

אם היתה ישראלית שעשתה שידוך טוב אז זאת היתה בטח **רותי וויטנברג.** בדצמבר 1967 נישאה רותי, בתו של פרופסור לשפות ומי שהיתה פעם ידידתו של **אורי זוהר,** ל**נאזא יאסטרוב,** אחד ממומחי החלל של ארצות־הברית.

הוא לא היה מסוג המדענים הנחבאים אל הכלים. הבעל בן ה־40 פלוס הוא אחד ממנהלי סוכנות החלל של ארצות־הברית, דמות ידועה המרבה להופיע בטלוויזיה ולכתוב ספרים על הנושא. לרותי, ישראלית אינטליגנטית ושואפת הרפתקות, שבילתה שנה באוסטרליה בין מקרקפי גולגלות, היה נדמה כי באה אל המנוחה ואל הנחלה. היא נישאה בבית־הכנסת הפורטוגזי בניו־יורק ונסעה לבלות את ירח הדבש באיי הבתולה דווקא.

לאחרונה היא הגיעה לארץ. אבל לא בתור גברת יאסטרוב אלא כרותי וויטנברג. הנשואים עם גאון החלל נגמרו אי־שם בחלל. יש אומרים כי הסיבה נעוצה באמו של הגאון הצעיר. אחרים טוענים כי תקלות כאלה קורות. אם זה יכול להתרחש **באפולו 13,** למה שזה לא יקרה גם אצל מדען חלל?

ליחה להפיח רוח נכונה בשחקניה, ובעיקר בזיוית, המגלמת את הדמות הנשית המו־זרה. על הבימה נוצרת אומנם תחושה של אבסורד שיכול בעצם להיות ממשי ואפ־שרי מאד. חבל רק שבסוף ההצגה, לא הודגשה יותר הרגשת האשמה המתחילה להיווצר בגיבור המחזה.

מי שאינו חושש מתיאטרון האבסורד יוכל למצוא כאן חומר מעניין למחשבה בביצוע המפתיע לטובה.

קולנוע

סרטים

המהפכה השוודית

★★★ **אדלן 31** (תכלת, תל־אביב) — הוא סרט שזיכה את הבמאי בו וידרברג (אלווירה מאדיגן) בפרס בפסטיבל קאן בשנה שעברה. הסרט, לפי צו האופנה של הקול־נוע האירופי הצעיר, עוסק בבעייה סוציא־ליות: בשביתה שפרצה בקיץ של שנת 1931 בעיירה אדלן שבשוודיה, ושהסתיימה ב־מרחץ דמים.

וידרברג עוקב אחרי התפתחות השביתה, התמודדות הפועלים עם המעבידים, הופעת מפירי השביתות, ההתנגשות בין הפועלים למפירי השביתה וההתנגשות הסופית ביניהם ובין המשטרה והצבא.

מצד שני, הוא מציג, זה לעומת זה, את צורת החיים של מעבידים ופועלים, כשה־נוקשות הקרה, החמורה והמאופקת של בע־לי ההון בולטת במיוחד על רקע האחירה החמה והפנים המחייכים של בני המעמד העובד. ולבסוף, יש בסרט תיאור מלבב ממש של נערים בגיל ההתבגרות, ההופכים לגברים בעל כורחם, כשהוריהם נפגעים ב־כדורי הצבא.

הצרה בסרט היא שהוא יפה מדי. צילומי הצבע הנפלאים והמעורפלים במיקצת בנוסח אלווירה מאדיגן מקסימים כל כך עד שקשה להתייחס בחומרה של ממש למה שמתרחש בתוכם. רק לקראת הסוף, בעזרת התנועה על המסך והעריכה, מקבל הסרט מימד טראגי ממש, ותורתו הסוציאלית מפסיקה להישמע כתעמולה מילולית בלבד.

לעומת זאת, בכל הקשור באוירה, בהצגת תום נעורים, בחיבה בין הורים וילדים או בין הילדים לבין עצמם, מצטיין הסרט ב־רגישות הראוייה לשבח. אם אין זה הסרט הסוציאלי הגדול אליו התכוון וידרברג, הרי שכדאי בהחלט לראות אותו בזכות העדנה בו מתוארים היחסים האישיים בין הדמויות השונות ובזכות סצינת ההתנגשות בין ה־פועלים לצבא.

איך לא להצליח בעסקים, במאמצים גדולים

★★ **קח את הכסף וברח** (ארמון דויד, תל־אביב) — הוא הסרט הראשון ש־ביים הקומיקאי האמריקאי וודי אלן. עד עכ־שיו השתתף בכתיבת תסריטים (מה חדש, חתלתולה) ובמישחק (קאזינו רויאל) וסרט זה אינו אלא המשך טבעי בדרכו של מי שנחשב היום לאחד האנשים המצחיקים ב־יותר באמריקה.

הסרט כולו עשוי בצורה של תוכנית טל־ויזיה המספרת כביכול את קורות חייו של השודד הפחות מוצלח שפשט אי־פעם על היבשת האמריקאית.

וירג׳יל סטארקוול, זה שמו של האיש „ה־מסוכן”, הוא צעיר קטן קומה, מצומק, ממושקף וחסר ישע (אלן מגלם אותו בעצ־מו), הבוחר במלאכת השוד רק משום שאינו מצליח בשום דבר אחר.

דרכו בעולם הפשע מספקת לאלן אפשרו־יות רבות להמצאת בדיחות ויזואליות ומילו־ליות. למשל, וירג׳יל מנסה לשדוד בנק, הוא כותב פתק ובו הוא מצווה על הקופאי למ־סור לו מייד את כל הכסף. אלא שבמקום זאת מתחיל הקופאי להתווכח עימו על שגי־אות הדיקדוק בתוכן הפתק, ותוך זמן קצר מצטרף הבנק כולו לדיון על ניסוח ופירושו הנכון של התוכן.

הליקוי העיקרי של הסרט הוא חוסר ה־אחידות שלו. הוא בנוי קטעים קטעים, חל־קם מצחיקים יותר, חלקם פחות, ההומור שבו אינו נהיר תמיד לקהל ישראלי, שאינו רגיל לסוג זה של תוכניות טלוויזיה או ל־השקפות־העולם באמריקה (לדוגמא: הדרך בה מראיינים את הוריו של וירג׳יל). לא פעם מורגש החיסכון בכסף, באיכות הצילומים או בתפאורה, ואלן עצמו, כבמאי חסר נסיון, משתמש במצלמה בעיקר כדי להבליט את עצמו ואת תעלוליו.

לעומת זאת מומלץ הסרט בפני השולטים בשפה „האמריקאית” ובאוירה השוררת מ־עבר לאוקיאנוס.

קוצ׳יו המהפכן

★★ **טפפה** (אסתר, תל־אביב) — הוא אחד מאותם המערבונים האיטלקיים המצול־מים בספרד, שעלילתם מתרחשת במקסיק: ושחקניו הראשיים לוקטו מבני כל אומות העולם. גיבורו של הסרט הוא שוב האיכר המקסיקאי, העני המרוד שאינו יודע קרוא וכתוב, המצטרף לכל מהפכה.

טומאס מיליאן, שהיה בזמנו שחקן רציני בסרטי אחירה איטלקיים וזכה להצלחה קו־פתית פושרת בלבד, לבש את דמות קוצ׳יו, שסכיניו זריזים מכדורי אקדח, וכבש בזאת את לב הקהל הרחב.

כאן אומנם שינה את שמו. קוראים לו טפפה, והוא אינו משליך אפילו סכין אחת. אבל חיוכיו צחורי השיניים מבהיקים ושו־בבים כתמיד, רעמי צחוקו מהדהדים שוב ושוב, וגם פליטות הפה, במיבטא מקסיקני מתנגן, אינן נעדרות ממקומן.

מובן, שאין צורך להתייחס ביתר רצי־נות לסרט מסוג זה. ההרכב כבר ידוע מ־ראש: כך וכך מעשי אונס, כך וכך כפרים עולים באש, כך וכך רציחות וכך וכך מע־שי אכזריות, ונבל אחד ראוי לשמו — ב־מיקרה זה דמותו האימתנית של אורסון ולס, שמבטיו הערמומיים וקולו העמוק כמ־עט וגונבים את ההצגה בסצינות המעטות בהן הוא מופיע.

אבל בסופו של דבר, זה סרטו של תומאס מיליאן, מעריציו מקבלים באהבה ובצחוק כל מה שהוא עושה (אפילו כשהוא מתיימר להיות רציני) ויש להניח שחובבי סרטי ה־פעולה ימצאו את מבוקשם בעלילות טפפה בערבות מקסיקו.

קארן במיבחני „שיער”

לא מן הנמנע כי הדוגמנית קארן דונסקי תתקבל ככוכבת הגירסה הישר־אלית של המחזמר „שיער”. קארן הש־של זימרה. לפני חודשים לא רבים ער־כה את הופעת הבכורה שלה כזמרת.

קארן המתקרבת לגיל 30, היא ילידת שוודיה, שעלתה לארץ בשנות ה־50, נישאה לפני כשש שנים לשלמי דונסקי, בן למשפחת דונסקי המפורסמת, יוצאת דרום־אפריקה. אביו של שלמי הוא מנ־הל בנק „יפת” וראש־המועצה של כפר שמריהו.

קארן היתה הדוגמנית הישראלית ה־ראשונה שהצטלמה לפני חצי שנה בצי־מת. סצינות העירום בהצגה הישראלית יקוצצו עד למינימום.

קארן כדוגמנית

הדוגמנית קארן דונסקי תככב במחזמר „שיער” ?

תתפה השבוע במיבחנים, הציגה לראשו־נה את יכולתה כזמרת וכרקדנית. מפיקי החצגה מתלבטים עתה בבחירה בינה לבין צעירה אמריקאית השוהה בישראל, ושהיא עדיין אלמונית.

רק מעטים ידעו כי בצד הופעותיה כדוגמנית־מסלול וכדוגמנית־צילום, עוס־קת קארן דונסקי גם בלימוד אינטנסיבי לומי עירום, וצילומי העירום המסחריים שלה מופיעים בשבועות אלה במודעות פירסומת בארץ.

בגירסה הישראלית של „שיער” תוכל אולי קארן, אם יוחלט סופית להציע לה את התפקיד, לגלות את כישרון הזימרה שלה. אבל היא לא תצטרך לחשוף את גופה כפי שהיא עושה בצילומי הפירסו־

תיאטרון

הצגה חדשה

ללא מוצא

★★★ **הלבירינט** (בימת צוותא). מז־כיר ברגעים רבים את המשפט של קאפקא, ואין בכך כל פלא. מחבר המחזה, הספרדי פרננדו אראבל, אחת הדמויות הבולטות בתיאטרון האבסורד, יוצא מהנחה דומה מאד לזו של הסופר היהודי הצ׳כי: האדם, במחזותיו נמחץ תחת מרות שאינו מבין את פשרה כלל ועיקר, או את משמעו־תה, הוא אינו יכול לערער עליה ואינו מסוגל להתקומם נגדה.

בהתחלה יש לו, לאדם הקטן, (אטיין ב־לבירינט) מעט תקוה. הוא כבול באזיקים אך בידיו משורית, והוא מנסר במרץ. אולם כשהשרשרת ניתקת הוא מוצא את עצמו במבוך של שמיכות, שאין ממנו מו־צא. יצור נשי — אולי פרי דמיונו — מצית בו זיקי תקווה חדשים ומכבה אותם מיד בהדגשת חוסר הישע שבמצבנו.

אדון רם מעלה, שהטיל אותו לשבי, מו־דיע לו שיעמוד למשפט; השופט מוצא אותו חייב בדין, וכל זאת מבלי שיוכל להבין את המתרחש סביבו. מה שחמור־מכל הוא שבסופו של דבר אינו יודע עוד אם הוא באמת חף מפשע או לא.

ההצגה, כפי שהעמידה אותה אהובה ליאון, מעבירה בצורה משכנעת את רעיו־נותיו של אראבל אל הקהל. הבמאית הצ־

גדעון זינגר יהיה דון קישוט במחזמר „איש למאנשה” בברודוויי

גדעון זינגר, שיצא לפני למעלה משנה לתקופה של שלושה חודשים כדי להופיע בתפקיד הראשי במחזמר **איש למאנשה** בהמ־בורג, נאלץ שוב לד־חות את שובו ל־ארץ. זינגר סבב עם ההצגה בשווייץ, או־סטריה וצרפת. לפני שבוע החל להופיע בתפקיד הראשי ב־קומדיה המוסיקלית **הבטחות, הבטחות** של ניל סימון בבר־לין. באוגוסט עומד זינגר לטוס לניו־יורק, שם יופיע ב־תפקיד דון־קישוט ב־מחזמר **איש למאנשה** בתיאטרון מרטין בק בברודוויי, תפקיד אותו מילא בהצלחה בגירסה העברית שהוצגה ב־תיאטרון גיורא גודיק

זינגר

●●● הבמאי **מנחם גולן** יצא לדנמרק כדי לביים שם קומדיה קולנועית הנקראת בשם **גזר.** לקו־מדיה זו אין שום קשר לישראל והיא עו־סקת בנערה ג׳ינג׳ית המשגעת עיירה שלמה.

●●● הגירסה האנגלית של המחזמר היש־ראלי **קזבלן,** בכיכובו של **יהורם גאון,** תוצג בפרמיירה בלונדון בחודש אוגוסט. מפיקי ההצגה עדיין משלימים את הרכבת הצוות וטרם הוחל בחזרות.

תערוכות

חדש בגלריות

★★ **פורמטים קטנים** (גלריה גור־דון, תל־אביב). עשרים ושבעה אמנים המיו־צגים ברובם בעבודות ישנות מן האוסף ה־פרטי של הגלריה. אין הפתעות.

★★ **תערוכת קיץ** (גלריה מבט, תל־אביב). עשרה ציירים בתערוכה ללא מכנה משותף, ביניהם **פייר אלשינסקי** הבלגי ו**סוטו** הוונצואלי, המיוצג בליטוגרפיה. **מיי־כאל ארגוב** בתמונות חדשות מהסידרה שתייצג אותנו בביאנלה של ונציה בנוסח ה־אסכולה האיטלקית, **משה קופפרמן** ב־שלוש תמונות בנויות בספונטניות מתוכננת, **איון שויבל,** המוכיח שוב את שליטתו הטובה ברישום. המנתח הפלסטי **יוסף וינשטיין** מפתיע בתחריטים צבעוניים.

★★ **תערוכת קיץ** (גלריה בינט, תל־אביב). ציירי הגלריה, ביניהם **חנה טיכו** ברישומי עיפרון ואקחרל, טובה כתמיד. **רפאל וחש** מצויין בשתי עבודות קטנות המעידות על כתב־יד אישי.

★★ **יעל דויד** (גלריה דוגית, תל־אביב). ציורי פסטל המוערבים בהדבקות. שתי גי־שות שאינן מתחברות להרמוניה אחת, כש־מצד אחד ישנו רישום קליגרפי ולעומתו מישטחים גאומטריים נוקשים.

האם בעלך כיום – הוא עדיין אותו אדם אוהב מאז?

בכל אחת מהשאלות הבאות, סמני את התשובה הנכונה ביותר לגבייך.

1. כאשר את מעירה שאין לך מה ללבוש, בעלך —

א. עונה: ,אל תשתטי׳.
ב. מציע שתלבשי את השמלה הכחולה ההיא, שכה הולמת אותך.
ג. נותן לך כסף לקנות משהו חדש.
ד. מפרט בדיוק מושלם את כל הבגדים שקנית מיום שהתחתנתם.

2. התבשמת בבושם חדש.

א. שואל מה הניחוח המוזר הלזה.
ב. לא מרגיש כלום.
ג. מתנשם לרוויה ואומר: ,אה, איזה בושם מגרה.׳
ד, אומר: ,או, אני רואה שקנית אותו בושם כמו המזכירה שלי.׳

מה זה ערב טוב?

3. בעיניו בילוי ערב טוב פירושו —

א. ארוחה במסעדה והצגה טובה.
ב. סרט קולנוע הכי קרוב לבית.
ג. בילוי ערב עם חברים **שלו**.
ד. בילוי בית עם כמה ידידים קרובים שלכם.

4. מאז שנישאתם, זה מה שקרה להופעתו החיצונית: הוא —

א. לא השתנה.
ב. השמין כמו חזיר.
ג. חתיך הוא מעולם לא היה.
ד. נעשה דווקא סולידי ומרשים.

סוף־סוף נסתם הכיור במטבח

5. על שפת־הים הוא —

א. אפולו — חטוב ושזוף, תאוה לעיניים.
ב. סבון ורכרוכי כמו שבלול, לא משתדל בכלל לשמור על פיגורה.
ג. עדיין מזכיר לך את השחקן האהוב עלייך.
ד. לא נורא, בהתחשב בגילו, אבל ברור שלא מה שהיה פעם.

6. הכיור במטבח נסתם סוף־סוף, אחרי שאת מדברת על זה כבר שבועיים. בעלך —

א. אומר לך: ,נו, תעשי משהו.׳

כשנישאת, היה בעלך אלוף נעורייך: אהבת אותו, הערכת אותו, ונהנית מאהבתו והערכתו. אולם אצל זוגות רבים, עובדת חיים יסודית היא — אף אם עגומה — כי האהבה פגה עם השנים. במקומה באים ההתמדה, ההרגל, הנוחיות, הרגשת הביטחון — אפילו האשליה העצמית.

כה קל להסוות את כל אלה כאהבה — האם כזהו המצב גם אצלך? האם במקום האיש האוהב לו נישאת, מסתובב היום בבית יצור אדיש ומשועמם, הנראה לפעמים כאילו הוא מתאמץ להיזכר מי את בעצם?

האם אתם בתחילתו של תהליך עצוב זה — באמצעיתו — בסופו? כדי לקבל תשובה אובייקטיבית, עני על המישאל הבא.

ב. ניגש לעבודה ומתחיל לפרק את הצינור מלמטה.
ג. מצלצל לשרברב.
ד. בא בטענות שאילו היית נזהרת יתר במה שאת זורקת לשם, זה לא היה קורה.

7. ביום השנה לנישואיכם, הוא —

א. תמיד מביא מתנה.
ב. מעולם איננו זוכר אותו.
ג. מזמין אותך למסעדה.
ד. מביא לך פרחים ומברך אותך — שלושה ימים לפני או אחרי התאריך הנכון.

8. את מגישה את האוכל. הוא —

א. בוחן בחשד את תוכן הצלחת.
ב. אומר: ,את יודעת הלא שאני שונא כבד.׳
ג. נזכר לשאול מדוע את אף פעם לא עושה את השקשוקה הנהדרת הזו שאמא שלו תמיד עושה.
ד. אומר שאת טבחית נהדרת.

9. אביזרי הרחצה האישיים שלו כוללים —

א. דיאודוראנט.
ב. סבון משובח ומי־קולון לגברים.
ג. דיאודורנט, אפטר־שייב, בושם לגברים, ברילנטין לשיער.
ד. כלום. לדבריו — ,כל הדברים האלה מגוחכים, לגבר.׳

ארוחת־בוקר במיטת הכלולות

10. כמה פעמים, בשנה האחרונה, זכית לקבל ממנו ארוחת בוקר במיטה?

א. פעם אחת מסכנה.
ב. כל שבת.
ג. „ארוחת בוקר במיטה? יצאת מדעתך"
ד. מפעם לפעם.

11. אתם יוצאים למסיבה. הוא כבר לבוש, מוכן לדרך, ו־ —

א. אומר שאף פעם לא סבל את השימלה הזאת.
ב. מביט בשעון ומעיר: ,צריכים לזוז כבר׳.
ג. אומר שאת ממש חלומית.
קנית אותה.

12. כשאת נזכרת במחזרים שלך מלפני נישואיכם, הוא —

א. מגיב כאילו המחזרים האלו היו אידיוטים לא רגילים.
ב. אומר שמזל שהוא נכנס לתמונה — לפניו היה לך טעם זוועתי.
ג. מתחיל מיד להיזכר בחברות **שלו** מלפני הנישואין.
ד. אומר בהנאה שהתחרות היתה חריפה, אבל לזכות בך היה שווה את המאמץ.

אוהב, לא אוהב, אוהב, לא אוהב

13. הוא אומר לך שהוא אוהב אותך —

א. לעיתים תכופות.
ב. אף פעם. „בשביל מה? אם את עד

(המשך בעמוד 30)

(המשך מעמוד 29)

היום לא יודעת שאני אוהב אותך,
כבר לא תדעי אף פעם.״

ג. רק כשאת שואלת.
ד. לפעמים.

14. הזמנתם את הבוס של בעלך ואשתו לארוחת ערב אליי־כם —

א. בעלך משבח אותך על הארוחה ה־מוצלחת ועוזר לפנות את השולחן.
ב. משאיר לך את כל העבודה והולך לישון במצפון שקט.
ג. אומר שהצלחות יכולות לחכות עד מחר.
ד. עוזר לך לרחוץ את הכלים ולגמור את כל העבודה.

טבלת הדירוג

בטבלה הבאה רשומות מספר הנקו־דות שבהן מזכה אותך כל תשובה. סכמי את הנקודות על נייר נפרד.

	א.	ב.	ג.	ד.
.1	1	2	3	0
.2	0	0	3	1
.3	3	1	0	2
.4	3	0	1	2
.5	3	0	3	1
.6	0	2	3	0
.7	3	0	2	1
.8	1	0	0	3
.9	2	1	3	0
.10	1	3	0	2
.11	0	1	3	2
.12	0	1	2	3
.13	3	0	1	2
.14	2	0	1	3

25 עד 42 נקודות:

לא פלא שאת מאושרת. בעלך אוהב מבין ומעריך אותך בצורה לא רגילה. ל־עולם לא תשתעממי איתו. הוא נהדר היום כמו ביום שנישאתם. ייתכן שאפילו השתפר עם השנים! את ברת־מזל מאין כמוך.

15 עד 25 נקודות:

את אוהבת עדיין את בעלך, אבל אינך יכולה להימנע מההרגשה שהוא יכול היה להרשות לעצמו להתאמץ קצת, מדי פעם, ולהיות יותר נחמד. הוא שחה עדיין את אהבתך, אבל צריך להזכיר לו לפעמים ש־הוא די בר־מזל לתפוס אחת כמוך. אולי איזה פלירט קטן ותמים — כדי לעורר את גחלת האהבה, הרוחשת אצלו שם כמו־סה מתחת למיטען האפרוריות של חיי היומיום?

פחות מ־15 נקודות

הכי טוב יהיה לשבת ולשוחח איתו — אבל מלב אל לב. הוא אינו יותר האיש שלו נישאת ושאותו אהבת — וזו עובדה! הוא נהפך פשוט לאגואיסט קטן, ושוכח שגם את שם חיה לצידו. רע.

בינג ליניאל

שגעונות ה־70

הכל מדברים על שנות ה־70, מספרים לנו על הצפוי בהן, עושים כנסים, מקימים אפילו מיקצוע מיוחד לשם כך — עתידולוגיה. אך למרות כל זאת, קשה להבין מה הם רוצים, ואיך נחיה בעשור הבא.

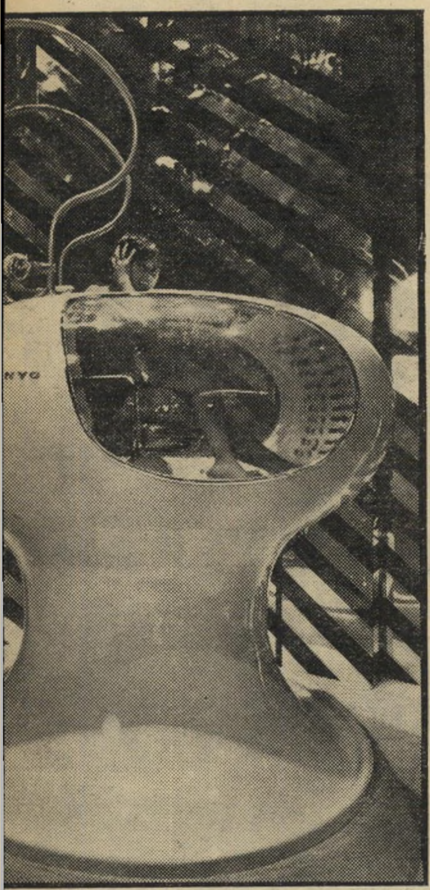

האמבטיה האלקטרונית

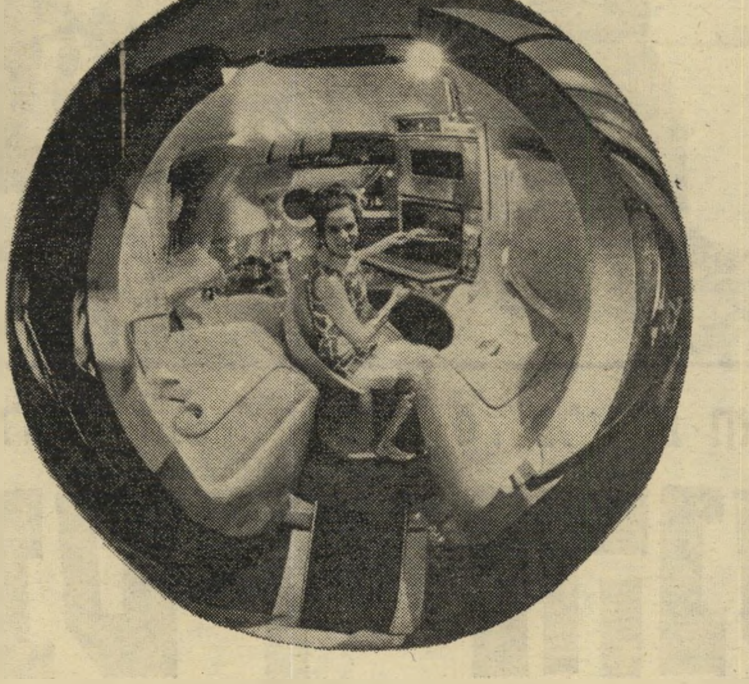

מיטבח המחשבים

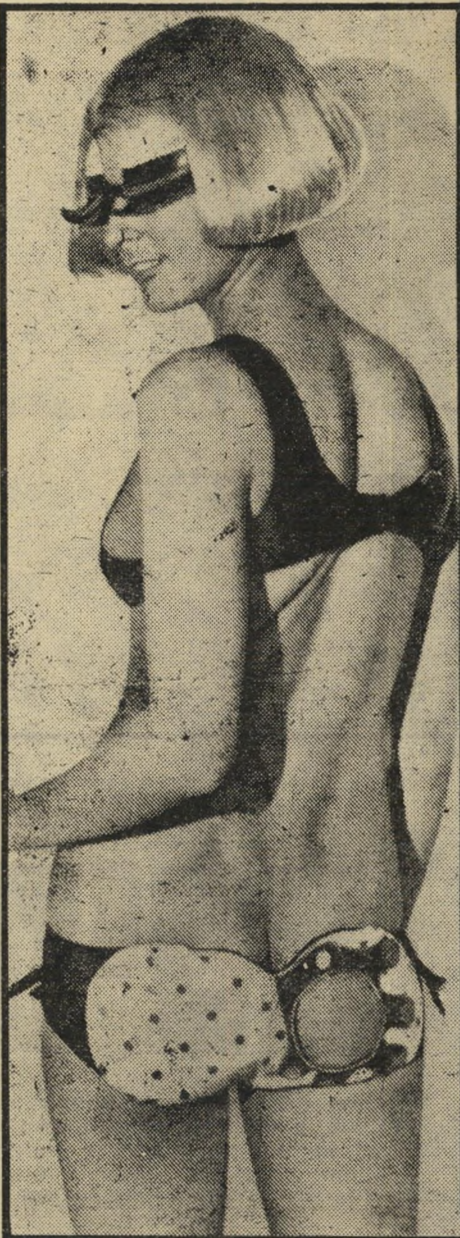

איך נחיה — לא בספירות עליונות של עתיד גרעיני וטיסות לחלל — אלא את חיי היום־יום שלנו, בבית, במיטבח, ברחוב.

שלוש התמונות בעמוד זה מיישמות את העיקרון כי טוב מראה עיניים ממישמע אוזניים, מצביעות לפנייך למה תוכלי לצפות בשנים הקרובות.

בגד היום האוורירי בתמונה מימין הוא פרי יצירתו של אופנאי־הצמרת הצרפתי קוראג׳, ככל שהיחס אל המין והעירום ייהפך טבעי ונינוח יותר, כן ירבו האיזורים החשופים בבגדי־הים — כבבגדים אחרים. כיום צריכה נערה עדיין אומץ רב להופיע כך על שפת־הים. בעוד שנתיים — יהיה זה מראה מקובל.

★ ★ ★

בתמונה למעלה מודגם מיטבח העתיד, המופעל על־ידי מחשבים אלקטרוניים ביתיים, שיהיו קשורים למחשבים מרכזיים. מיטבח זה מוצג כבר היום באקספו 70׳ בטוקיו. עקרת־הבית שבו בדגימה כיצד מכיסאה הנוח במרכז, היא מפעילה את מירכות הבישול, החימום, הניקוי, מיזוג־האוויר והטלוויזיה הפנימית.

בתמונה משמאל נראית האמבטיה האלקטרונית, המוצגת גם היא באקספו 70׳: את נכנסת לתוך הסיר הגדול הלזה, זוכה בו לאמבטיה, מרחץ זיעה ו/או אדים, עיסוי, ניקוי העור — והכל כמובן לקול מוסיקה כבקשתך.

שגעונות נעימים למדי, ניתן לומר.

המיפלצות שלי

טוב הכלב החי מהכלב המת

ביום שני קמנו כולנו בחמש בבוקר ללוות את אבינו לשדה־התעופה. הילדים היו נרגשים, אני ניסיתי לא להראות שאני קצת מתוחה, („מדוע אתה מוכרח לטוס? אתה לא יכול להגיע ללונדון דרך־הים? אז יקח עוד שבוע, מה יש?״ „אוהו, ניצה, אולי תפסיקי לנדנד?״ פלא שהילדים חצופים, כשהם שומעים את אביהם מדבר כך אל אימם?).

היחידי שנראה שליו היה בעלי. אפשר לחשוב שהוא טס כל יום. האמת היא שזאת הפעם הראשונה שהוא יוצא בכלל לחו״ל מאז שהתחתנו.

★ ★ ★

כשהמטוס נהפך לנקודה קטנה בשמיים ואחר־כך נעלם בכלל, חזרנו למכונית שקטים. גם נשארנו שקטים כל הנסיעה. אפילו דנה ורוני הפסיקו את התעללותן באחיהן הבכור, שנמשכה כבר נון־סטופ שלושה ימים, מאז שהוא בטעות הודה בפניהן שהוא קיבל **לא מספיק** בבחינה בהנדסה.

גם בבית הרגשנו כולנו בחסרונו של אבא. בערב, כשהילדים נכנסו למיטות, הבטחתי להם שמחר בבוקר הם כבר יתרגלו. „אתם יודעים,״ הסתכלתי בשעון, „אבא הגיע מזמן לאנגליה, ובטח שלח לנו כבר מיברק.״ יכולתי לראות שהרעיון מוצא־חן בעיניהם.

★ ★ ★

באחד הלילות התעוררתי לגלות את דנה ליד מיטתי כשהיא בוכה בשקט:

„הוא מת, הוא מת, אמא,״ התייפחה ברגע שפתחתי את עיני.

„מה פתאום, ילדה?״ מיהרתי לחבק אותה. „הוא רק טס באווירון לכמה ימים ויחזור בריא ושלם. אין לך מה לדאוג. בטח רק חלמת חלום מבהיל, נכון?״

„לא אבא, אמא. **ליוס** מת.״

ליוס הוא הכלב שלנו.

אחרי שהתגברתי על היצר העז, הראשוני, הפרימיטיבי, הבלתי־ניתן־להתגרות, להפליק לה סטירת־לחי מצלצלת בגלל התקפת הלב שהיא גרמה לי, הלכנו יחד לראות מה קרה **לליוס**. הוצאתי עליו את כל הפחד והכעס שהיו בלבי, וכיבדתי אותו בבעיטה טובה. המת התעורר לתחייה אחת־שתיים, ומבעד לענן דמעותיה של הילדה זרחה לפתע קשת של חיוך מאושר, למראה שובו של אהוב־נפשה לארץ החיים.

„איזה מת על ראשך?״ זה מת זה?״ הוצאתי עליה את חמתי.

★ ★ ★

מה התברר? הילדה התעוררה באמצע הלילה צמאה וקמה למטבח לשתות. בדרך היא עברה ליד **ליוס** הישן, וחרדה אחזה אותה לפתע שאולי הוא מת. מחשבה די מובנת, בהקשר לטיסתו של אביה בבוקר. שלא לדבר על זה **שליוס** באמת נראה כמו מת כשהוא ישן, עם פרוותו המדובללת.

מה עשתה הקטנה? הלכה והביאה פנס־כיס, והאירה לתוך עיניו של הכלב, לראות אם הוא חי. ראיתם פעם עיניים של כלב שמאירים לתוכן בלילה, כשהוא ישן, בפנס כיס? נו, וזה שיכנע אותה שהכלב מת.

שכה אחיה, אם הכלב הדבילי הזה יעשה עוד פעם חוכמה כזאת, הוא באמת יהיה מת אצלי.

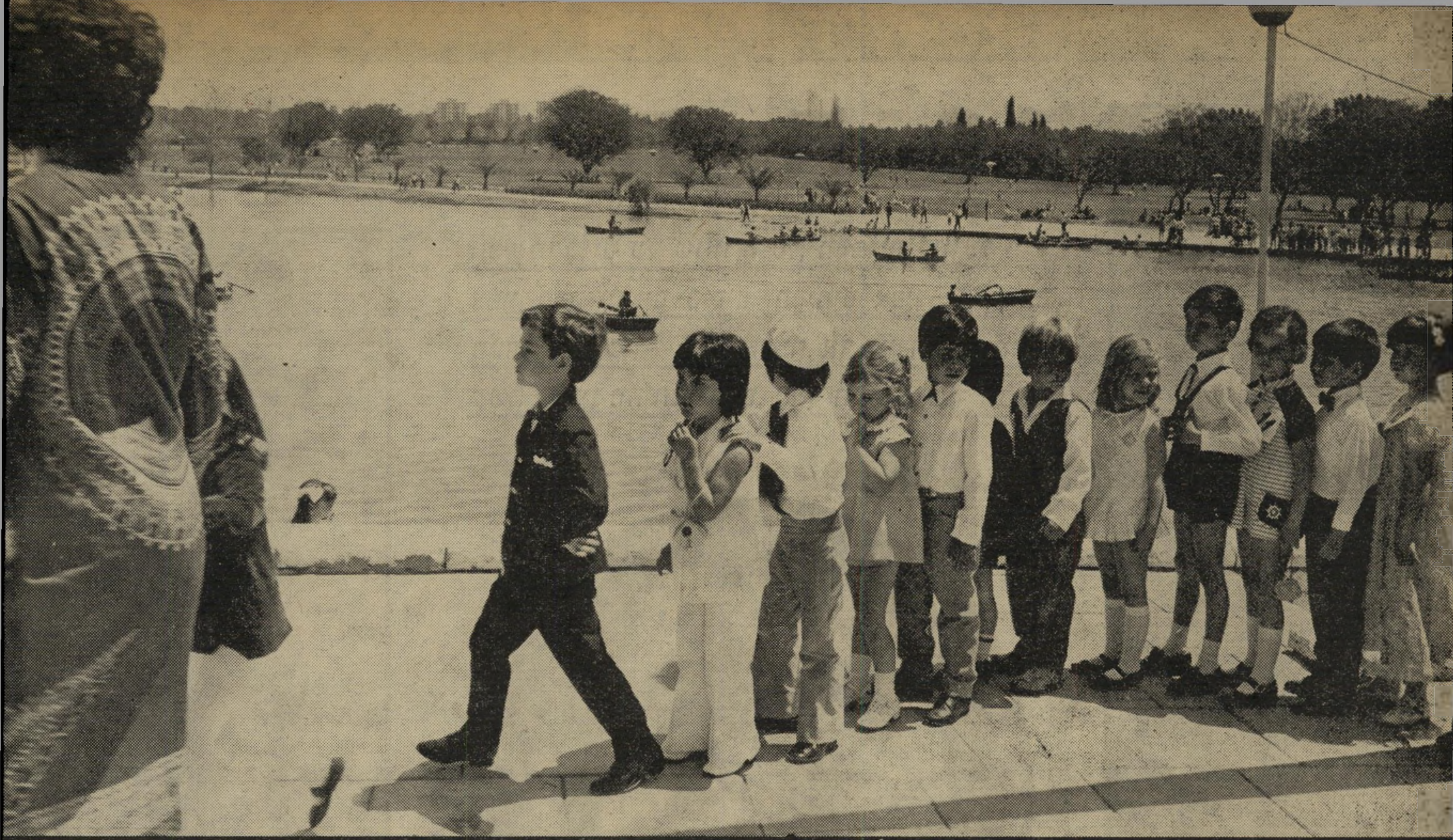

13 המועמדים הסופיים לתואר הנסיך והנסיכה 70 על רקע האגם בפארק ברמת-גן

יחי הנסיך והנסיכה

הַחידה, שלא נפתרה בתום התחרות הראשונה „הנסיך והנסיכה" אשתקד — נשארה חידה גם בתום התחרות השנייה, שהתקיימה בבוקר יום החמישי האחרון בפארק הלאומי ברמת־גן. חידה זו תישאר לא פתורה גם בתחרויות הבאות.

החידה היא — מי מתרגש יותר: המתחרים בני השלוש עד שש — או הוריהם.

יוצא מן הכלל אחד, השנה, היה גבר בן חמש מבאר־שבע — עודד טובי, שאכן זכה לבסוף בתואר הנסיך. הוא אכל בתיאבון מעוגתו, הודיע שהוא מתכוון לשיר שני שירים כשיעלה על הבמה להציג את מועמדותו. כשהוסבר לו שמותר לו לשיר רק שיר יחיד, ענה בשלווה: „כשישמעו אותי, יתנו לי לשיר גם את השיר השני."

הפעם היחידה ששלוותו של עודד נפגמה והוא התרגש, היתה כאשר, לאחר הכתרתו, שר למענו — במיוחד למענו — גדי יגיל, את „זוהי יפו, ילדה, זוהי יפו."

כוכבים לאור היום

התוכנית המגוונת כללה, בין היתר, הופעת בכורה ארצית של הקירקס הישראלי. בתמונה מימין: הליצן וימפי מרתק את מאות הילדים. ג'ודי ואודי (בתמונה במרכז), זכו למחיאות כפיים סוערות ולהתפעלות אין קץ מצד הילדים, שזכו סוף־סוף לראותם בחיים, לא רק מעל מסך הטלוויזיה. ואילו גדי יגיל (בתמונה משמאל, ברגע הכתרת הנסיכה) שהוזמן, להכתרה בלבד, נסחף בהתלהבות הפספוסים, השתתף באופן פעיל ברימום מצב הרוח.

★ בפרס הגדול זכו רק
★ שני ילדים - אולם נשף
★ הבחירה העליז היה
★ מסיבת חג ענקית לאלפים נוספים

הנסיך מבאר-שבע

הנסיך של ישראל לשנת 1970, עודד טובי בן החמש, משיב לשאלותיה של דליה פרידלנד, אשר הינחתה את המופע, ללא תמורה כלשהי, וכבשה את לב הקהל בהופעתה החיננית.

הנסיכה מאשקלון

אפרת טל בת החמש, כחולת העיניים ושחורת השיער, הנסיכה של ישראל לשנת 1970, מוכתרת בכתר הנסיכות — אשר הוכן במיוחד על־ידי חברת **עלית** והעשוי כולו טבלאות שוקולד.

המעמד המלכותי

הרגע הגדול — הנסיך והנסיכה מוכתרים בכתרי השוקולד שלהם, אוחזים בידיהם את מגילות הקלף המזכות אותם בשתיית בירה **אביר** חינם שנה תמימה. השופטים, מימין לשמאל — עודד באומן, לאה תשבי, שרה קריניצי, חיה פלד, מיכאל בר־נתן. שופט נוסף, אשר אינו מופיע בתמונה הוא חבר־הכנסת שלום כהן.

קהל 3,000 הילדים והמבוגרים שנכח בתחרות נהנה מהתוכנית, ממזג־האוויר הנהדר, ומהאווירה הכללית של קרניבאל ששררה בנשף הבחירה — אולי לא פחות מאשר מעצם התחרות.

הפתעה בין הילדים עוררה אורית כרמוש, כאשר סיפרה שאין להם בבית טלוויזיה: „אז איך היא רואה ,אליק בליק בום'?" תמהה ג'ינג'ית קטנה בקהל בקול רם.

הניחושים בקהל גברו והלכו, ככל שהאריכו השופטים בהתייעצויותיהם. הפעם היה הרכב השופטים מגוון במיוחד: שרה קריניצי, אלמנת אברהם קריניצי ז"ל, שרה פלד, אשת ראש עיריית רמת־גן, ד"ר ישראל פלד, לאה תשבי, מנהלת מדור גני הילדים בעיריית רמת־גן, מיכאל בר־נתן, נציג חברת „אביר", עודד באומן, נציג חברת „עלית" וח"כ שלום כהן.

אולם כאשר בחרו השופטים, בתום התחרות, את עודד טובי כנסיך ואת אפרת טל המקסימה (עיניים כחולות, שיער שחור) כנסיכה, פג המתח, ונשארו רק חוויות הבידור. נראה היה שהבחירה מתקבלת על לב כולם — גם על לב המאוכזבים הקטנים, שלא זכו בכתר. כאילו הידהדו עדיין באוזניהם דברי ד"ר ישראל פלד, ראש עיריית רמת־גן:

„כל ילדינו חמודים, וכולם נסיכים ונסיכות.

„גם אלה שלא נבחרו."

הורוסקופ

[...]סיך עם בני־משפח־
[...] עשויים להעסיק
[...]תך עד מעל לראש.
[...]ת מתרכזת אך ורק
[...]לדיך, אינך שמה לב
[...]ראש המשפחה. הפ־
[...]עה נעימה צפויה לך
[...]אמצע השבוע. אל
[...]גזים בהשקעות ל־
[...]וח ארוך. אם תעשה
[...]ך אתה עלול לאבד ברגע אחד הזדמ־
[...]ת שלא תשוב משך שנה או יותר.

★ ★ ★

בנימוס, באלגנטיות ובשקט, את מסוגלת בהחלט למרר את החיים לאלה הסובבים אותך. מוטב שלא תעשי זאת דווקא השבוע. קחי את בני משפחתך וצאו לטיול בחיק הטבע. תוכניותיך יזכו להגשמה מלאה אם רק תשמור[...]ל קור רוחך בשעת התרגשות. אל תסתבך [...]אהבה קלה ומטורפת, אינך בנוי לכך.

★ ★ ★

[...]שבוע התרכז עד
[...]מה שאפשר בעבו־
[...]תך. בעוד שבוע־שבו־
[...]יים תוכל לעבור ל־
[...]עשים. השתדל לתקן
[...]קשרים שניתקת. הת־
[...]כז בסילוק חובות
[...]טנים ומטרידים וס־
[...]ק כל מיכשול מה־
[...]רך. עשה הכל בכו־
[...]ות עצמך ואל תהיה תלוי ברצונות של
[...]חרים. צפוי לך רומן עם בן מזל קשת.

בתחילת השבוע שב בשקט. השתדל לצבור מנוחה. בשבוע הבא תזדקק לכל כוחותיך הפיזיים והנפשיים. גם לך, סרטנית, כדאי השבוע להפסיק להתאמץ. בין כה וכה לא תראי עמל בטירחתך. יחד עם זאת כדאי לכם, סרטנים, [...]התחיל לחסוך לשעת מצוקה. לעומת הב־ [...]ורות הרעות עתידכם צופן בחובו אושר.

★ ★ ★

[...]שבוע זה הזמן של־
[...]ם לשאוג, אריות.
[...]שתדלו להתבסס ב־
[...]מקום עבודתכם, הר־
[...]ו בפעילות והרחיבו
[...]ת תחומי התעניינות־
[...]ם. עמלכם לא יהיה
[...]שווא. אתם תקצרו
[...]ת הפירות. נסיעה
[...]ותה אתה מתכנן
[...]מן רב, תתבצע סוף־סוף השבוע. הפ־
[...]עה לא נורמלית, תגרום לך נחת.

★ ★ ★

אהבת חייך מגיעה. קבלי אותו בזרועות פתוחות. הוא בשבילך. איתו תמשיכי לחיות חיים מאושרים. חבריך למקום העבודה מנסים לנצל את כישלונך. הילחם בהם. אל תוותר. הרי בסופו של דבר אתה הוא החזק ולא הם. התייחס ב[...]תאפקות לבני משפחתך ואל תיגרר לפרו־ [...]קציות. השתדל להרבות במסעות ובטיולים.

אתם נמצאים על פרשת דרכים. השתדלו לשקול היטב את הצעד אותו אתם עומדים לנקוט. טעות קלה תהיה גורלית. היזהרו. לך, בת מאזניים, מצפות בשבוע זה כמה היתקלויות לא נעימות. אם תדעי איך לטפל במקור הרע, תיחלצי מכל אי־נעימות. אבל אם תנהגי בפזיזות, המצב ילך ויחמיר עד לסיום הטראגי. ועוד פעם — היזהרי! במישור הפיננסי מצבך השבוע לא מזהיר ביותר. אם לפניך עיסקה כלשהי, חשוב היטב לפני שאתה נכנס לתוכה.

★ ★ ★

הרושם הוא זה שהשבוע שלכם עקרבים. עד כמה שאפשר לראות מצפות לכם הפתעות נעימות ביותר. בכל השטחים. קבלו אותן בזרועות פתוחות והשתדלו לנצלן עד הסוף. אבל זה לא אומר שאתם צריכים לקפוץ מעורכם. התחלקו בטוב לו זכיתם עם אנשים קרובים אליכם. לך, עקרבה, מצפה השבוע הצלחה לא־נורמלית בחיי האהבה. נצליה. לא כל פעם מזדמן מזל כזה.

★ ★ ★

שבוע שיגרתי ואפור. הוא יימשך כך הרבה זמן. עליכם להישמר לא לעבור את הגבול ולהפקיד את עתידכם ביד הגורל. תקופת הפרידה שלך מאדם קרוב אליך תימשך מעבר למצופה, אבל בסופו של דבר הוא ישוב אליך. קבלי אותו כמו שהוא והשלימי עם גורלך. את לא הצליחו בשום פנים ואופן לשנות אותו ורק תזיקי בכך. הקנייה הגדולה אותה תיכננת זה זמן רב, תידחה פעם נוספת. לבשי בגדים רועשים.

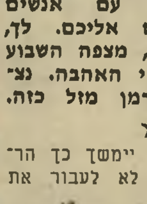

★ ★ ★

אם יהיו לך הפתעות השבוע, הן יהיו כולן טובות. הממונים עליך תולים בך תקוות — אל תאכזב אותם. השתדל להוכיח את אחריותך ואת כשרונותיך. הדבר לא ייעלם מעיניהם. ההשפעות המרגיזות הלוחצות עליך השבוע עשויות לפוג — אם רק תחזיק מעמד. צא בסוף השבוע לטיול באוויר החופשי. יש להיזהר מהצטננות. אתה מאוהב — ואם תתמיד באהבתך, אתה בדרך לאושר.

★ ★ ★

אכזבה ניכרת תגרום לך ידידות עם אדם שהיכרת מזמן. בלה את סוף השבוע בחוג המשפחה. רסן את יצריך, והפנה את מירצך לשיגרות בונות וברוכות. ההשפעות המרגיזות, הלוחצות עליך השבוע, עשויות לפוג אם רק לא תשקיעי עצמך במלחמות בטחנות־רוח. אינך יכול לתקן את העולם, זהו טיבם של החיים. ואין מה לעשות נגד זה. היה אדיב בעבודה והיה נכון לוויתורים, כי זה אך ורק לטובתך.

★ ★ ★

הישמרי ביחסייך האינטימיים עימו, אם אינך נשואה לו ואם לא תיכננתם חיי־משפחה לעתיד. הוא אוהבך בכנות. השתדלי להיות מבינה ולהתאזר בסבלנות, כי בסופו של דבר זה ישתלם לך. השבוע תוכלי ליהנות יותר בעזרת חושייך. האזנה למוסיקה טובה וביקור בתערוכות יופיעו לפניך במימד חדש. העצות שמציעה לך חברתך הקרובה ביותר נאמרת בכנות. אתה דג, תיזהר בנסיעות ארוכות.

מכתבים לרותי

אהבה, שנאה...

אתן מוכרחות, פשוט, לשמוע את זה:

„לכל הנמרות שחושבות שהן מושלמות. ובמיוחד לאלו שיודעות שאי אפשר להיות ,מושלמת׳. ושכל זה אינו מפריע להן לאהוב יום, טבע, הפלגות וטיולים... וגם את חווה אלברשטיין...

אוהבות את החיים, ושונאות צבא, משטר ומיליטריזם בכלל. ויחד עם זאת מוכנות להכיר או להתכתב עם חייל קרבי המשרת לחוף הים הכי מקסים בעולם... פרט קטן וחשוב, הן צריכות להיות בנות 19 ומטה אבל בבקשה לא יותר מדי ,ומטה׳. לאלו שתשלחנה תמונה — תשובה דומה...״

לא איכפת לי לומר לכן של־39/70 קוראים רמי.

★ ★ ★

לאהוב בצבעים

קודם כל אני רוצה להסביר ש־40/70 הוא צנחן. אבל לא סתם צנחן, אלא צנחן עם עיניים כחולות ושערות שטניות. קצת דמיון, ואתן כבר רואות אותו בצבעי אדום־כחול־צהוב, עם הכומתה כמובן.

אבל למה הוא מעוניין רק בבנות עם עיניים תכולות? זה אני לא הצלחתי להבין. בטח בכדי לחבוש להן את אותה כומתה מפורסמת, כשהוא חוזר הביתה מהצבא.

★ ★ ★

בין המינים

מזל טוב. ל־41/70 מלאו כבר 28 שנים.

ואני מוכרחה להזהיר אותך מראש שהוא יכתוב לך מילים כמו: „...התקופה שעברתי בה הרבה, בבית־הספר שנקרא החיים...״ או „...הרי נאמר שהחיים מלמדים את האדם...״ וכהנה וכהנה דברים מסוג זה.

חוץ מזה הוא היה עד לפני זמן קצר בן מושבה נידחת, והיום, בהיותו בעיר, משעמם לו נורא. (איפה נשמע דבר כזה?).

כן, הוא נימנה על הגזע החזק, הגבוה והנאה. את הצלתו הוא מחפש בדמות המין החלש, לאו דווקא יפה, אף לא גבוה, אך בין הגילים 20—25.

מעט המכיל את המרובה, הייתי אומרת.

★ ★ ★

כן או לא?

מעניין אותי רק למה התכוונו 41/70, בני ה־23 וה־22 בציינם: „אנחנו בחורים נחמדים שאוהבים לבלות, ואשר הרוח הצעירה המפעמת בנו דורשת את ביטויה,״ האם התבטאות הנפש באה לידי גילוי בהכרת נשים בגיל 35—40?

זה אולי לא יפה כל כך לומר, אבל לא איכפת לי אם הם יצליחו או לא.

★ ★ ★

„התבונה הטהורה״

אני נאלמת דום, לנוכח כחול עטו של הירושלמי הלז:

„לו תהי אי־בזה אי־מי /
אשר בחינניות לבבה /
אדלג, אחלוף, מעל־ומעבר לחומת /
הבדידות, השעמום, הריקנות; /
כי לא רעם פלאי־צליליו של בטהובן /
ימלא חלל הריקנות, /
לא להט רישפי־חרוזיו של שקספיר /
יכרכר מפץ חומת הבדידות, /
לא זיקת־מעוף „התבונה הטהורה״ של
קאנט /
יאלום תיקתוק השעמום.
„את באשר את שם, ותקיעת קרן־יער /
אז שאגת לביא ממכורתו קטעה את /
ד׳ אמות מחשבותייך, היגלי ואמצי /
מילותייך אלי־מחבואי.״

אני מרשה לעצמי לנחש שאם תדעי לספר ל־42/70 על מרקוזה, תבוא לו הגאולה.

★ ★ ★

כן/לא איכפת לו

לא איכפת לו שאת מכוערת. לא איכפת לו גם אם אין לך מיליארד לירות בבנק.

כנראה שהוא מסתפק עדיין במיליון הראשון שלך.

אבל כן איכפת לו מהסקס־עוצר־הנשימה שלך, הזהה בדיוק לזה של שכנתו הנשואה. מחריד ממש! החמדנות הזו!!!

כן איכפת לו שלא־תהיי־בת־יותר־מ־29־שנים. כן איכפת לו האנטי־דתיות־המוחלטת שלך. ואיכפת לו מאד „ראשך הפתוח״ לכל הכיוונים!!!

עיקר שכחתי: ל־43/70 יש אופניים.

★ ★ ★

חורפים

עוד מכתב אחד כזה ואני מתחילה לגמגם. תראו מה הכינה לכם 44/70:

„עופות (נציים מאד) צייצו לי את מעללייך הטובים — להם. ואני עפה להצטרף

חבל שחידון הצילומים של „העולם הזה״ נגמר. מתתי להכניס שם את התמונה הזאת ואחת למאה שלא הייתם מנחשים לעולם מי זאת. הגברת השמנמונת שבתמונה אינה אלא — לא, אל תתעלפו! — דיאנה דורס, מי שהיתה עוד לפני עשר שנים פצצת־המין של הקולנוע הבריטי, אם אתם זוכרים. למי שלא זוכר אז: מה שמרלין מונרו היתה לבריטים וב.ב. לצרפתים, היתה דיאנה לאנגלים. עכשיו, בגיל 38, היא החליטה שמידותיה הטובות אינן צריכות להפריע לה לחזור אל הבד. אם לא בתור פצצת מין אז בתור פצצה סתם. היא תעשה זאת בקומדיה „אחרי שלושה חודשים״.

לחלקת התקוות שלך — מקווה לפריזה מתאימה.

„הרצפט: פרשת גופי — רחב. דופן חיצונית סלקטיבית. צמחיה שדופה מתלתלת לכתפיו. מבעי פרצופי — אינם ניתנים להאמר כאן במבעיו הרבים (רמזורים). תוכי — חורף תמיד.

„בקשת רצון היותו — חצוב חזק. נשוב רוחות אחרות מאלה הנושבות לידינו בפשרה חמימה. אוהבת את הארץ הזאת לנדוד בה. להחיות את אדמותיה לחיות בהן. וחורף תמיד כמובן, כמזבן.״

אין צורך לספר ש־44/70 היא בת ירושלים, זו שחוברה־לה־יחדיו.

אז אצל מי נדלק האיתות?

★ ★ ★

למכירה

מה שאתן אוהבות:

אחד הקולגים שלי. ממוספר כ־45/70. לו זקנקן, 24 שנים, שפע של בדיחות דעת, מיקטרת וחסרון־כיס כרוני.

רוצה לקנות?

במדינה

(המשך מעמוד 25)

מדוע נזעמו לפתע אנשי המפד״ל באשקלון נגד רב העיר?

הסיבה לכך קשורה במנהל בית־הספר הדתי במקום, חיים ברץ, שהואשם בעשיית מעשה מגונה באחת מתלמידות בית־הספר. אבל ברץ הוא מפעילי המפד״ל, ואילו וולנר אינו כזה. כאשר התארגנו הורי תלמידי בית־הספר הדתי כדי להגן על המנהל. היה זה רב העיר ששלח מכתבים למשרד החינוך, למשרד הדתות ולראש־העיר, תבע לסלק את ברץ מעבודתו עד שלא תוכח חפותו.

הרב וולנר

לדעת אנשי המפד״ל עשה זאת וולנר משום שיו״ר המועצה הדתית סרב להיכנע לדרישותיו למנות את בני משפחתו למשרות רבניות בעיר ללא מכרזים. אולם תושבי העיר, שאינם נמנים על אנשי המפד״ל, התיחסו בהסתייגות להאשמות אלה.

הרב וולנר עצמו לא התרגש נוכח מסע ההדחה שמנהלת נגדו המפד״ל. „אין אני שש לריב ומדון,״ אמר, „הבריות הם שישפטו ואני אקבל את הדין.״

דרכי־אדם

עדות החמור

עדיפה

באחד הלילות לפני שבועיים יצא אלברט כהן, תושב המושב מצליח שליד לוד, אל העיר לוד כשעגלתו עמוסה ירקות לעייפה. למחרת עמד להיערך בלוד יום השוק, ואלברט רצה להקדים ולתפוס מקום טוב לדוכן הירקות שלו.

אותו לילה, כמה שעות אחרי יציאתו לכיוון השוק של לוד, הופיעה המשטרה בביתו של אלברט כהן. אחרי שלא מצאו אותו בבית הזמינו אותו לבוא ולהתיצב במשטרה. למחרת עשה אלברט כפי המצווה עליו. עוד בטרם ידע מה רוצה ממנו המשטרה הוכנס לחדר החקירות, נלקחה ממנו טביעת אצבעות והוא הואשם בגניבת כבלי־נחושת.

מסתבר כי המשטרה מצאה בעגלתו השניה, אשר נותרה במושב כאשר יצא לשוק, כבלי נחושת גנובים. בשדה מצאו החוקרים את עקבות חמורו של אלברט.

„אונס כשהייתי קטן!". אלברט כהן נשבע באלוהים, ברבי שמעון בר־יוחאי וברבי מאיר בעל הנס, שאין לו כל קשר לנחושת שנמצאה בעגלתו. לטענתו יכול

חשוד אלברט כהן
למה מאמינים לחמור?

היה כל אחד לקחת בהעדרו את עגלתו השניה, שנותרה במושב, ולהעביר בה כבלי־נחושת גנובים.

אבל בידי החוקרים היתה עדות משכנעת: עקבות חמורו של אלברט.

„איך זה?״ תמה אלברט, „אתם מאמינים לחמור ולי לא?״

השופט ציווה לעצור את אלברט לשבעה ימים.

„אינני אשם,״ ניסה אלברט לטעון, „אין לי כל תיק במשטרה.״

„ומה עם ענין האונס?״

„זה קרה לפני שמונה שנים ובאמת לא נחשב. אז הייתי קטן. חוץ מזה יצאתי ללא משפט, כי גם אז לא אני עשיתי את זה.״

נסתיימה תקופה במוסיקת ה„פופ״:

„החיפושיות״ – סוף!

בשבוע שעבר היתה לונדון כמרקחה. עם בוקר הופיע הדיילי מירור כשכותרת עבה מתנוססת על עמודו הראשון: „פול מקרתני יפרוש היום מהחיפושיות.״ מיד עם צאת העיתון לאור, החלו אלפי אנשים לזרום לעבר בית חברת התפוח שברחוב סאוויל. המצור הסתיים בשעה 2 בצהרים כשמנהל החברה אלן קליין כינס מסיבת עיתונאים והקריא בפניהם הודעה מודפסת שנשלחה אליו על ידי פול מקרתני. וזו לשון ההודעה: „בעקבות חילוקי דיעות מוסיקליים שנתגלעו ביני לבין ג׳ון לנון, ובעקבות חוסר היכולת להתגבר על הריקבון הכלכלי שפשה בחברת התפוח, אני מודיע בזאת על סיום עבודתי בלהקת החיפושיות ועל חיסול עסקי חברת התפוח. מעתה ואילך אראה את עצמי חופשי לפעול ככל העולה על רוחי, ולא אקיים יותר שום מגע עם שאר חברי הלהקה״.

הודעה זו, שפירושה המעשי הוא התפרקות החיפושיות, האפילה על כל אירועי סוף השבוע בבריטניה, ואפילו על משחק גמר הגביע בכדורגל שנערך למחרת. קשה היה למצוא אנגלי טוב אחד שההודעה לא הכתה אותו בתדהמה ומילאה את לבו בצער, וזאת למרות שהשמועות על קיצה הקרוב של להקת החיפושיות ריחפו באוויר כבר כחודש ימים.

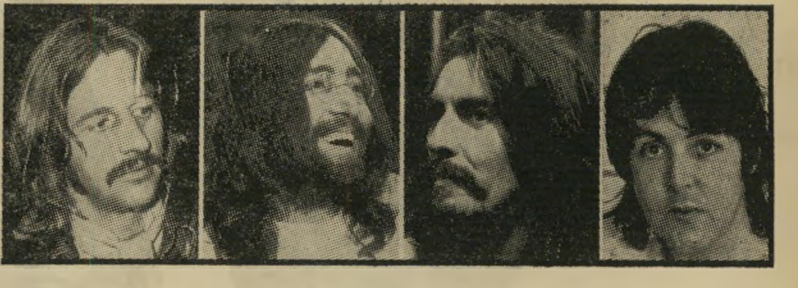

„החיפושיות

את פרישתו הסנסציונית של פול מקרתני מהחיפושיות ליוו שני מאורעות שקרבו את הקץ. יומיים לפני הפרישה העמיד פול מקרתני למכירה את מניותיו בחברת התפוח, והקים חברה חדשה ושמה הפקות מקרתני בע״מ. בשבוע האחרון שלפני הפרישה נסתיימה הדפסתו של תקליט הסולו הראשון של פול, הנקרא בפשטות מקרתני, ועליו 14 פזמונים שאת כולם חיבר פול בעצמו. פרט מעניין: את הרקע המוסיקלי ערך פול מקרתני בעצמו, שניגן על גיטרות, אורגן ותופים, ובישל לאחר מכן את ההקלטות באולפנות הפרטי, אותו הקים בתוך ביתו.

ומה היתה תגובתו של ג׳ון לנון לכל הפרשה? אמר לנון: „פול מקרתני מקשקש סתם שטויות. הוא לא פרש בכלל מהלהקה. אני פיטרתי אותו מהלהקה לאחר שהסתגרותו בביתו, והוצאת תקליט הסולו שלו לא מצאו חן בעיני.״

חתונת הצ׳רצ׳יל

כאילו לא הספיקה הצהרתו המדהימה של **פול מקרתני**, בדבר פרישתו מ־החיפושיות, יצא יום אחד לאחר מכן **פיטר גרין**, מנהיג להקת הבלוז המצליחה ביותר בבריטניה פליטווד מאק, בהצהרה לא פחות סנסציונית בדבר פרישתו מהלהקה. לדבריו, המוסיקה של הלהקה נמאסה עליו ובדעתו להקים להקת קצב חדשה. השבוע השחור של חובבי הפזמונים באנגליה נסתיים בהתפרקותה המרעישה של להקת ספוקי תות, אחת מלהקות הצמרת של מוסיקת המחתרת. שמועות שהחלו לפרוח השבוע מרמזות אף על התפרקותה הקרובה של להקת היפים. מה אוכל את להקות הקצב האנגליות?

●●● לאחר הבחינות הראשונות שנערכו למועמדי המחזמר שיער, כמעט ברור שלתפקידים הראשיים יבחרו הזמר **דני בן־ישראל** והזמרת **מיכל פרס**, שהופיעו זה לצד זו במחזמר המלך ואני. מועמדים רציניים למנהיגי חבורת ההיפים המשתתפת במחזמר הם שלושת חברי להקת הקצב השוקולדה, שהבמאי **פטריק גארלנד** התרשם ביותר מיכולת הבצוע שלהם ●●● הזמר האנגלי **טוני ברי־רום** שולף הפתעות חדשות לבקרים. הש־

להקת „הצ׳רצ׳ילים״ בחתונת חיים רומנו וגליה כהן

בקול ששון ושמחה, ובמזל טוב, התחתן הצ׳רצ׳יל **חיים רומנו**, עם בחירת לבו העונה לשם **דליה כהן**. שאר הצ׳רצ׳ילים היו מיוצגים בחתונה בהרכב מלא לאחר שהחלימו כליל מפציעות תאונת הדרכים של החודש שעבר. אבל וחפוי ראש הסתובב במקום **מיכאל גבריאלוב**, שנאלץ לקצץ את רעמת שערו בגלל חתך עמוק בראשו. בינתיים התברר ש**רוברט האקסלי** עדיין סובל מתוצאות לוואי של התאונה. הוא הוחש לבית־חולים לפני מספר ימים לנתוח דחוף, לאחר שאיבד את כושר ראייתו בעין אחת. כל המאורעות הללו לא הפריעו לחברי הלהקה לסיים את הקלטת פזמוני סרטו של **אריק איינשטיין**, שבלול, ואת תקליטם מאריך־הנגן.

מצעד הפזמונים של

העולם הזה

מכירת תקליטים בין 20.4.70—26.4.70

תקליטונים

1. (1) **וונוס** — כחול מזעזע (אי.אם.איי.)
2. (3) **השתקפויות חיי** — המרמלדה (פאקס)
3. (2) **להקה נודדת** — תחיית קרידנס קלירווטר (סי.בי.אס.)
4. (4) **שלום קאנדי היפה** — ז׳אן פראנסואה מישל (התקליט־חיפה)
5. (6) **אני גבר** — שיקאגו (סי.בי.אס.)
6. (10) **מה אתה עושה כשאתה קם בבוקר?** — אריק איינשטיין ושלום חנוך (הגר־פונודור)
7. (7) **בלוז קוסמי** — ג׳אניס ג׳ופלין (סי.בי.אס.)
8. (5) **צלצול פעמונים** — הארצ׳יס (אר.סי.איי.)
9. (9) **הוא לא כבד, הוא אחי** — ההוליס (אי.אם.איי.)
10. (־) **רכבת הבוקר** — עוזי והסנוניות (הד־ארצי)

מאריכי-נגן

1. (1) **10/23** — חוזה פליסיאנו (אר.סי.איי.)
2. (5) **היי גלד** — החיפושיות (אי.אם.איי.)
3. (2) **לד צפלין 2** — לד צפלין (אטלנטיק)
4. (4) **פסטיבל סאן־רמו 1970** — (התקליט־חיפה)
5. (8) **איפה את, אהובה?** — יהורם גאון (סי.בי.אס.)
6. (3) **יששתות דמו** — האבנים המתגלגלות (פאקס)
7. (6) **דרך אבי** — החיפושיות (אי.אם.איי.)
8. (9) **ווילי והילדים העניים** — תחיית קרידנס קלירווטר (סי.בי.אס.)
9. (־) **גשר על מים סוערים** — סיימון וגרפונקל (סי.בי.אס.)
10. (7) **פסטיבל סאן רמו 1970** — (סי.בי.אס.)

הקרחת של קובי רכט

אם תפגשו בזקן מטורף, בעל שיער שיבה ארוך, מתרוצץ ברחובות תל־אביב וממלמל משפטים חסרי שחר, אל תמהרו להזמין ניידת של בית־משוגעים. זהו בסך הכל הזמר קובי רכט, המוכר ממצעדי הפזמונים בזכותה של ליידי מקבת, ששימשה כנושא לפזמון המצליח שנשא את שמה, ושהושר בפי קובי. אין זו בדיחה פרטית של קובי רכט, אלא תפקידו החורג מגדר השיגרה במחזמר קרחת.

אין ספק שקובי רכט הצליח להשיג תוך תקופה קצרה יחסית, מה שלא מצליחים זמרים וזמרות ישראליים ותיקים להשיג במשך שנים. שנה וחצי בלבד לאחר שהשתחרר מלהקת פיקוד מרכז, שבה ביצע את הלהיט גבעת התחמושת, קיבל את אחד התפקידים המרכזיים במחזמר הישראלי המקורי קרחת שחובר בכוחות משותפים של הגאונים התורנים בשטח הפזמון הישראלי, הלא הם יהונתן גפן, אלונה טוראל ומישה סגל.

מספר קובי: „למעשה, רציתי תמיד להכנס לעולם התיאטרון ולשלב משחק וזמרה. צעד ראשון בשטח זה עשיתי במסגרת המצומצמת של הקברט הסטירי קטשופ שחובר על ידי חנוך לוין. בהצגה הזו היה קשה להתבטא בשירה בגלל אמצעים

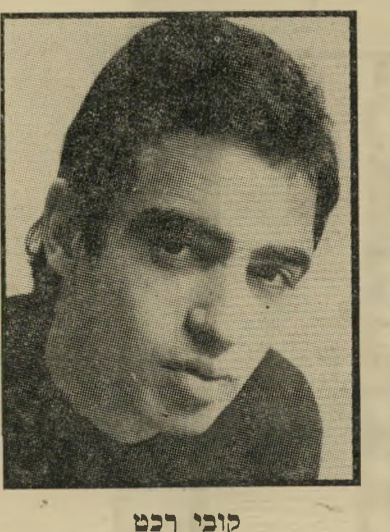

קובי רכט

טכניים לא מספיקים, ונעזרתי רבות בנסיון שרכשתי בהקלטות פזמונים.

אחר כך עברתי לתפקיד הראשי בהצגה לא ביום ולא בלילה, וזו היתה עבורי התמודדות קצרה עם תפקיד רציני, התמודדות שאותה אני מקוה, עברתי בהצלחה. בשלב זה הקלטתי גם מספר פזמונים שסגנונם חורג קצת מגדר הרגיל הן בתוכנם והן בקיצבם. השילוב של משחק רציני וההסתגלות למוסיקה המודרנית, מעניק לי את היידע הדרוש לתפקיד המסובך במחזמר קרחת.

הדמות אותה מגלם קובי רכט בקרחת היא של ד״ר אברהם קש, מדען מטורף שהמציא את אמצעי התקשורת המודרניים ומתכונן להשתלט בעזרתם על כל העולם. מסביר קובי: „התפקיד של דוקטור אברהם קש חורג קצת מהמקובל, בגלל הרעיונות המטורפים שאותם הוא מייצג. התפקיד גובש במשותף על ידי הבמאי ג׳ילברטו טופאנו ועל ידי.״ נראה שקובי רכט נהנה במיוחד מהתפקיד המותאם עליו בצורה יוצאת מהכלל.

בקרחת יש מספר פזמונים שכבר הפכו גלובליים וקיצבם מערבי מודרני, כמו הפזגלובליים וקצבם מערבי מודרני, כמו הפזמונים פר ופרפר ו־איש מזג־האויר. שני הפזמונים מבוצעים על ידי קובי במסגרת תפקידו כדוקטור אברהם קש, ומהיותם קרובים לסגנונו האישי של קובי, מובטחת להם הצלחה מרובה.

כל בדיחות גולדה

● בכנסת מתלחשים כי לאחרונה נחתם הסכם חשאי בין גולדה מאיר לבין המלך חוסיין, לפתרון בעיית עבר־הירדן. חוסיין יתן את הירדן ואילו גולדה תיתן את העבר.

✶

● בשעתו, כאשר הוצע לגולדה מאיר לעברת את שמה מלועזית לעברית ולהיקרא במקום גולדה — זהבה, דחתה הגברת הקשישה את ההצעה בשתי ידיים. „זהבה יש הרבה,” נימקה את סירובה, „גולדה יש רק אחת.”

✶

● אייקה שופיר (סליחה, שייקה אופיר), זה שסובל מפלונטרים בלשון, אתם מכירים אותו — זה שגר בכרדס־פץ, שלמד בפאקס־מיין, בקיצור — אייקה שופיר, היה הפחות מופתע מכולם, כשנודע לו כי מולדה גאיר (ושוב סליחה, גולדה) נבחרה לראשות הממשלה. „זה היה ברור לכל,” הסביר למקורביו, „איך שהיא נולדה ראו עליה שהיא לנדולות גולדה !”

✶

● עם כניסתה לתפקידה החדש כראש־הממשלה הועמדה לרשות גולדה מאיר סוללה שלמה של כתבניות, קצרניות, מזכירות, וסתם פקידות. האנשים של משרד ראש־הממשלה הזדרזו ומצאו להן שם הולם: „גו־גולדה גירלס !”

✶

● אבל ההברקה הגדולה ביותר שייכת בוודאי לאותו שר־ממשלה חדש, שלזכר אותה גברת נועזת מהאגדה, שהקריבה את עצמה למען אזרחי עירה, הציע לשנות את שמה של ראש־הממשלה ל... ליידי גולדיבה.

יצחק פחימה, ז׳בוטינסקי 60, בני־ברק

הקורא פחימה, ששלח את בדיחות גולדה, זוכה בפרס השבועי של 20 ל״י. קוראים מתבקשים לשלוח חומר למדור. מדי שבוע יוענק פרס לאחד המשתתפים, בסך 20 ל״י.

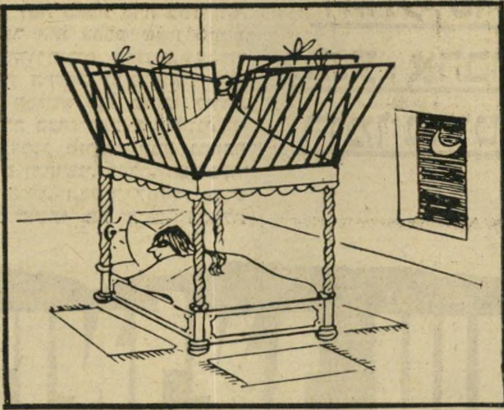

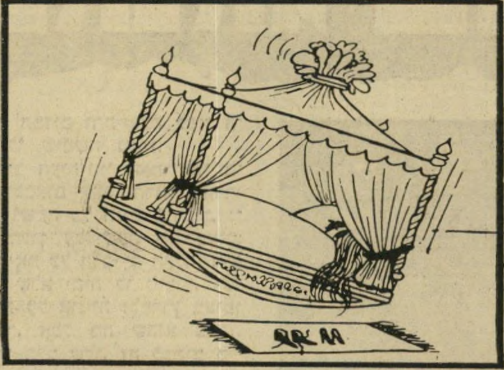

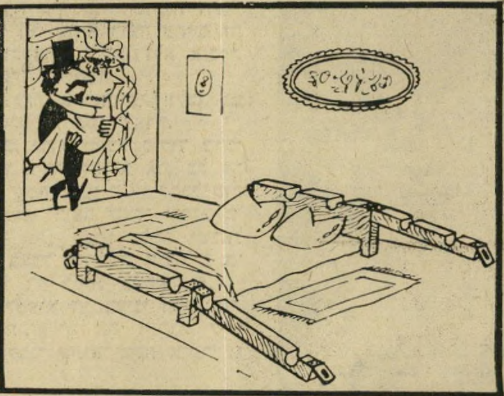

נוסעים למחשבה

● במקום שבעלי תשובה עומדים — הסירחון הוא עצום.

● במקום שבעלי תשוקה עומדים — צדיקים יכולים לעמוד בצד.

● נאה דורש — ונאה מכייף.

● כל הפוזל — במומו פוזל.

● כל ישראל ערבים זה לזה — אבל מי יפרע את השטרות ?

● לשקר אין רגליים — אבל גם עם פרוטזה אפשר להגיע רחוק.

● הבורח מפני הכבוד — עלול לקבל פלאטפוס.

● כל הטורח בערב שבת — עייף בשבת.

● צדיק ורע לו — גם רשע רע לו, אבל הוא לא מתלונן.

● אל תהיה ראש לשועלים וגם לא זנב לאריות — אם אינך רוצה לגמור את הקאריירה שלך בגן־החיות.

יוסף שוורק, רחוב עזרא 14, בני־ברק

✶ ✶ ✶

● גולדמן שאג — מי לא ירק ?

● דע מה שתשיב — בתנאי שזו לא היתה הלוואה.

● על שלושה דברים העולם עומד — על התורה, על העבודה ועל מפלגת העבודה.

● אם אין קמח — אין עוגה.

● יש נאה דורש ויש נאה מקשקש — אך מי בכלל מקיים ?

● גם זו לטובה — אף על פי שגם הקודמת לא היתה מאכזבת.

איתן הירש, רחוב אייזנברג 38, רחובות

האלמנה וזחטי

מאת **חנוך לוין**

(קטע מתוך כתב־היד של „מלכת האמבטיה”)

(האלמנה וזחטי יושבת לבדה בחדר, ראשה שמוט על כתפה, ומנמנמת. דפיקה בדלת)

וזחטי: (קמה) יבוא! (נכנסת כלמנסע, כולה אנרגיה וחביבות).

כלמנסע: שלום. האלמנה וזחטי?

וזחטי: בבקשה.

כלמנסע: אני השחקנית כלמנסע, אני צריכה לגלם את תפקיד האלמנה בסרט „שכול ברעננה”. באתי אליך כי אני מרגישה שנחוץ לי לעמוד מקרוב על התנהגותה של אלמנה אמיתית כדי לבנות את התפקיד.

דפיקה בדלת. נכנסים שלושת חברי הועדה האמנותית).

עקיבא: שלום. האלמנה וזחטי?

וזחטי: כן. זו אני.

כלמנסע: (רואה אותם ממושבה) הו, הנה הוועדה האמנותית. (לוזחטי) הם באים אתי. תכירו בבקשה.

עקיבא: עקיבא.

יונה. יונה.

נחמיה: נחמיה.

וזחטי: נעים מאד., וזחטי.

כלמנסע: שלושתם מומחים בעלי תואר שוייצרי לעיצוב תפקידי אלמנות ויתומים, הם גמרו לא מזמן השתלמות בביאפרה. אם את לא מתנגדת הם יצטרפו אלי להסתכלות, כולנו מתחייבים לא להפריע. (לוועדה) זה באמת לא נעים, האלמנה וזחטי נמנמה כשהגעתי, אנחנו ניתן לה להמשיך לנמנם כאילו לא היינו פה.

(השלושה נשארים בחדר ועושים פעולות רועשות המפריעות לאלמנה לנמנם).

עקיבא: בהחלט בהחלט. המשיכי בבקשה לנמנם.

וזחטי: (קמה) טוב, אני בכל אופן גמרתי לנמנם.

כלמנסע: למה, באמת!

וזחטי: לא, אני באמת גמרתי, אני לא עייפה.

כלמנסע: את בטח עייפה ואנחנו הפרענו לך.

וזחטי: אני נשבעת שאני לא עייפה. נמנמתי מספיק. (פאוזה של מבוכה)

כלמנסע: אז מה את עושה עכשיו?

וזחטי: עכשיו אני... (נבוכה).

כלמנסע: תהיי טבעית, באמת, תהיי חופשיה, זה חשוב לי לראות מה את עושה עכשיו לבדך. מה את עושה עכשיו, אחרי שגמרת לנמנם?

וזחטי: עכשיו אני... אחרי שאני מנמנמת אני נכנסת רגע... את יודעת... לנוחיות.

כלמנסע: הו, זהו בדיוק מה שתארתי לעצמי. אדם קם מהשינה ונכנס לנוחיות. זה הכי טבעי. אל תפריעי לעצמך בבקשה, הייתי רק רוצה להצטרף, בלי להפריע כמובן, פשוט כדי להסתכל.

עקיבא: גם הוועדה האמנותית היתה רוצה פשוט להסתכל.

וזחטי: (נבוכה) אתם מוכרחים לסלוח לי, זאת אומרת, אני מבינה שהכוונה שלכם היא אמנותית טהורה, אבל... זה לא שאני לא רוצה, אבל זהו פשוט חדרון קטנטן עם מקום ישיבה אחד, לא נוכל להידחק לשם כולנו.

נחמיה: אנחנו באמת שלושה פורצאלאך קטנים, אנחנו יכולים להיכנס בשקט לכל חור.

וזחטי: (שאיבדה את סבלנותה) לכל חור?! אז אולי תכנסו לי לתחת כולכם עם הצנזורה ביחד ונגמור סוף סוף את המערכון הזה?!

נערת השבוע

ספרים

מקור

שיחת נשים

בעל זה דבר מצחיק (מאת תמר אבידר־אטינגר; הוצאת מסדה; 190 עמוד) נועד להיות תחליף לשיחת נשים על כוס קפה ועוגת־קצפת ברוואל. כל מי שתמה על מה משסוגלות נשות רוואל לשוחח משך שעות, או כל מי שהיתה רוצה לקחת חלק בשיחה כזו, וזמנה אינה פנוי לכך, תוכל למצוא את התמליל המדוייק בספר, הכתוב בצורה מענגת וקלילה.

למעשה חושף הספר את עולמה של עקרת־הבית התל־אביבית הצעירה הממוצעת, את בעיותיה, את דאגותיה ואת התלבטו־תיה. זאת היא האשה שעולמה מצטמצם במשפחתה, בביתה, במכוניתה, בשכניה וב־חברה הסגורה שלה. האסון הגדול ביותר שלה עלול להיות שמישהו יצעק עליה „מסומטמת" כשהיא נוהגת במכונית, או שתיתקע במעלית. יש לה טענות חמורות מאוד על אי־התקנת מתקני חימום בדירות ישראליות ועל אי־עמידתם של בעלי־

סופרת אבידר ומשפחתה*
בלי עט מורעל

המלאכה הישראלים בהבטחותיהם. נוסף ל־כך בעייתה העיקרית זה הבעל.

לא רע ואינו די טוב. „כמה פעמים מתחתן הבנאדם? מינימום פעם, מקסימום שלוש, כשהמדובר הוא בתחום החברתי או־תו אנו מכירים ופוגשים," כותבת תמר אבידר. „להינשא לגבר הרי זה תמיד כ־אילו קנית לעצמך משהו שראית בחלון ראווה והוא מאוד מוצא־חן בעיניך, בעודו בחלון. אבל כשהוא מוצב, על כן, בבית — את נוכחת לרוב כי אין הוא בדיוק נדבק אל יתר החפצים שבחדר... כשאני שותה את הקפה בבוקר, בגפי (הילדים כבר יצאו והבעל עדיין ישן) אני ממשיכה ל־הרהר בו, בבעל שאינו רע במידה מספקת ואינו די טוב, שהוא ישר מדי כשלא צריך, עצל מדי, רגיל מדי; חברתי מדי ומצחיק מדי."

נשים רבות ודאי יגלו חלק מתכונות בעליהן בתיאוריה העליזים של תמר. חסרו־נותיו אינם דווקא ישראליים טיפוסיים. אופ־יינים למעשה לכל הבעלים בעולם. קשה רק לגלות מה מצחיק או מגוחך בהם.

כי כתיבה הומוריסטית או סאטירית צרי־כה להיעשות בדרך כלל בעט מורעל. עטה של תמר אבידר — עיתונאית במעריב, נשו־אה לפיזמונאי עמוס אטינגר ואם לשלושה ילדים, שניים מהם מבעלה הראשון — אינו טבול ברעל. כתיבתה היא לבבית, אנו־שית, פשוטה וחביבה.

היא אינה יודעת לשנוא ולא לכעוס. אפי־לו את כל אותם הדברים שהיא מתקוממת נגדם בבעלה, היא מקבלת באהבה.

אפילו את זה שהפילגש הרשמית של עמוס אטינגר היא קבוצת הפועל רמת־גן.

---

* בעלה, הפזמונאי עמוס אטינגר ובנם.

„בכל יום מששת ימי המלחמה הם נפגשו והתעלסו בהרגשה כי המוות הוא בלתי־נמנע; אהבתם להטה באש מלחמת־הבזק!" רומן בריטי חדש מספר על חיילות צה"ל, הנאנסות על־ידי 500 פידאיון

ב ימים אלה הגיעה לארץ היצירה האח־רונה והחדישה ביותר על מלחמת ששת הימים, פרי עטו של סופר אנגלי בשם וו. א. באלינגר, המגלה סוף סוף לעולם מדוע ניצחנו במלחמה, ומה באמת קרה ביוני 67'.

שמו של הספר הוא אהבת ששת הימים, והוא הוצא במהדורת־כיס המונית, על־ידי ההוצאה האנגלית הידועה מייפלאואר. ניתן להשיגו במחיר המגוחך של שלוש לירות.

העלילה מתחילה בבוקר של ה־4 ליוני. ה־סמלת ליילה פלדברג מנתניה קמה ומתחה את גופה העירום והחושני. בעלה, הפרופסור האימפוטנט בן ה־50, המשיך לנחור, אדיש לתשוקותיה של אשתו בת ה־25. הסמלת

סטאלאג ששת הימים

שער הספר „אהבת ששת־הימים"

ליילה לבשה את המדים והתייצבה לפני ה־תת־אלוף ג'וב, לו שימשה נהגת.

באותו יום עמד העיתונאי האמריקאי ה־מפורסם אלי סוסבאום מול הראי בחדרו במלון ירושלמי, ושתה כל הזמן בורבון, ו־הסתכל מבעד לחלון על שער מנדלבאום. בזמן שהוא עשה את כל הדברים האלה, הוא גם חשב על זה שלא יהיה לו סיפור, וש־אולי כדאי לעלות על אונייה ולפרוץ באופן אישי את ההסגר. אבל מה שהוא באמת רצה, עמוק בתוך הלב שלו, זה לכתוב סי־פור על קיבוץ, לחקור לעומק את החברה הקיבוצית שנתקעה בין שני המחנות היריי־בים, בשעה שכל מה שהיא רוצה בחיים זה לזרוע בדימעה ולקצור ברינה, ולא איכפת לה בכלל מי ינצח במלחמה.

אלי זה הוא עיתונאי אמיתי, ולכן גם אשתו בבית משוגעים, בחוץ־לארץ.

תת־האלוף ג'וב, שלא מקבל פיקוד קרבי בגלל זה שתמיד רצה להרוג את כל ה־ערבים, משתכנע שמה שיעזור לו לקבל כזה פיקוד זה פירסומת, ורוצה שאלי יכתוב ב־עיתון האמריקאי שלו ככה: „למה ישראל אינה משתמשת באחד מחייליה הגדולים ב־יותר, ונותנת לו רק לטפל באספקה?"

אחר־כך, כדי למצוא חן בעיני העיתונאי, מלביש עליו התת־אלוף את הנהגת שלו ליילה, אבל לא לפני שהוא לוקח אותה ל־משה דיין.

★ ★ ★

שירתו של הבולבול

ליילה ואלי מבלים בקוקטייל של עי־תונאים וגנרלים, וליילה כל הזמן חו־שבת שהיה יותר טוב אם הגנרלים היו דוא־גים לצבא ולא לפובליסיטי שלהם. גם אלי חושב ככה, אז ליילה מספרת לו איך גדלה בקיבוץ, ואחר־כך הם יושבים מחובקים מ־תחת לעץ־זית, לקול שירתו של הבולבול.

„תגידי לי, קומראד, האם גמרת את הנור־מה? איך עובד היום הטראקטור?" מתלוצץ אלי, וישר מכניס את היד שלו למיכנסיה.

ולמה אתם חושבים ליילה נתנה לו רק קצת ואחר־כך אמרה: „לא"? למה שהרגישה שזה לא יפה ליהנות באופן פרטי כאשר יש־ראל עומדת לפני מלחמה.

אחר־כך, כמו שאתם יודעים, פרצה המל־חמה, וליילה אפילו מספרת על זה לתת־אלוף ולאלי, כשהיא מסיעה אותם לתל־אביב.

הבחורות כולן נולדו בקיבוץ, חוץ מה־חיילת בינאברה, שהיא תימניה ולסבית, מפ־ני שהאח שלה אנס אותה, וחוץ מליילה, שהאמא שלה היתה זונה בגטו בהונגריה.

פרסיס זבאיים ושמה רזון, הן שתי קי־בוצניקיות ולסביות רק קצת, מפני שהאח שלהן לא אנס אותן, אבל לאה לום הקטנה היא מאד מאד לסבית, כי אותה אנסו 12 פידאיון בבת־אחת, כשהיתה בת 12 אביבים.

המלחמה מתחילה דווקא יפה מאוד, כי כאשר כל הבחורות־החיילות הולכות לעשות פיפי, אז עובר בדיוק מיראז', וכדי לראות להן את הטוסיק הוא טס כל כך נמוך, ש־אפשר היה לראות את ברק שיניו של הטייס.

רק אחרי זה מתחילות הצרות. השיירה לא מוצאת את החטיבה, כי החטיבה ברחה. בהתחלה רודף אחריה התת־אלוף ג'וב לפי עיקבות הצמיגים, כמו וינאטו אחרי ה־קומאנצ'ים, אבל אחרי שהוא הורג כמה פידאיון, בעזרתו של העיתונאי אלי, הוא מחליט להציל את הקיבוץ זאפראלי, שהות־קף על־ידי פידאיון אחרים, לא אלה שהתת־אלוף הרג כבר. הדרך לקיבוץ מלאה מוק־שים, ונהגת אחת נהרגת, אבל אף אחד לא שם לב לזה, ולאף אחד אין זמן לקבור אותה. כולם פשוט עוזבים את המכוניות ומתחילים ללכת ברגל — שנאמר: לרוץ יח־פים בין מוקשי הנעל.

„הקשיבו," אומר התת־אלוף לחיילותיו. „אני מוכרח עכשיו לספר לכן מה המשימה המוטלת עלינו. הקיבוץ זאפראלי הותקף על־ידי פידאיון. אין שום יחידות של הצבא שלנו ברדיוס של 200 מיל. אף אחד מלבדנו לא יציל את הקיבוץ. ואנחנו נציל אותו."

מאז מתחיל להיות שמח. ליילה שוכבת עם אלי, ובינאברה הלסבית עם לאה. אולימ־פס נקב לא שוכבת עם אף אחד, אבל כולן נאנסות לפי התור על־ידי פידאיון וצבא מצרי סדיר. גם מילואים.

★ ★ ★

הכושי זינק על הג'ינג'ית

ה אונסים מגיעים כל הזמן עם טנקים ועוד כל מיני דברים, ואלי, שמונה על־ידי התת־אלוף לסגן־מישנה, מנהל את ההת־קפה על הטנקים האלה. התת־אלוף צופה בהנאה בקרב מרחוק. איך נלחמים בטנקים?

אז תשמעו: „נשים... חשב אלי ב־קדחתנות. זהו הנשק היחיד שהיה ברשותו ולא ברשות הערבים... פרסיס זבאיים הת־נדבה, והחלה צועדת לעבר הטנקים המת־קרבים. חולצתה היתה פתוחה, ואחרי כמה צעדים הורידה אותה וצעדה עירומה עד מותניה. גופה היה חום והתנוצץ בשמש... זה בגלל שערה האדום, חשבה פרסיס ב־ליבה. זו הסיבה לכך שהסגן בחר אותה מתוך כולן. לשיער אדום יש קסם מיוחד בעיני האיסלם, כי הנביא מוחמד היה ג'ינג'י. האם הרגישו קדושים במיוחד כאשר שכבו עם ג'ינג'ית? פרסיס נבהלה ורצתה לברוח, אבל היה מאוחר מדי. מתוך הטנקים בקעה שאגה, ושני אנשים זינקו לקראתה. אחד מהם היה כושי..."

וכו', וכו', לכל אורך 189 העמודים, עד שכולן נהרגות, חוץ מליילה ואלי, ועד ש־ליילה עוזבת את אלי, כי בעלה הזקן, סולומון, צריך אותה ב א מ ת.

זה היה אולי מצחיק, לולא שזה היה כל כך עצוב. במיוחד כשאולימפס נקב ובינאב־רה הולכות לאכול בשוק ח ש י ש פ ש י ם...

הספר גם מוכיח שאין לנו במה להתבייש, כי כאשר אריות המוזה הישראליים כתבו על פרויליין שולץ ושאר הסטאלאגים ל־מיניהם, הם טרחו לפחות לתת לגיבוריהם שמות גרמניים אותנטיים, ואצלם לא אותתה שום שיירת אספקה בראי, מפני שהם שמעו כבר על הרדיו. אבל מי שם לב לפרטים קטנים כאלה, כאשר בסופו של דבר מוצגת ישראל באור כל כך חיובי?

במדינה

עיתונות

הגלולה ותנועת הפועלים

האם השימוש בגלולה למניעת הריון עלול לסכן את הקיום הפיזי והרוחני של העם היהודי? לפי משה א. גלבוע — לא ולא!

את דעתו זו כתב גלבוע בעיקבות מכתב למערכת דבר לאחר שאם בישראל זעקה חמס מעל עמודי העיתון על אם אחרת ב־ישראל. הצעקה באה על כי האם השנייה סיפרה בשידור בגלי צה״ל כי „בתה מקיי־מת יחסי־מין עם החברים שלה בביתה, בידיעת הוריה, כדבר מובן מאליו.״

המכתב הרגיז את גלבוע, שהשיב במדור רשות הדיבור של דבר, לאם מספר 1. אחרי פתיחה לגלגנית על אומץ לבה של האשה שלא חתמה על מכתבה, הגיע גלבוע למסו־רת ולמקורות היהודים. לחלק המיני שבהם: „אכן, היתה טהרת משפחה בישראל, והתורה וההלכה גזרו באיסור חמור על פרצות בחו־מה בצורה זו. אך מיכלול המסורת הלאומית יודע תופעות יוצאות דופן, כמו אברהם ויצחק אשר שלחו את אמהותינו ,לצחק׳ עם פרעה ועם מלך גרר.״

ההבדלים בין המגעים. גם ב־מיכלול היחסים בין יהודים לגויים מטפל המאמר. מסתבר כי הגבר היהודי הועדף על האשה: מותר לו לבוא אל נוכריה. „ש־כן לא חל לגביהן האיסור מן התורה של אשת ריעך.״ פירוש נוסף לאיסור: הסכנה שהאשה הלא־נשואה תהרה. סכנה זו מת־בטלת, לפי גלבוע, בזמננו, בגלל הגלולה למניעת הריון: „משעה שקיימת הגלולה, מדוע לאסור על נערה מה שמותר לנער, מדוע מותר להתנשק ולהתחבק ותו לא? אין כל הבדל פיסיולוגי בין מגע למגע, פרט לסכנת ההריון והבריאות.״

ובכלל, למה צריך להתנזר? אפילו מנהיגי תנועת העבודה, לה שייך דבר, לא התנגדו. מסיפוריהם של יוסף חיים ברנר, שמעון קושניר ופרשיות האהבה של ברל כצנלסון עם שרה שמוקלר, אנו למדים שהחיים ב־גורן היו די סוערים בימים הטובים ההם.

לא תנאף? מאמרו של גלבוע גרר שרשרת תגובות למערכת. רבים הזכירו את לא תנאף אחד, מ. עתידיה, לא שכח גם להזכיר את העולם הזה: „... קשה להניח כי כבוד ישראל יגדל בעמים עם פרסום תצלומיהם של 25 בנות ישראליות ,חלוצות׳ בעירום מלא תמונות, שעיתון בארץ (ש־עורכו חבר־כנסת) טרח להעתיק — ודאי כדי לזכות בהן את ישראל.״ בהתכוונו ל־כתבת העולם הזה על התמונות בפלייבוי. קורא אחר החליט כי גלבוע הוא מומחה מין, שאל לדעתו על בעיות ההומוסכסוא־לים. גלבוע השיב. מעל עמודי דבר כמובן.

כחודש לאחר הופעת המאמר הראשון, בעוד הוויכוח מעל דפי היומון נמשך, השיב גלבוע על התגובות במאמר נוסף, ללא פולחן וג׳ונגל, בו חזר על טענותיו ה־קודמות, ניסה להוכיח כי חיי נזירות אינם מוסיפים לקידומו של עם, והראה שלמרות התקדמותו של האדם, החיות הן הרבה יותר שמרניות מבחינה מינית.

ואם רוצים לשמור על מוסריותו של עם ישראל, צריך לאסור על הטלוויזיה הישרא־לית לשדר, מסביר גלבוע באירוניה. ביחוד אסור לשדר את ההגדה לבית פורסייט:

„שומו שמים, מדי שבת בשבתו מציג לפנינו גולסוורתי את הנוקשות ואת הצביעות שבחיי המשפחה המסורתית בבריטניה. הוא שולל את זכותו של הבעל לנהוג כחפצו בביתו, ככתוב בהלכה, ומכנה את מעלליו בשם „אונס״, ואילו „היחסים״ בין איירין הנשואה עם אהוב לבה ובין ג׳וליון „הצעיר״ עם אהובתו — מוארים באור אידיאליסטי, כאפשרות לצמיחתם של חיי אמת וטוהר מוסריים. לשיא „החוצפה״ הגי־עה הטלוויזיה בליל שבת (כ״ו באדר ב׳). היא האירה את מרג׳ורי „החפשית״ באור חיובי ותיארה כאילו גם דעת הקהל ה־בריטית הצטרפה אל מוסריותה המצפונית בבית־המשפט, כאשר מרג׳ורי שללה את האפליה בין גבר לאשה, ולא הכחישה ב־פומבי שקיימה יחסי־מין לפני נישואיה.

מסקנתו: „ככל האפשר שומה עלינו ועל המדינה לעצב את חיינו ואת לבושם ב־התאם להיסטוריה היהודית ולכל גילוייה, דורותיה ושכבותיה. העיקר הוא בשלמותנו עם מצפון פעיל, עם מוסר הומאניסטי ועם חופש בחיים הפרטיים של כל יחיד.״

נותר רק לקוות שהגלולה לא תפלג את תנועת הפועלים הישראלית.

הספר הראשון והיחיד בארץ שכולו עברית

אהבה בשניים

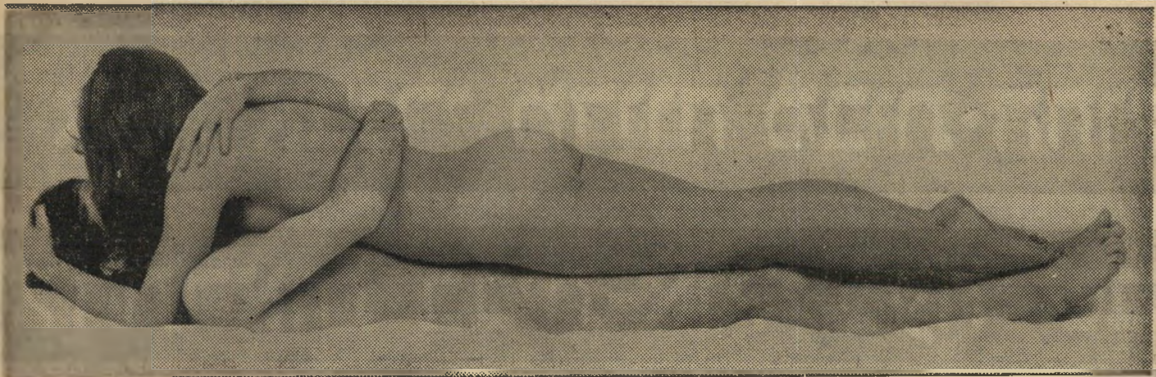

זוג מורים דניים מדגימים בעשרות רבות של צילומי עירום נהדרים את הכל אודות „איך לעשות אהבה״. הספר שזכה להצלחה חסרת תקדים (מאות אלפי עותקים תוך חודשים ספורים) בכל ארצות־אירופה וארה״ב.

כריכה מהודרת ✶ פורמט אלבומי ✶ נייר משובח

וכל זה במחיר של —.12 ל״י בלבד

הספר שאין צורך להתבייש בו או להסתירו.

ספר נועז ומתקדם ביותר אך יחד עם זאת אלגנטי

כל תנוחה ותנוחה מלווה הסבר מלא ועניני בעברית בתוספת פרקים מיוחדים על אברי־המין (כולל תרשימים), הסיפוק המיני ואמצעי־מניעה.

הספר שחייב להימצא בחדר־המיטות של כל זוג נשוי

גזור ושלח

הזמנה / הצהרה

לכבוד

„אלבית״, הוצאת־לאור ת.ד. 33144, תל־אביב.

נא לשלוח אלי בדואר חוזר את הספר „אהבה בשניים״. ר״ב שיק מס׳..........

על בנק.......... על סך —.12 ל״י בלבד.

אני מצהיר בזה שאני מעל גיל 18.

שם.......... גיל..........

כתובת.......... חתימה..........

המשרד המרכזי של

תנועת העולם - כוח חדש

רחוב החשמונאים 88—90 תל־אביב

קומה א׳, חדר 5.

טלפון מיספר 265836.

המשרד פועל במועדים הבאים:

יום א׳: 14.00 עד 22.00

יום ב׳: 9.00 עד 13.30

יום ג׳: 9.00 עד 13.30

יום ד׳: 14.00 עד 19.00

יום ה׳: 9.00 עד 13.30, 19.00 עד 22.00.

יום ו׳: 9.00 עד 13.00

מלה חדשה

בשפה העברית:

„גמישונים״

„גמישונים״ — זהו שמם של ה[illegible]

גרבונים החדשים של „מרסי״

שהם כה גמישים עד שהם מתאי־

מים את עצמם לגופך ותהיה מיד[illegible]

תך אשר תהיה (מגובה 1.50 מט[illegible]

עד לגובה 1.75 מטר).

4.50 ל״י לזוג בלבד.

Merci

ב־400 ל״י

רכשו מקצוע משתלם

ופרנסה בטוחה

בזמן קצר ובהדרכה מקצועית מעולה

סַפָּרוּת נשים

קורסים יום וערב

פתיחת הקורס

3.5.70

דיאנה

ריינס 1, ת״א (ככר דיזנגוף) טל. 226066

הוותק, הנסיון, והמוניטין שלנו ערובה להצלחתך!

מכון

פסיכולוגי

בהנהלת נתן רזניק

הרפית מתח ולמוד הפנוזת

טפול בחוסר בטחון

ותסביכים

ת״א, המלך ג׳ורג׳ 44,

בשעות: 18.00—15.00.

חיפה, טלפון: 69300.

המספר 1704 | שנה 34 | כ"ג ניסן תש"ל, 29.4.1970 | המחיר 1.00 ל"י

העולם הזה

אורי אבנרי מדווח מבית-החולים במינכן:

"להתראות בבית-אולי בעוד שבוע-שבועיים!"

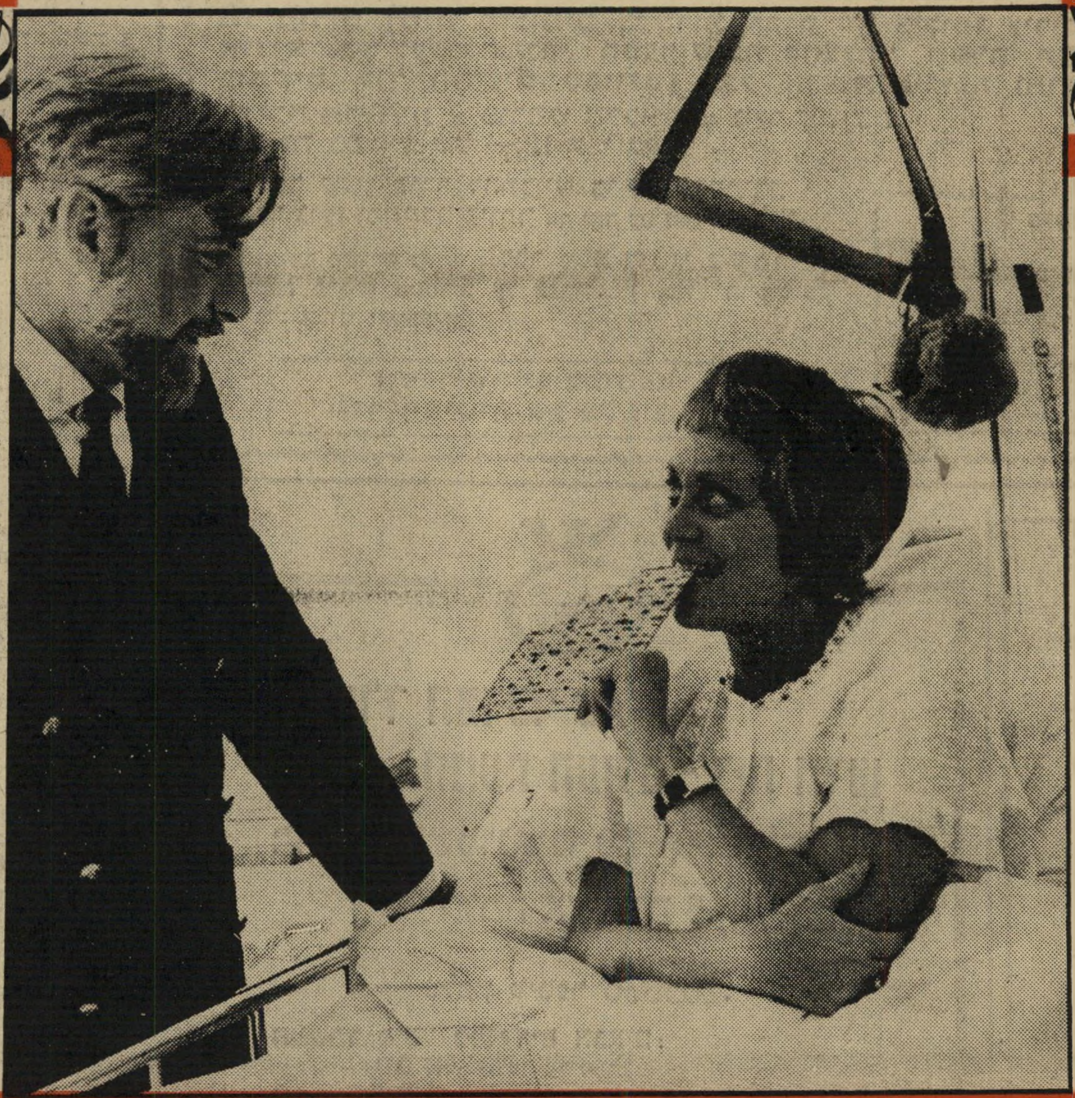

ליל הסדר עם חנה מרון